MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

Ponad 700 slajdów

do lekcji języka angielskiego

Gotowe do użycia slajdy: tabele gramatyczne, słownictwo tematyczne, dialogi sytuacyjne oraz ćwiczenia z kluczem odpowiedzi.

POZIOMY A1 – B2

Spis treści

O tym pakiecie 5
Jak korzystać z materiałów 6
Poziomy i oznaczenia 7

CZĘŚĆ I. Gramatyka: czasy 8

Present Simple – budowa 9
Present Simple – użycie 10
Present Simple – pisownia -s / -es 11
Present Simple – pytania szczegółowe 12
Present Continuous – budowa 13
Present Continuous – użycie 14
Present Continuous – pisownia -ing 15
Present Simple czy Continuous 16
Czasowniki statyczne 17
Past Simple – czasowniki regularne 18
Past Simple – wymowa końcówki -ed 19
Past Simple – czasowniki nieregularne 20
Past Continuous 21
Past Simple czy Past Continuous 22
Present Perfect – budowa 23
Present Perfect – for i since 24
Present Perfect – just, already, yet 25
Present Perfect – been czy gone 26
Present Perfect czy Past Simple 27
Present Perfect Continuous 28
Past Perfect 29
Past Perfect Continuous 30
Future Simple – will 31
Future – be going to 32
will czy be going to 33
Present Continuous o przyszłości 34
Future Continuous 35
Future Perfect 36
Zdania czasowe o przyszłości 37
used to i would 38
be used to i get used to 39
Przegląd czasów teraźniejszych 40
Przegląd czasów przeszłych 41
Przegląd czasów przyszłych 42
Jak wybrać właściwy czas 43
Czasy – test zbiorczy 44

CZĘŚĆ II. Czasowniki i konstrukcje 45

Czasownik to be 46
have got i have 47
there is i there are 48
can i could 49
must i have to 50
mustn't czy don't have to 51
should i ought to 52
may i might 53
would i would like 54
shall i propozycje 55
Czasowniki modalne w przeszłości 56
Tryb rozkazujący 57
Czasowniki nieregularne – grupa I 58
Czasowniki nieregularne – grupa II 59
Czasowniki nieregularne – grupa III 60
Gerund po czasownikach 61
Bezokolicznik po czasownikach 62
Gerund czy bezokolicznik 63
Phrasal verbs – wprowadzenie 64
Phrasal verbs – get i take 65
Phrasal verbs – look i put 66
Okresy warunkowe – typ zerowy 67
Pierwszy okres warunkowy 68
Drugi okres warunkowy 69
Trzeci okres warunkowy 70
Mieszane okresy warunkowe 71
I wish i if only 72
Strona bierna – podstawy 73

Spis treści (cd.)

Strona bierna – formy złożone 74
Mowa zależna – twierdzenia 75
Mowa zależna – pytania i polecenia 76
Question tags 77
so, neither, too, either 78
have something done 79
make, let i allow 80
Konstrukcje – test zbiorczy 81

CZĘŚĆ III. Rzeczownik, przedimek, zaimek 82

Liczba mnoga – regularna 83
Liczba mnoga – nieregularna 84
Policzalne i niepoliczalne 85
some i any 86
much, many i a lot of 87
few, little i ich warianty 88
Przedimek a i an 89
Przedimek the 90
Przedimek zerowy 91
Dopełniacz saksoński 92
Zaimki osobowe i dopełnieniowe 93
Zaimki dzierżawcze 94
Zaimki zwrotne 95
Zaimki wskazujące 96
Zaimki nieokreślone 97
it i there jako podmiot 98
Liczebniki 99
Rzeczowniki złożone 100

CZĘŚĆ IV. Przymiotnik, przysłówek, przyimek 101

Przymiotnik – miejsce w zdaniu 102
Kolejność przymiotników 103
Stopniowanie regularne 104
Stopniowanie nieregularne 105
Konstrukcja as ... as 106
Przymiotniki -ed i -ing 107
Tworzenie przysłówków 108
Przysłówki częstotliwości 109
Przysłówki stopnia 110
Przyimki miejsca – in, on, at 111
Przyimki miejsca – pozostałe 112
Przyimki czasu 113
Przyimki ruchu 114
Przyimki po czasownikach 115
Przyimki po przymiotnikach 116
Szyk zdania angielskiego 117
Spójniki 118

CZĘŚĆ V. Słownictwo tematyczne 119

Rodzina 120
Wygląd zewnętrzny 121
Cechy charakteru 122
Dom i pomieszczenia 123
Meble i wyposażenie 124
Codzienne czynności 125
Jedzenie 126
Napoje i posiłki 127
Ubrania 128
Kolory i kształty 129
Szkoła 130
Przybory i przedmioty szkolne 131
Praca i zawody 132
Czas wolny 133
Sport 134
Muzyka i film 135
Technologia 136
Emocje i samopoczucie 137
Kolokacje z make i do 138
Podróże 139
Transport 140
Na lotnisku 141
Hotel 142

Spis treści (cd.)

Miasto 143
Sklepy i zakupy 144
Pieniądze 145
Pogoda 146
Pory roku i czas 147
Przyroda 148
Zwierzęta 149
Części ciała 150
Zdrowie 151
Święta i uroczystości 152
Media i informacja 153
Opisywanie przedmiotów 154
Słowa łatwo mylone 155
Zwroty codzienne 156

CZĘŚĆ VI. Konwersacje i zwroty funkcyjne 157

Powitania i pożegnania 158
Przedstawianie się 159
Rozmowa towarzyska 160
Pytanie o drogę 161
W restauracji 162
W sklepie 163
U lekarza 164
Rozmowa telefoniczna 165
Umawianie spotkania 166
Wyrażanie opinii 167
Zgadzanie się i sprzeciw 168
Propozycje i zaproszenia 169
Prośby i oferty pomocy 170
Przepraszanie 171
Opowiadanie o wakacjach 172
Rozmowa o pracę 173
Prezentacja 174
Reklamacja 175
Debata klasowa 176

CZĘŚĆ VII. Ćwiczenia i klucz odpowiedzi 177

Czasy teraźniejsze – ćwiczenie 1 178
Czasy przeszłe – ćwiczenie 2 179
Present Perfect – ćwiczenie 3 180
Czasy przyszłe – ćwiczenie 4 181
Czasowniki modalne – ćwiczenie 5 182
Tryby warunkowe – ćwiczenie 6 183
Strona bierna – ćwiczenie 7 184
Mowa zależna – ćwiczenie 8 185
Rzeczownik i przedimek – ćwiczenie 9 186
Określniki ilości – ćwiczenie 10 187
Przymiotnik i przysłówek – ćwiczenie 11 188
Przyimki – ćwiczenie 12 189
Gerund i bezokolicznik – ćwiczenie 13 190
Słownictwo – ćwiczenie 14 191
Słownictwo – ćwiczenie 15 192
Tłumaczenie zdań – ćwiczenie 16 193
Tłumaczenie zdań – ćwiczenie 17 194
Poprawianie błędów – ćwiczenie 18 195
Test zbiorczy – poziom A2 196
Test zbiorczy – poziom B1 i B2 197

CZĘŚĆ VIII. Warsztat nauczyciela 198

Plan lekcji – szablon 199
Układ materiału na semestr 200
Praca z grupą o różnym poziomie 201
Ocenianie postępów 202
Karta obserwacji ucznia 203
Praca domowa – zasady 204
Techniki zapamiętywania słownictwa 205
Praca z tekstem 206
Ćwiczenie wymowy 207
Korekta błędów 208
Materiały na zajęcia zdalne 209
Indeks tematyczny 210
Zakończenie 211

O tym pakiecie

Co znajdziesz w materiale i dla kogo jest przeznaczony

Pakiet zawiera gotowe slajdy do lekcji języka angielskiego: tabele gramatyczne, zestawy słownictwa tematycznego, dialogi sytuacyjne oraz ćwiczenia z kluczem odpowiedzi. Materiały możesz wyświetlać na rzutniku, drukować lub udostępniać uczniom.

Zawartość pakietu

Gramatyka
Czasy, czasowniki modalne, tryby warunkowe, strona bierna, mowa zależna.

Słownictwo
Zestawy tematyczne z tłumaczeniem i przykładem użycia w zdaniu.

Konwersacje
Dialogi sytuacyjne i zwroty funkcyjne do ćwiczenia mówienia.

Ćwiczenia
Zadania do wykonania na lekcji wraz z kluczem odpowiedzi.

Powtórzenia
Tabele zbiorcze i zestawienia porównawcze do utrwalania.

Warsztat
Plany lekcji, kryteria oceniania i techniki pracy z grupą.

Dla kogo

- Nauczyciele języka angielskiego w szkole podstawowej i średniej.
- Lektorzy prowadzący zajęcia indywidualne i grupowe.
- Korepetytorzy przygotowujący uczniów do egzaminów.
- Osoby uczące się samodzielnie, które potrzebują uporządkowanego materiału.

ZAKRES

Materiał obejmuje poziomy od A1 do B2 według skali CEFR. Każdy slajd ma oznaczenie poziomu w prawym górnym rogu.

Jak korzystać z materiałów

Trzy sposoby wykorzystania slajdów na lekcji

1. **Prezentacja.** Wyświetl slajd z tabelą gramatyczną i omów regułę, korzystając z przykładów w kolumnie po prawej stronie.
2. **Ćwiczenie.** Przejdź do zadania na dole slajdu. Uczniowie wykonują je samodzielnie lub w parach.
3. **Sprawdzenie.** Odkryj klucz odpowiedzi i omów błędy. Zwróć uwagę na ramkę z typowymi pomyłkami.
4. **Utrwalenie.** Wykorzystaj slajd porównawczy lub tabelę zbiorczą z końca części jako powtórkę.
5. **Praca domowa.** Wydrukuj slajd z ćwiczeniem bez klucza i zadaj jako zadanie domowe.

Struktura typowego slajdu

Element	Funkcja
Nagłówek	Nazwa części, poziom CEFR i numer slajdu.
Tabela główna	Budowa formy twierdzącej, przeczącej i pytającej z przykładem.
Sekcje boczne	Sygnały czasu, wyjątki, zasady pisowni w układzie dwukolumnowym.
Ramka	Wskazówka metodyczna lub ostrzeżenie o typowym błędzie.
Ćwiczenie	Od trzech do sześciu zadań do wykonania na miejscu.
Klucz	Odpowiedzi do ćwiczenia w złotej ramce na dole slajdu.

WSKAZÓWKA

Jeden slajd odpowiada około dziesięciu minutom lekcji. Trzy slajdy tematyczne plus ćwiczenie wypełniają standardową jednostkę 45 minut.

Poziomy i oznaczenia

Legenda symboli używanych w materiale

Poziom	Opis	Zakres materiału
A1	Początkujący	Czas Present Simple, to be, have got, liczba mnoga, podstawowe słownictwo.
A2	Podstawowy	Past Simple, Present Continuous, stopniowanie, przyimki, zwroty codzienne.
B1	Średnio zaawansowany	Present Perfect, tryby warunkowe 1 i 2, strona bierna, mowa zależna.
B2	Wyższy średni	Czasy Perfect Continuous, tryb 3, konstrukcje z gerund, kolokacje.

Symbole

Symbol	Znaczenie
Ramka złota	Wskazówka metodyczna
Ramka niebieska	Uwaga o błędzie
Klucz	Odpowiedzi do zadań

Skrót	Rozwinięcie
S	Subject – podmiot
V	Verb – czasownik
O	Object – dopełnienie

UWAGA

W tabelach gramatycznych forma podstawowa czasownika oznaczana jest jako V, forma z końcówką przeszłą jako V2, a imiesłów bierny jako V3.

Plan pracy z pakietem

- Części I i II obejmują gramatykę i stanowią trzon kursu.
- Części III i IV opisują budowę zdania i części mowy.
- Część V dostarcza słownictwa do ćwiczeń leksykalnych.
- Części VI i VII służą do ćwiczenia mówienia i sprawdzania wiedzy.
- Część VIII zawiera narzędzia metodyczne dla nauczyciela.

CZĘŚĆ I

Gramatyka: czasy

Systematyczne zestawienie czasów angielskich. Każdy czas omawiany jest w tym samym układzie: budowa, użycie, sygnały czasu, typowe błędy i ćwiczenie z kluczem.

- Czasy teraźniejsze: Present Simple, Present Continuous
- Czasy przeszłe: Past Simple, Past Continuous
- Czasy Perfect: Present Perfect, Past Perfect
- Czasy przyszłe: will, be going to, Future Continuous
- Zestawienia porównawcze i tabele zbiorcze

Present Simple – budowa

Czas teraźniejszy prosty: formy zdania

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + V (3 os. lp. + -s/-es)	She works in a hospital.
Przecząca	S + do/does not + V	They do not live in Krakow.
Pytająca	Do/Does + S + V ?	Does he speak German?
Krótka odp.	Yes, S + do/does. / No, S + do/does not.	Yes, he does. / No, he does not.

Odmiana: to work

Osoba	Forma
I / you / we / they	work
he / she / it	works

Operator do / does

- does – tylko dla he, she, it
- do – dla pozostałych osób
- po operatorze czasownik bez -s

TYPOWY BŁĄD

Nie mówimy: She doesn't works. Końcówka -s przechodzi na operator does, a czasownik główny wraca do formy podstawowej: She does not work.

1. He (live) in Gdansk. .....
2. We (not / watch) TV in the morning. .....
3. (you / like) tea? .....
4. My sister (study) medicine. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. lives
2. do not watch
3. Do you like
4. studies

Present Simple – użycie

Kiedy stosujemy czas teraźniejszy prosty

Zastosowanie	Przykład	Tłumaczenie
Czynności rutynowe	I get up at half past six.	Wstaję o w pół do siódmej.
Fakty ogólne	Water boils at 100 degrees.	Woda wrze w 100 stopniach.
Stany trwałe	She lives in Poznan.	Ona mieszka w Poznaniu.
Upodobania	He likes jazz music.	On lubi muzykę jazzową.
Rozkłady jazdy	The train leaves at 7 a.m.	Pociąg odjeżdża o siódmej.
Instrukcje i przepisy	First you cut the onion.	Najpierw kroisz cebulę.

Sygnały czasu

- always, usually, often
- sometimes, rarely, never
- every day / week / year
- on Mondays, at weekends
- twice a month

Miejsce przysłówka

- przed czasownikiem głównym: I often read.
- po czasowniku to be: He is always late.
- wyrażenia z every – na końcu zdania

WSKAZÓWKA

Zapytaj uczniów o ich plan dnia. Każdy układa pięć zdań z przysłówkiem częstotliwości. To najszybszy sposób utrwalenia końcówki -s w trzeciej osobie.

1. Ona zawsze pije kawę rano. .....
2. Oni nigdy nie oglądają telewizji. .....
3. Autobus odjeżdża o ósmej. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. She always drinks coffee in the morning.
2. They never watch TV.
3. The bus leaves at eight.

Present Simple – pisownia -s / -es

Zasady dodawania końcówki w trzeciej osobie

Zakończenie czasownika	Końcówka	Przykłady
większość czasowników	-s	work – works, read – reads
-s, -ss, -sh, -ch, -x, -o	-es	watch – watches, go – goes, mix – mixes
spółgłoska + y	y na i, potem -es	study – studies, fly – flies
samogłoska + y	-s	play – plays, buy – buys
have	forma nieregularna	have – has

Wymowa końcówki

- po dźwiękach bezdźwięcznych: /s/ – works
- po dźwięcznych: /z/ – plays
- po syczeniu: /ɪz/ – watches

Częste wyjątki

- do – does (wymowa /dʌz/)
- go – goes
- have – has
- be – is

UWAGA

Końcówkę -s dodajemy wyłącznie w zdaniu twierdzącym. W pytaniach i przeczeniach informację o osobie przejmuje operator does.

1. carry
2. finish
3. enjoy
4. do
5. try
6. fix

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. carries
2. finishes
3. enjoys
4. does
5. tries
6. fixes

Present Simple – pytania szczegółowe

Pytania z wyrazami pytającymi i o podmiot

Typ pytania	Konstrukcja	Przykład
Ogólne	Do/Does + S + V?	Do you play chess?
Szczegółowe	Wh- + do/does + S + V?	Where does she work?
O podmiot	Who/What + V(-s)?	Who lives here?
Z przyimkiem	Wh- + do/does + S + V + prep?	What are you looking at?

Wyrazy pytające

Wyraz	Znaczenie
what	co
where	gdzie
when	kiedy
why	dlaczego
how often	jak często

Pytanie o podmiot

- Nie używamy do / does.
- Czasownik przyjmuje końcówkę -s.
- Who wants tea? – kto chce herbaty?
- What happens next?

WSKAZÓWKA

Ćwiczenie w parach: jeden uczeń podaje odpowiedź, drugi układa do niej pytanie. Wymusza to rozróżnienie pytań o podmiot i o dopełnienie.

1. ___ do you go to school? – By bus. .....
2. ___ lives in that house? – My uncle. .....
3. ___ does the lesson start? – At nine. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. How
2. Who
3. When

Present Continuous – budowa

Czas teraźniejszy ciągły: formy zdania

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + am/is/are + V-ing	She is reading a book.
Przecząca	S + am/is/are not + V-ing	We are not working today.
Pytająca	Am/Is/Are + S + V-ing ?	Are they coming?
Krótka odp.	Yes, S + am/is/are.	Yes, they are. / No, they are not.

Formy czasownika to be

Osoba	Forma
I	am
he / she / it	is
you / we / they	are

Formy skrócone

- I am – I'm
- he is – he's
- they are – they're
- is not – isn't
- are not – aren't

TYPOWY BŁĄD

Nie pomijamy czasownika posiłkowego. Zdanie She reading a book jest niepoprawne. Musi wystąpić forma to be: She is reading.

1. I (write) an email now. .....
2. They (not / listen) to me. .....
3. (she / sleep) at the moment? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. am writing
2. are not listening
3. Is she sleeping

Present Continuous – użycie

Cztery główne zastosowania czasu ciągłego

Zastosowanie	Przykład	Komentarz
Czynność teraz	She is cooking dinner.	Dzieje się w chwili mówienia.
Okres przejściowy	I am studying for my exams.	Trwa obecnie, ale nie w tej sekundzie.
Plany na przyszłość	We are meeting Tom on Friday.	Ustalone, z określonym terminem.
Sytuacja zmienna	The climate is getting warmer.	Proces w trakcie zmiany.
Irytacja z always	He is always losing his keys.	Wyraża zniecierpliwienie.

Sygnały czasu

- now, right now
- at the moment
- currently, these days
- today, this week
- Look! Listen!

Typowe konteksty

- opis obrazka lub zdjęcia
- relacja sportowa na żywo
- rozmowa telefoniczna: What are you doing?
- opis zmian i trendów

WSKAZÓWKA

Pokaż uczniom zdjęcie z tłumem ludzi i poproś o pięć zdań opisujących, co robią poszczególne osoby. To naturalne ćwiczenie na ten czas.

1. Popatrz! Pada deszcz. .....
2. Uczymy się teraz angielskiego. .....
3. On ciągle się spóźnia. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Look! It is raining.
2. We are learning English now.
3. He is always being late.

Present Continuous – pisownia -ing

Zasady tworzenia formy ciągłej

Zasada	Opis	Przykłady
Reguła ogólna	dodajemy -ing	read – reading, play – playing
Nieme -e	opuszczamy -e	make – making, write – writing
Krótka sylaba	podwajamy spółgłoskę	sit – sitting, run – running
Zakończenie -ie	-ie zmienia się w -y	lie – lying, die – dying
Zakończenie -l (bryt.)	podwajamy -l	travel – travelling

Kiedy podwajamy

- jedna sylaba
- wzorzec spółgłoska + samogłoska + spółgłoska
- akcent na ostatniej sylabie: begin – beginning

Kiedy nie podwajamy

- dwie samogłoski: read – reading
- końcówka -w, -x, -y: fix – fixing
- akcent na pierwszej sylabie: open – opening

UWAGA

Końcówka -e pozostaje w wyrazach zakończonych na -ee: see – seeing, agree – agreeing.

1. swim
2. come
3. study
4. get
5. dance
6. begin

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. swimming
2. coming
3. studying
4. getting
5. dancing
6. beginning

Present Simple czy Continuous

Zestawienie porównawcze obu czasów

Kryterium	Present Simple	Present Continuous
Charakter	stały, powtarzalny	tymczasowy, w toku
Pytanie kluczowe	Czy to rutyna?	Czy to dzieje się teraz?
Sygnały	always, every day, usually	now, at the moment, today
Przykład	She works in a bank.	She is working from home this week.
Operator	do / does	am / is / are

Zdania kontrastowe

- I usually take the bus, but today I am walking.
- He lives in Warsaw, but he is staying with friends now.
- What do you do? – pytanie o zawód. What are you doing? – pytanie o bieżącą czynność.

WSKAZÓWKA

Zestawienie What do you do? oraz What are you doing? warto ćwiczyć osobno. Różnica znaczeniowa jest dla uczniów zaskakująca i dobrze zapada w pamięć.

1. Water (boil) at 100 degrees. .....
2. Look, the water (boil)! .....
3. She (wear) glasses every day. .....
4. She (wear) a red dress today. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. boils
2. is boiling
3. wears
4. is wearing

Czasowniki statyczne

State verbs: czasowniki bez formy ciągłej

Grupa	Czasowniki	Przykład
Uczucia	like, love, hate, prefer, want	I love this song.
Myślenie	know, think, believe, understand, remember	She knows the answer.
Zmysły	see, hear, smell, taste, feel	I hear a strange noise.
Posiadanie	have, own, belong, possess	This car belongs to my father.
Stan	be, seem, appear, cost, contain	It seems difficult.

Czasowniki o dwóch znaczeniach

Czasownik	Znaczenie statyczne	Znaczenie dynamiczne
think	sądzić: I think it is fine.	zastanawiać się: I am thinking about it.
have	mieć: She has a car.	spożywać: She is having lunch.
see	widzieć: I see the sign.	spotykać się: I am seeing my dentist.

UWAGA

Wyjątkiem są utarte zwroty reklamowe i potoczne, na przykład I am loving it. W języku formalnym należy ich unikać.

1. I (not / understand) this rule. .....
2. She (have) breakfast right now. .....
3. This soup (taste) delicious. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. do not understand
2. is having
3. tastes

Past Simple – czasowniki regularne

Czas przeszły prosty: końcówka -ed

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + V-ed	They watched a film.
Przecząca	S + did not + V	They did not watch a film.
Pytająca	Did + S + V ?	Did they watch a film?
Krótka odp.	Yes, S + did. / No, S + did not.	Yes, they did. / No, they did not.

Pisownia -ed

- reguła ogólna: work – worked
- po -e: like – liked
- spółgłoska + y: study – studied
- krótka sylaba: stop – stopped

Sygnały czasu

- yesterday
- last week / month / year
- two days ago
- in 1999
- when I was a child

TYPOWY BŁĄD

Po operatorze did czasownik wraca do formy podstawowej. Zdanie Did you went there? jest błędne. Poprawnie: Did you go there?

1. We (visit) our grandparents last Sunday. .....
2. He (not / finish) his homework. .....
3. (you / call) me yesterday? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. visited
2. did not finish
3. Did you call

Past Simple – wymowa końcówki -ed

Trzy warianty fonetyczne

Wymowa	Kiedy	Przykłady
/t/	po dźwiękach bezdźwięcznych: p, k, f, s, sh, ch	worked, stopped, watched, laughed
/d/	po dźwiękach dźwięcznych i samogłoskach	played, lived, opened, cleaned
/ɪd/	po d i t	wanted, needed, decided, started

Ćwiczenie słuchowe

- Podziel tablicę na trzy kolumny oznaczone /t/, /d/, /ɪd/.
- Czytaj czasowniki, uczniowie wskazują właściwą kolumnę.
- Następnie uczniowie sami dopisują po trzy czasowniki do każdej kolumny.

WSKAZÓWKA

Tylko czasowniki zakończone na d lub t otrzymują dodatkową sylabę. W pozostałych przypadkach liczba sylab się nie zmienia, co uczniowie często mylnie zakładają.

1. asked
2. ended
3. travelled
4. waited
5. helped
6. loved

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. /t/
2. /ɪd/
3. /d/
4. /ɪd/
5. /t/
6. /d/

Past Simple – czasowniki nieregularne

Podstawowa lista form V1 – V2 – V3

V1	V2	V3	Znaczenie
be	was / were	been	być
go	went	gone	iść
have	had	had	mieć
do	did	done	robić
say	said	said	powiedzieć
make	made	made	robić
take	took	taken	brać
come	came	come	przychodzić
see	saw	seen	widzieć
know	knew	known	wiedzieć
get	got	got	dostać
give	gave	given	dawać
find	found	found	znaleźć
think	thought	thought	myśleć

WSKAZÓWKA

Ucz form nieregularnych w grupach o wspólnym wzorcu, na przykład sing – sang – sung, ring – rang – rung, swim – swam – swum. Zapamiętywanie w blokach jest skuteczniejsze niż alfabetycznie.

1. She (go) to London last year. .....
2. We (see) a great film. .....
3. They (take) a taxi. .....

❖ KLUCZ ODPOWIEDZI

1. went
2. saw
3. took

Past Continuous

Czas przeszły ciągły: budowa i użycie

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + was/were + V-ing	I was reading at eight.
Przecząca	S + was/were not + V-ing	They were not sleeping.
Pytająca	Was/Were + S + V-ing ?	Were you working then?

Użycie

- czynność trwająca w danym momencie
- tło dla krótszego zdarzenia
- dwie równoległe czynności
- opis scenerii w opowiadaniu

Sygnały czasu

- at 8 o'clock yesterday
- while, as
- all day / all night
- at that moment
- when you called

Formy was / were

Osoba	Forma
I / he / she / it	was
you / we / they	were

WSKAZÓWKA

Past Continuous doskonale nadaje się do ćwiczenia opowiadań. Poproś uczniów o opisanie, co robili wczoraj o określonej godzinie.

1. At seven I (have) dinner. .....
2. They (not / work) all day. .....
3. What (you / do) at midnight? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. was having
2. were not working
3. were you doing

Past Simple czy Past Continuous

When i while: zdarzenie na tle czynności

Kryterium	Past Simple	Past Continuous
Rola	zdarzenie, przerwanie	tło, czynność w toku
Spójnik	when	while
Przykład	The phone rang.	I was taking a shower.
Razem	When the phone rang, I was taking a shower.	

Trzy wzorce zdań

- Przerwanie: I was cooking when the lights went out.
- Równoległość: While she was reading, he was playing the guitar.
- Następstwo zdarzeń: He opened the door, looked inside and smiled.

> **UWAGA**
> Po while najczęściej stoi czas ciągły, a po when czas prosty. Nie jest to reguła bezwzględna, ale stanowi wygodną wskazówkę dla uczniów.

1. While I (walk) home, I (meet) my old teacher. .....
2. She (read) when the doorbell (ring). .....
3. They (watch) TV all evening. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. was walking / met
2. was reading / rang
3. watched

Present Perfect – budowa

Czas Present Perfect: have / has + V3

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + have/has + V3	I have finished my work.
Przecząca	S + have/has not + V3	She has not called yet.
Pytająca	Have/Has + S + V3 ?	Have you seen this film?
Krótka odp.	Yes, S + have/has.	Yes, I have. / No, I have not.

Formy skrócone

- I have – I've
- he has – he's
- have not – haven't
- has not – hasn't

Główna idea

- czynność z przeszłości z wynikiem w teraźniejszości
- brak określonego momentu w przeszłości
- doświadczenie życiowe

TYPOWY BŁĄD

Nie łączymy Present Perfect z określeniem konkretnego czasu przeszłego. Zdanie I have seen him yesterday jest błędne. Poprawnie: I saw him yesterday.

1. I (lose) my keys. .....
2. She (not / read) this book. .....
3. (they / arrive) yet? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. have lost
2. has not read
3. Have they arrived

Present Perfect – for i since

Określanie czasu trwania

Wyrażenie	Znaczenie	Przykład
for	przez okres czasu	I have lived here for ten years.
since	od punktu w czasie	I have lived here since 2015.
How long ...?	jak długo	How long have you known her?

Z for

- for two hours
- for a week
- for a long time
- for ages

Z since

- since Monday
- since 1998
- since I was a child
- since last summer

WSKAZÓWKA

Pokaż oś czasu: since wskazuje punkt startowy, for oznacza długość odcinka. Rysunek na tablicy usuwa większość wątpliwości.

1. We have been friends ___ school. .....
2. She has worked here ___ five years. .....
3. ___ have you had this car? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. since
2. for
3. How long

Present Perfect – just, already, yet

Przysłówki towarzyszące

Przysłówek	Znaczenie	Pozycja	Przykład
just	właśnie	przed V3	I have just arrived.
already	już	przed V3	She has already left.
yet	jeszcze / już	na końcu	Have you finished yet?
never	nigdy	przed V3	I have never been to Japan.
ever	kiedykolwiek	przed V3 w pytaniu	Have you ever tried sushi?

Zasada użycia yet

- Tylko w pytaniach i przeczeniach.
- W zdaniu twierdzącym używamy already.
- He has not called yet. / Has he called yet?

UWAGA

W języku amerykańskim często pojawia się Past Simple: Did you eat yet? W brytyjskiej normie poprawne jest Have you eaten yet?

1. I have ___ finished, so I can help you. .....
2. She has not arrived ___. .....
3. Have you ___ been to Rome? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. already
2. yet
3. ever

Present Perfect – been czy gone

Różnica znaczeniowa i użycie

Forma	Znaczenie	Przykład
has been to	był i wrócił	She has been to Paris twice.
has gone to	pojechał i jeszcze nie wrócił	She has gone to Paris.
has been in	przebywa gdzieś od pewnego czasu	He has been in hospital for a week.

Kontekst dialogowy

Anna	Where is Tom?
Basia	He has gone to the shop. He will be back soon.
Anna	Has he ever been to London?
Basia	Yes, he has been there three times.

WSKAZÓWKA

Zwróć uwagę, że been to łączy się z doświadczeniem, a gone to z aktualną nieobecnością. Krótki dialog utrwala różnicę lepiej niż reguła.

1. My parents ___ to Italy. They are still there. .....
2. I ___ to Spain three times. .....
3. She ___ in Berlin since May. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. have gone
2. have been
3. has been

Present Perfect czy Past Simple

Kluczowe zestawienie porównawcze

Kryterium	Present Perfect	Past Simple
Czas zdarzenia	nieokreślony	określony
Związek z teraz	tak, wynik jest istotny	nie, zamknięta przeszłość
Sygnały	ever, never, just, yet, since	yesterday, ago, in 2010, last week
Przykład	I have lost my keys.	I lost my keys yesterday.
Pytanie	Have you seen it?	When did you see it?

Typowa sekwencja rozmowy

- Have you ever been to Greece? – pytanie ogólne w Present Perfect.
- Yes, I have. – potwierdzenie doświadczenia.
- When did you go there? – przejście do szczegółów w Past Simple.

WSKAZÓWKA

Nauczaj tej sekwencji jako gotowego schematu rozmowy. Uczniowie szybko zauważają, że pierwsze pytanie jest ogólne, a kolejne dotyczą konkretów.

1. I (never / try) sushi. .....
2. She (buy) a new phone last month. .....
3. We (know) each other since 2010. .....
4. (you / finish) the report yet? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. have never tried
2. bought
3. have known
4. Have you finished

Present Perfect Continuous

Czynność trwająca do chwili obecnej

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + have/has been + V-ing	I have been waiting for an hour.
Przecząca	S + have/has not been + V-ing	She has not been sleeping well.
Pytająca	Have/Has + S + been + V-ing ?	How long have you been learning English?

Aspekt	Present Perfect	Present Perfect Continuous
Nacisk	na wynik	na czas trwania i proces
Przykład	I have written three emails.	I have been writing emails all morning.
Pytanie	How many?	How long?

UWAGA

Czasowników statycznych nie używamy w tej formie. Zamiast I have been knowing him mówimy I have known him for years.

1. They (wait) since morning. .....
2. How long (you / work) here? .....
3. It (rain) all day. .....

❖ **KLUCZ ODPOWIEDZI**

1. have been waiting
2. have you been working
3. has been raining

Past Perfect

Czynność wcześniejsza od innej przeszłej

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + had + V3	She had left before I arrived.
Przecząca	S + had not + V3	They had not finished the work.
Pytająca	Had + S + V3 ?	Had you met him before?

Użycie

- czynność wcześniejsza z dwóch przeszłych
- przyczyna sytuacji w przeszłości
- w mowie zależnej zamiast Past Simple

Sygnały czasu

- before, after
- already, just
- by the time
- when + Past Simple

WSKAZÓWKA

Narysuj oś czasu z dwoma punktami. Past Perfect zawsze zajmuje punkt wcześniejszy. Uczniowie łatwiej rozróżniają kolejność zdarzeń wizualnie.

Porównanie kolejności

- When I arrived, she left. – najpierw przyjechałem, potem ona wyszła.
- When I arrived, she had left. – ona wyszła przed moim przyjazdem.

1. The train (leave) before we (get) to the station. .....
2. I (not / see) her before that day. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. had left / got
2. had not seen

Past Perfect Continuous

Długość czynności przed momentem w przeszłości

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + had been + V-ing	He had been working for six hours.
Przecząca	S + had not been + V-ing	She had not been feeling well.
Pytająca	Had + S + been + V-ing ?	How long had they been waiting?

Aspekt	Past Perfect	Past Perfect Continuous
Nacisk	zakończony wynik	proces i czas trwania
Przykład	He had written five reports.	He had been writing reports all day.
Typowe pytanie	How many?	How long?

WSKAZÓWKA

Ten czas dobrze sprawdza się w opowiadaniach jako wyjaśnienie stanu bohatera: She was tired because she had been running.

1. They (wait) for two hours when the bus finally came. .....
2. I was wet because it (rain). .....

❖ **KLUCZ ODPOWIEDZI**

1. had been waiting
2. had been raining

Future Simple – will

Przyszłość wyrażona operatorem will

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + will + V	I will call you tomorrow.
Przecząca	S + will not (won't) + V	She will not come.
Pytająca	Will + S + V ?	Will they help us?

Użycie

- decyzja podjęta w chwili mówienia
- przewidywanie oparte na opinii
- obietnica i propozycja
- prośba: Will you help me?

Sygnały czasu

- tomorrow
- next week / month
- in an hour
- soon, later
- I think, probably, maybe

UWAGA

Forma will jest identyczna dla wszystkich osób. Nie dodajemy końcówki -s: He will works to błąd.

1. I think it (rain) tomorrow. .....
2. (you / open) the window, please? .....
3. We (not / be) late. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. will rain
2. Will you open
3. will not be

Future – be going to

Zamiary i przewidywania oparte na dowodach

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + am/is/are going to + V	I am going to study medicine.
Przecząca	S + am/is/are not going to + V	We are not going to wait.
Pytająca	Am/Is/Are + S + going to + V ?	Is she going to call?

Użycie	Przykład	Komentarz
Zamiar	I am going to buy a new laptop.	Decyzja podjęta wcześniej.
Dowody	Look at those clouds! It is going to rain.	Widoczna oznaka w teraźniejszości.

WSKAZÓWKA

Pokaż zdjęcia sytuacji: samochodu jadącego prosto na drzewo, ciemnych chmur, dziecka trzymającego szklankę nad krawędzią stołu. Uczniowie opisują, co się zaraz stanie.

1. Look out! You (fall)! .....
2. They (get) married in June. .....
3. I (not / tell) anyone. .....

❖ KLUCZ ODPOWIEDZI

1. are going to fall
2. are going to get
3. am not going to tell

will czy be going to

Zestawienie porównawcze form przyszłych

Kryterium	will	be going to
Decyzja	spontaniczna, teraz	zaplanowana wcześniej
Przewidywanie	oparte na opinii	oparte na widocznym dowodzie
Przykład	The phone is ringing. I will get it.	I have bought tickets. I am going to fly.
Obietnice	tak: I will help you.	nie stosujemy
Plany	rzadziej	typowe zastosowanie

Dialog kontrastowy

Ola	We have no bread.
Marek	Really? I will go and buy some.
Ola	And what about dinner?
Marek	I am going to make pasta. I planned it yesterday.

WSKAZÓWKA

Kluczowy sygnał to moment podjęcia decyzji. Jeśli zapada w trakcie rozmowy, używamy will. Jeśli wcześniej, używamy be going to.

1. A: I am cold. B: I ___ close the window. .....
2. We ___ visit Rome next summer. We booked the hotel. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. will
2. are going to

Present Continuous o przyszłości

Ustalone plany z określonym terminem

Forma	Użycie	Przykład
Present Continuous	ustalone spotkania i terminy	I am meeting the dentist at four.
be going to	zamiar bez ustalonego terminu	I am going to see a dentist soon.
Present Simple	rozkłady jazdy i harmonogramy	The plane takes off at 6.15.

Kalendarz na tydzień

Dzień	Plan
Monday	I am seeing my tutor at 5 p.m.
Wednesday	We are having a class party.
Friday	My parents are arriving from Berlin.
Sunday	I am playing football with friends.

WSKAZÓWKA

Rozdaj pusty tygodniowy plan zajęć. Uczniowie wpisują pięć wydarzeń, a następnie pytają się nawzajem: What are you doing on Thursday?

1. We (have) a meeting on Monday. .....
2. The train (arrive) at 8.30 every day. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. are having
2. arrives

Future Continuous

Czynność w toku w określonym momencie przyszłości

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + will be + V-ing	At ten I will be flying to Rome.
Przecząca	S + will not be + V-ing	She will not be working tomorrow.
Pytająca	Will + S + be + V-ing ?	Will you be using the car tonight?

Użycie

- czynność w toku w danym momencie
- uprzejme pytanie o plany
- przewidywana rutyna przyszła

Sygnały czasu

- at this time tomorrow
- at 8 o'clock tonight
- this time next week
- all day tomorrow

WSKAZÓWKA

Forma Will you be using ...? brzmi uprzejmiej niż Will you use ...?, ponieważ nie sugeruje prośby, lecz pytanie o plan.

1. This time tomorrow we (lie) on the beach. .....
2. (you / work) late tonight? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. will be lying
2. Will you be working

Future Perfect

Czynność zakończona przed momentem w przyszłości

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + will have + V3	By June I will have finished school.
Przecząca	S + will not have + V3	He will not have arrived by then.
Pytająca	Will + S + have + V3 ?	Will they have left by six?

Sygnały czasu

- by 2030
- by then
- by the time you arrive
- before next week

Wariant ciągły

- will have been + V-ing
- nacisk na długość trwania
- By May I will have been working here for ten years.

UWAGA

Po by the time stosujemy czas teraźniejszy, nie przyszły: By the time you arrive, I will have cooked dinner.

1. By Friday she (write) the whole report. .....
2. They (not / finish) by noon. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. will have written
2. will not have finished

Zdania czasowe o przyszłości

Po spójnikach czasu nie używamy will

Spójnik	Czas w zdaniu podrzędnym	Przykład
when	Present Simple	I will call you when I arrive.
as soon as	Present Simple	Tell me as soon as you know.
before / after	Present Simple	Wash your hands before you eat.
until / till	Present Simple	Wait here until I come back.
by the time	Present Simple	By the time he calls, we will be gone.

TYPOWY BŁĄD

Zdanie I will call you when I will arrive jest niepoprawne. Operator will pojawia się wyłącznie w zdaniu głównym.

Uwaga o when

- Gdy when wprowadza pytanie zależne, will jest dopuszczalne: I do not know when he will arrive.
- Gdy when wprowadza okoliczność czasu, używamy czasu teraźniejszego.

1. We will start when everyone (be) ready. .....
2. I will wait until she (come) back. .....
3. As soon as it (stop) raining, we will go out. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. is
2. comes
3. stops

used to i would

Nawyki i stany z przeszłości

Forma	Użycie	Przykład
used to + V	powtarzalne czynności i stany	I used to play the piano.
would + V	tylko powtarzalne czynności	Every summer we would go to the lake.
Past Simple	pojedyncze zdarzenie	I played the piano yesterday.

Formy pytające

- Did you use to live here?
- I did not use to like coffee.
- w pytaniu bez -d: use to

Ograniczenie would

- nie używamy z czasownikami stanu
- błędnie: I would have a dog
- poprawnie: I used to have a dog

WSKAZÓWKA

Poproś uczniów o pięć zdań o dzieciństwie w formie used to. Następnie sprawdź, które z nich można przekształcić na would, a które nie.

1. She ___ have long hair. .....
2. When we were kids, we ___ climb trees. .....
3. I ___ not use to like vegetables. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. used to
2. would / used to
3. did

be used to i get used to

Przyzwyczajenie: konstrukcja z formą -ing

Konstrukcja	Znaczenie	Przykład
used to + V	dawniej, ale już nie	I used to smoke.
be used to + V-ing	być przyzwyczajonym	I am used to getting up early.
get used to + V-ing	przyzwyczajać się	She is getting used to the new job.

TYPOWY BŁĄD

Po be used to i get used to występuje rzeczownik lub forma -ing, nigdy bezokolicznik. Zdanie I am used to get up early jest niepoprawne.

Rozróżnienie w praktyce

- I used to live in a village. – kiedyś tam mieszkałem.
- I am used to living in a village. – jestem do tego przyzwyczajony.
- I am getting used to living in a village. – przyzwyczajam się.

1. He is used to (work) at night. .....
2. I cannot get used to (drive) on the left. .....
3. We used to (have) a big garden. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. working
2. driving
3. have

Przegląd czasów teraźniejszych

Tabela zbiorcza do powtórki

Czas	Budowa	Kluczowe użycie	Sygnały
Present Simple	V / V-s	rutyna, fakty	always, every day
Present Continuous	am/is/are + V-ing	teraz, plany	now, at the moment
Present Perfect	have/has + V3	wynik teraz, doświadczenie	ever, just, yet, since
Present Perfect Cont.	have/has been + V-ing	czas trwania do teraz	how long, for, since

Jeden czasownik w czterech czasach

- She works in a bank. – stałe zajęcie.
- She is working from home today. – sytuacja tymczasowa.
- She has worked on ten projects. – bilans doświadczeń.
- She has been working since eight. – nieprzerwane trwanie.

WSKAZÓWKA

Powtórka w tym układzie sprawdza się lepiej niż osobne ćwiczenia. Jeden czasownik w czterech kontekstach pokazuje istotę różnic.

1. I (know) him since 2010. .....
2. Listen! Someone (sing). .....
3. He usually (drive) to work. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. have known
2. is singing
3. drives

Przegląd czasów przeszłych

Tabela zbiorcza do powtórki

Czas	Budowa	Kluczowe użycie	Sygnały
Past Simple	V2	zdarzenie zamknięte	yesterday, ago, in 2010
Past Continuous	was/were + V-ing	tło, czynność w toku	while, at 8 o'clock
Past Perfect	had + V3	wcześniejsze z dwóch	before, already, by then
Past Perfect Cont.	had been + V-ing	trwanie przed momentem	for, since, how long

Jedna historia w czterech czasach

- I arrived at the office at nine. – zdarzenie.
- My colleagues were already working. – tło.
- Someone had left a note on my desk. – czynność wcześniejsza.
- They had been waiting for the report since Monday. – trwanie.

WSKAZÓWKA

Poproś uczniów o napisanie własnej krótkiej historii z użyciem wszystkich czterech czasów. To najlepszy sprawdzian zrozumienia różnic.

1. When I (get) home, my sister (cook) dinner. .....
2. He was tired because he (work) all night. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. got / was cooking
2. had been working

Przegląd czasów przyszłych

Tabela zbiorcza do powtórki

Forma	Budowa	Kluczowe użycie
will	will + V	decyzja teraz, przewidywanie, obietnica
be going to	am/is/are going to + V	zamiar, dowód w teraźniejszości
Present Continuous	am/is/are + V-ing	ustalone spotkanie z terminem
Present Simple	V / V-s	rozkład jazdy, harmonogram
Future Continuous	will be + V-ing	czynność w toku w przyszłości
Future Perfect	will have + V3	zakończenie przed danym momentem

WSKAZÓWKA

Sześć form przyszłych można przedstawić na jednej osi czasu. Każda odpowiada innemu pytaniu: kiedy zapadła decyzja, czy jest dowód, czy termin jest ustalony.

1. The concert (start) at 8 p.m. tomorrow. .....
2. I promise I (help) you. .....
3. By 2030 he (retire). .....

❖ KLUCZ ODPOWIEDZI

1. starts
2. will help
3. will have retired

Jak wybrać właściwy czas

Schemat decyzyjny dla ucznia

1. **Kiedy?** Ustal, czy mówisz o przeszłości, teraźniejszości czy przyszłości.
2. **Czy trwa?** Jeśli czynność jest w toku, wybierz formę ciągłą z końcówką -ing.
3. **Czy jest wynik?** Jeśli skutek jest ważny teraz, wybierz formę Perfect.
4. **Czy jest data?** Konkretny moment przeszły wyklucza Present Perfect.
5. **Sprawdź sygnały.** Przysłówki takie jak yesterday, since czy now wskazują czas.

Sygnał	Najczęstszy czas
yesterday, last week, ago	Past Simple
now, at the moment	Present Continuous
since, for, just, yet	Present Perfect
while, when + tło	Past Continuous
tomorrow, next week	will / be going to

WSKAZÓWKA

Wydrukuj schemat i powieś w sali. Uczniowie mogą korzystać z niego samodzielnie podczas ćwiczeń pisemnych.

1. I ___ my homework an hour ago. .....
2. She ___ here since Monday. .....
3. Look, they ___ football. .....

❖ **KLUCZ ODPOWIEDZI**

1. did
2. has been
3. are playing

Czasy – test zbiorczy

Sprawdzian po części pierwszej

Część A. Wybierz właściwą formę

1. My brother (work) in Berlin since 2019. .....
2. While she (cook), the phone (ring). .....
3. By next month they (move) to a new flat. .....
4. Water (freeze) at zero degrees. .....
5. I (not / see) this film yet. .....

Część B. Popraw błąd

1. She doesn't likes coffee. .....
2. I have seen him yesterday. .....
3. When I will arrive, I will call you. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. has worked / has been working
2. was cooking / rang
3. will have moved
4. freezes
5. have not seen
6. She does not like coffee.
7. I saw him yesterday.
8. When I arrive, I will call you.

WSKAZÓWKA

Test można wykorzystać jako diagnozę przed rozpoczęciem części drugiej. Błędy w części B wskazują obszary wymagające powtórki.

CZĘŚĆ II

Czasowniki i konstrukcje

Czasowniki podstawowe, modalne oraz najważniejsze konstrukcje składniowe: tryby warunkowe, strona bierna, mowa zależna i formy z bezokolicznikiem.

- Czasowniki podstawowe: be, have got, there is
- Czasowniki modalne i ich odpowiedniki
- Czasowniki nieregularne w trzech grupach
- Gerund i bezokolicznik
- Phrasal verbs w praktyce

Czasownik to be

Odmiana i użycie czasownika być

Osoba	Twierdzenie	Przeczenie	Pytanie
I	I am (I'm)	I am not	Am I?
he / she / it	he is (he's)	he is not (isn't)	Is he?
you / we / they	you are (you're)	you are not (aren't)	Are you?

Typowe zastosowania

- tożsamość: I am a teacher.
- cechy: She is tall.
- wiek: He is twelve.
- pochodzenie: They are from Spain.

Wyrażenia z be

- be hungry – być głodnym
- be cold – być zmarzniętym
- be right – mieć rację
- be afraid – bać się

TYPOWY BŁĄD

W języku polskim mówimy mam dwadzieścia lat, ale po angielsku używamy be: I am twenty. Zdanie I have twenty years jest niepoprawne.

1. She ___ my sister. .....
2. They ___ not at home. .....
3. ___ you ready? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. is
2. are
3. Are

have got i have

Wyrażanie posiadania

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	S + have/has got	I have got a bike.
Przecząca	S + have/has not got	She has not got a car.
Pytająca	Have/Has + S + got ?	Have you got a minute?
Wariant z do	do/does + S + have ?	Do you have a minute?

Have got

- częstsze w brytyjskim angielskim
- tylko czas teraźniejszy
- w przeszłości: I had a bike

Have

- częstsze w amerykańskim angielskim
- tworzy pytania z do / does
- używane w czynnościach: have lunch

UWAGA

W wyrażeniach czynnościowych nie stosujemy got: have breakfast, have a shower, have a good time.

1. ___ you got any brothers? .....
2. He ___ got two dogs. .....
3. We ___ not got much time. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Have
2. has
3. have

there is i there are

Konstrukcja egzystencjalna

Liczba	Twierdzenie	Przeczenie	Pytanie
pojedyncza	There is a book.	There is not a book.	Is there a book?
mnoga	There are books.	There are not books.	Are there books?
przeszła	There was / There were	There was not	Was there ...?

Z some i any

- There are some chairs.
- There are not any chairs.
- Are there any chairs?

Z liczebnikami

- There are three windows.
- There is a lot of noise.
- There are many people.

WSKAZÓWKA

Pokaż uczniom obrazek pokoju i poproś o dziesięć zdań z there is oraz there are. To najprostsze ćwiczenie na tę konstrukcję.

1. ___ a lamp on the desk. .....
2. ___ any milk in the fridge? .....
3. ___ were many people at the concert. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. There is
2. Is there
3. There

can i could

Umiejętność, możliwość, pozwolenie

Forma	Znaczenie	Przykład
can	umiejętność teraz	I can swim.
cannot / can't	brak umiejętności	He cannot drive.
could	umiejętność w przeszłości	She could read at four.
Can I ...?	prośba o pozwolenie	Can I open the window?
Could you ...?	uprzejma prośba	Could you help me, please?

UWAGA

Po czasowniku modalnym stoi bezokolicznik bez to. Zdanie I can to swim jest błędne, podobnie jak He cans swim.

Zastępnik be able to

- Czasownik can nie ma bezokolicznika ani formy przyszłej.
- W przyszłości: I will be able to help you tomorrow.
- W formie Perfect: I have been able to finish the work.

1. ___ you speak French? .....
2. When I was five I ___ not ride a bike. .....
3. I will ___ to come tomorrow. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Can
2. could
3. be able

must i have to

Obowiązek i konieczność

Forma	Źródło obowiązku	Przykład
must	wewnętrzne przekonanie mówiącego	I must stop smoking.
have to	zewnętrzna zasada lub przepis	I have to wear a uniform.
had to	obowiązek w przeszłości	We had to leave early.
will have to	obowiązek w przyszłości	You will have to pay a fine.

UWAGA

Czasownik must nie ma formy przeszłej ani przyszłej. W tych czasach zastępuje go have to.

Pytania

- Do I have to wear a tie? – forma standardowa.
- Must I go? – brzmi bardziej formalnie i emocjonalnie.

1. Students ___ to bring their books. (zasada szkoły) .....
2. I ___ remember to call her. (moje przekonanie) .....
3. We ___ to work late yesterday. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. have
2. must
3. had

mustn't czy don't have to

Zakaz kontra brak konieczności

Forma	Znaczenie	Przykład
must not	zakaz, nie wolno	You must not smoke here.
do not have to	nie musisz, ale możesz	You do not have to come.
need not	nie ma potrzeby	You need not worry.

TYPOWY BŁĄD

To najczęstsza pomyłka w tym dziale. Forma mustn't oznacza zakaz, a don't have to brak obowiązku. Znaczenia są przeciwne.

Kontrast w zdaniach

- You mustn't touch it. – nie wolno dotykać.
- You don't have to touch it. – nie musisz dotykać, ale możesz.
- Passengers mustn't open the door. – zakaz bezwzględny.

1. You ___ park here. It is forbidden. .....
2. It is Sunday, so I ___ get up early. .....
3. You ___ tell anyone. It is a secret. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. must not
2. do not have to
3. must not

should i ought to

Rada i sugestia

Forma	Znaczenie	Przykład
should	rada, sugestia	You should see a doctor.
should not	odradzanie	You should not eat so late.
ought to	rada, ton formalny	We ought to help them.
had better	mocna rada z ostrzeżeniem	You had better hurry.
Should I ...?	prośba o radę	Should I call her?

Zwroty pomocnicze

- I think you should ...
- If I were you, I would ...
- Why do not you ...?
- It might be a good idea to ...

Uwaga o formie

- po should bezokolicznik bez to
- po ought to z partykułą to
- had better + bezokolicznik bez to

WSKAZÓWKA

Rozdaj karty z problemami: bolą mnie zęby, zgubiłem telefon, nie rozumiem zadania. Uczniowie w parach udzielają rad, używając should.

1. You ___ study more before the exam. .....
2. He ___ not drive so fast. .....
3. ___ I open the window? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. should
2. should
3. Shall / Should

may i might

Prawdopodobieństwo i pozwolenie

Forma	Znaczenie	Przykład
may	duże prawdopodobieństwo	It may rain later.
might	mniejsze prawdopodobieństwo	She might come, but I doubt it.
May I ...?	formalna prośba o pozwolenie	May I come in?
may not	brak pozwolenia	Students may not use phones.

Skala pewności

Stopień	Forma	Przykład
100 procent	will / must	He must be at home. The light is on.
około 60 procent	may / could	He may be at home.
około 30 procent	might	He might be at home.
blisko zera	cannot	He cannot be at home. I saw him downtown.

WSKAZÓWKA

Skala pewności działa lepiej niż tłumaczenie pojedynczych czasowników. Narysuj ją na tablicy jako linię od zera do stu procent.

1. I am not sure. She ___ be at work. .....
2. ___ I ask a question? .....
3. He ___ be Polish. He speaks it perfectly. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. might / may
2. May
3. must

would i would like

Uprzejmość i hipotetyczność

Forma	Znaczenie	Przykład
would like	chciałbym, uprzejmie	I would like a coffee, please.
Would you like ...?	propozycja	Would you like some cake?
would + V	sytuacja hipotetyczna	I would travel more if I had time.
would rather	wolałbym	I would rather stay at home.

TYPOWY BŁĄD

Po would like występuje bezokolicznik z to: I would like to go. Po would rather bezokolicznik bez to: I would rather go.

Uprzejmość w praktyce

Waiter	Would you like something to drink?
Guest	Yes, I would like a glass of water, please.
Waiter	Would you like ice with that?
Guest	No, thank you. I would rather have it without ice.

1. ___ you like some tea? .....
2. I would ___ to book a table. .....
3. I would ___ walk than take the bus. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Would
2. like
3. rather

shall i propozycje

Sugestie i oferty pomocy

Zwrot	Funkcja	Przykład
Shall we ...?	propozycja wspólnego działania	Shall we start?
Shall I ...?	oferta pomocy	Shall I carry that for you?
Let us (Let's) ...	zachęta	Let us take a break.
How about + V-ing?	propozycja	How about going out tonight?
Why do not we ...?	propozycja	Why do not we ask the teacher?

Przyjęcie propozycji

- That is a good idea.
- Sure, why not?
- Sounds great.
- I would love to.

Odmowa

- I am afraid I cannot.
- Maybe another time.
- Sorry, I am busy.
- I would rather not.

WSKAZÓWKA

Ćwiczenie w parach: jeden uczeń składa propozycję, drugi przyjmuje ją lub odrzuca z uzasadnieniem. Po pięciu wymianach zamiana ról.

1. ___ we go to the cinema? .....
2. How about ___ (meet) at six? .....
3. ___ I help you with the bags? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Shall
2. meeting
3. Shall

Czasowniki modalne w przeszłości

Konstrukcja modal + have + V3

Forma	Znaczenie	Przykład
must have + V3	pewny wniosek o przeszłości	She must have forgotten.
cannot have + V3	wykluczenie	He cannot have said that.
may / might have + V3	przypuszczenie	They might have missed the bus.
should have + V3	wyrzut, żal	You should have told me.
could have + V3	niewykorzystana możliwość	We could have won the match.

WSKAZÓWKA

Ta konstrukcja świetnie nadaje się do ćwiczeń detektywistycznych. Podaj zagadkę, a uczniowie formułują hipotezy: The window is broken. Someone must have thrown a stone.

Kontrast

- You should have studied. – nie uczyłeś się, a powinieneś.
- You must have studied. – na pewno się uczyłeś.
- You could have studied. – miałeś możliwość, ale z niej nie skorzystałeś.

1. The floor is wet. It ___ have rained. .....
2. I ___ have called you, but I forgot. Sorry. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. must
2. should

Tryb rozkazujący

Polecenia, instrukcje i zakazy

Forma	Konstrukcja	Przykład
Twierdząca	V (forma podstawowa)	Open your books.
Przecząca	Do not + V	Do not touch that.
Z let us	Let us + V	Let us begin.
Uprzejma	Please + V / V + please	Please sit down.

Polecenia lekcyjne

- Open your books at page ten.
- Work in pairs.
- Listen carefully.
- Write it down.
- Repeat after me.

Znaki i zakazy

- Do not enter.
- Keep off the grass.
- Mind the step.
- Turn off your phone.

WSKAZÓWKA

Gra Simon says jest naturalnym ćwiczeniem trybu rozkazującego i sprawdza się na każdym poziomie zaawansowania.

1. ___ (not / forget) your homework. .....
2. ___ (be) quiet, please. .....
3. ___ (let us) start the lesson. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Do not forget
2. Be
3. Let us

Czasowniki nieregularne – grupa I

Formy identyczne we wszystkich trzech kolumnach

V1	V2	V3	Znaczenie
cut	cut	cut	ciąć
put	put	put	kłaść
let	let	let	pozwolić
set	set	set	ustawić
cost	cost	cost	kosztować
hit	hit	hit	uderzyć
shut	shut	shut	zamknąć
read	read	read	czytać
hurt	hurt	hurt	ranić
spread	spread	spread	rozprzestrzeniać

UWAGA

Czasownik read ma identyczną pisownię we wszystkich formach, ale różną wymowę. Forma podstawowa brzmi /ri:d/, a przeszła /rɛd/.

Zdania z grupą I

- He cut his finger while cooking.
- She put the keys on the table.
- The tickets cost fifty euros.

1. Yesterday I (read) two chapters. .....
2. The accident (hurt) three people. .....
3. They (shut) the shop at nine. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. read
2. hurt
3. shut

Czasowniki nieregularne – grupa II

Formy V2 i V3 identyczne

V1	V2	V3	Znaczenie
buy	bought	bought	kupować
bring	brought	brought	przynosić
teach	taught	taught	uczyć
catch	caught	caught	łapać
build	built	built	budować
send	sent	sent	wysyłać
spend	spent	spent	wydawać
lose	lost	lost	gubić
leave	left	left	opuszczać
sleep	slept	slept	spać
feel	felt	felt	czuć
keep	kept	kept	trzymać

WSKAZÓWKA

Grupa z końcówką -ought i -aught tworzy naturalny blok pamięciowy: buy, bring, think, teach, catch. Warto ćwiczyć je razem.

1. She (buy) a new coat last week. .....
2. We (send) the email yesterday. .....
3. I (sleep) badly last night. .....

❖ **KLUCZ ODPOWIEDZI**

1. bought
2. sent
3. slept

Czasowniki nieregularne – grupa III

Trzy różne formy

V1	V2	V3	Znaczenie
begin	began	begun	zaczynać
drink	drank	drunk	pić
sing	sang	sung	śpiewać
swim	swam	swum	pływać
write	wrote	written	pisać
drive	drove	driven	prowadzić
speak	spoke	spoken	mówić
break	broke	broken	łamać
choose	chose	chosen	wybierać
fly	flew	flown	latać
grow	grew	grown	rosnąć
throw	threw	thrown	rzucać

WSKAZÓWKA

Zwróć uwagę na wzorce samogłoskowe: i – a – u w grupie sing, drink, swim oraz o – o – en w grupie speak, break, choose.

1. He (write) three letters yesterday. .....
2. They have (fly) to Madrid. .....
3. She (drink) all the juice. .....

❖ **KLUCZ ODPOWIEDZI**

1. wrote
2. flown
3. drank

Gerund po czasownikach

Czasowniki wymagające formy -ing

Czasownik	Znaczenie	Przykład
enjoy	lubić	I enjoy reading.
avoid	unikać	She avoids driving at night.
finish	kończyć	We finished painting the room.
mind	mieć coś przeciwko	Do you mind waiting?
suggest	proponować	He suggested going by train.
practise	ćwiczyć	They practise speaking English.
imagine	wyobrażać sobie	Imagine living on an island.

Po przyimkach

- good at swimming
- interested in learning
- instead of waiting
- before leaving

Po zwrotach

- It is worth trying.
- I cannot help laughing.
- It is no use complaining.
- look forward to seeing

UWAGA

Po zwrocie look forward to występuje forma -ing, ponieważ to jest tutaj przyimkiem, a nie częścią bezokolicznika.

1. I enjoy (cook) for my family. .....
2. She is good at (draw). .....
3. Do you mind (open) the window? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. cooking
2. drawing
3. opening

Bezokolicznik po czasownikach

Czasowniki wymagające formy z to

Czasownik	Znaczenie	Przykład
want	chcieć	I want to help you.
decide	decydować	They decided to move.
hope	mieć nadzieję	She hopes to pass the exam.
promise	obiecywać	He promised to call.
learn	uczyć się	We learnt to swim last year.
agree	zgadzać się	I agree to sign it.
manage	zdołać	She managed to finish on time.

Bez to

- po czasownikach modalnych
- po make: make him work
- po let: let me go
- po had better

Cel działania

- I came here to learn.
- She left early to catch the train.
- in order to / so as to

TYPOWY BŁĄD

Po czasowniku want zawsze występuje bezokolicznik z to. Zdanie I want that you help me jest niepoprawne. Poprawnie: I want you to help me.

1. He decided (leave) early. .....
2. They want me (come) with them. .....
3. She let him (use) her laptop. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. to leave
2. to come
3. use

Gerund czy bezokolicznik

Czasowniki zmieniające znaczenie

Czasownik	Z formą -ing	Z bezokolicznikiem
remember	pamiętać o czymś, co się zdarzyło	pamiętać, żeby coś zrobić
stop	przestać coś robić	zatrzymać się, żeby coś zrobić
try	spróbować metody	postarać się, podjąć wysiłek
forget	zapomnieć o przeszłym zdarzeniu	zapomnieć coś zrobić
regret	żałować przeszłości	z przykrością informować

Pary kontrastowe

- I remember locking the door. – pamiętam, że zamknąłem.
- Remember to lock the door. – pamiętaj, aby zamknąć.
- He stopped smoking. – rzucił palenie.
- He stopped to smoke. – zatrzymał się, żeby zapalić.

WSKAZÓWKA

Warto ćwiczyć wyłącznie w parach zdań. Osobno przedstawiona reguła jest dla uczniów abstrakcyjna i szybko się zaciera.

1. I will never forget (see) the Alps for the first time. .....
2. Do not forget (buy) milk. .....
3. She tried (call) him, but there was no answer. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. seeing
2. to buy
3. to call / calling

Phrasal verbs – wprowadzenie

Budowa i rodzaje czasowników złożonych

Typ	Opis	Przykład
Nierozłączny	dopełnienie po całości	look after the children
Rozłączny	dopełnienie może stać w środku	turn the light off / turn off the light
Z zaimkiem	zaimek zawsze w środku	turn it off
Bez dopełnienia	nie wymaga dopełnienia	The plane took off.

TYPOWY BŁĄD

Przy czasownikach rozłącznych zaimek nigdy nie stoi na końcu. Zdanie turn off it jest niepoprawne. Poprawnie: turn it off.

Najczęstsze partykuły

Partykuła	Typowe znaczenie	Przykład
up	zakończenie, wzrost	give up, grow up
off	oddzielenie, wyłączenie	take off, turn off
out	na zewnątrz, wyczerpanie	go out, run out
on	kontynuacja	carry on, go on

1. Please turn ___ the TV. .....
2. She looks ___ her little brother. .....
3. We ran ___ of milk. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. off
2. after
3. out

Phrasal verbs – get i take

Najczęstsze połączenia w mowie codziennej

get

Zwrot	Znaczenie
get up	wstawać
get on with	dogadywać się
get over	dojść do siebie
get back	wracać
get in	wsiąść (auto)
get off	wysiąść

take

Zwrot	Znaczenie
take off	startować, zdejmować
take after	być podobnym do
take up	zająć się czymś
take care of	opiekować się
take back	zwrócić
take part in	brać udział

Zdania przykładowe

- I usually get up at six thirty.
- She takes after her mother.
- He took up painting last year.
- It took me a week to get over the flu.

WSKAZÓWKA

Ucz phrasal verbs w kontekście zdaniowym, nigdy jako listy słówek. Bez zdania znaczenie partykuły pozostaje dla ucznia niejasne.

1. The plane ___ off at noon. .....
2. I ___ on well with my colleagues. .....
3. Please ___ care of my cat. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. took
2. get
3. take

Phrasal verbs – look i put

Kolejne dwie grupy wysokiej frekwencji

look

Zwrot	Znaczenie
look for	szukać
look after	opiekować się
look forward to	oczekiwać z niecierpliwością
look up	sprawdzić w słowniku
look out	uważać
look into	zbadać sprawę

put

Zwrot	Znaczenie
put on	zakładać (ubranie)
put off	odkładać na później
put up with	znosić, tolerować
put out	gasić
put away	odkładać na miejsce
put down	położyć

UWAGA

Zwroty look for i look after brzmią podobnie, lecz znaczą zupełnie co innego. Warto ćwiczyć je w jednym zadaniu, aby wymusić rozróżnienie.

1. I am ___ for my glasses. .....
2. We had to ___ off the meeting. .....
3. She ___ after her grandmother. .....
4. ___ up the word in a dictionary. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. looking
2. put
3. looks
4. Look

Okresy warunkowe – typ zerowy

Prawdy ogólne i zależności stałe

Część zdania	Czas	Przykład
If + zdanie warunku	Present Simple	If you heat water to 100 degrees,
Zdanie główne	Present Simple	it boils.

Zastosowania

- Prawa natury: If you drop something, it falls.
- Rutyny i zwyczaje: If I am tired, I go to bed early.
- Instrukcje: If the light is red, you stop.

Wariant z when

- If i when są tu wymienne.
- When you heat ice, it melts.
- Warunek zawsze się spełnia.

Szyk zdania

- If ..., ... – przecinek po warunku.
- ... if ... – bez przecinka.
- Oba szyki są poprawne.

WSKAZÓWKA

Typ zerowy najlepiej ćwiczyć na treściach przyrodniczych. Uczniowie tworzą zdania o wodzie, roślinach i pogodzie.

1. If you (mix) blue and yellow, you (get) green. .....
2. If it (rain), the streets (be) wet. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. mix / get
2. rains / are

Pierwszy okres warunkowy

Realny warunek dotyczący przyszłości

Część zdania	Czas	Przykład
If + warunek	Present Simple	If it rains tomorrow,
Zdanie główne	will + V	we will stay at home.

TYPOWY BŁĄD

Po spójniku if nie stawiamy will. Zdanie If it will rain jest niepoprawne. Poprawnie: If it rains.

Warianty zdania głównego

- will – przewidywanie
- may / might – mniejsza pewność
- can – możliwość
- tryb rozkazujący: If you see her, tell her.

Spójniki pokrewne

- unless – jeśli nie
- as long as – pod warunkiem że
- in case – na wypadek gdyby
- provided that – o ile

Uwaga o unless

- Unless znaczy if not i nie łączy się z przeczeniem.
- Poprawnie: Unless you hurry, you will miss the train.

1. If you (study), you (pass) the exam. .....
2. We will go out unless it (be) cold. .....
3. If she (call), I (tell) her. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. study / will pass
2. is
3. calls / will tell

Drugi okres warunkowy

Sytuacja nierealna lub mało prawdopodobna

Część zdania	Czas	Przykład
If + warunek	Past Simple	If I had more money,
Zdanie główne	would + V	I would buy a house.

Forma were

- If I were you, I would apologise.
- Forma were dla wszystkich osób.
- W mowie potocznej także was.

Warianty

- would – sytuacja hipotetyczna
- could – możliwość
- might – przypuszczenie

WSKAZÓWKA

Zwrot If I were you, I would ... to najbardziej naturalny sposób udzielania rady po angielsku. Warto ćwiczyć go jako gotowy schemat.

Typ pierwszy kontra drugi

- If I have time, I will help you. – realna szansa.
- If I had time, I would help you. – nie mam czasu.

1. If I (be) rich, I (travel) the world. .....
2. What (you / do) if you (win) a million? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. were / would travel
2. would you do / won

Trzeci okres warunkowy

Nierealny warunek dotyczący przeszłości

Część zdania	Czas	Przykład
If + warunek	Past Perfect	If I had studied harder,
Zdanie główne	would have + V3	I would have passed the exam.

Znaczenie

- Warunek dotyczy przeszłości i nie został spełniony.
- Zdanie wyraża żal, wyrzut lub refleksję.
- Rzeczywistość: I did not study, so I did not pass.

TYPOWY BŁĄD

W zdaniu z if nie używamy would have. Zdanie If I would have known jest niepoprawne. Poprawnie: If I had known.

1. If they (leave) earlier, they (not / miss) the train. .....
2. If she (know), she (call) you. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. had left / would not have missed
2. had known / would have called

Mieszane okresy warunkowe

Połączenie przeszłości i teraźniejszości

Typ	Warunek	Skutek	Przykład
Przeszłość – teraźniejszość	Past Perfect	would + V	If I had saved money, I would be rich now.
Teraźniejszość – przeszłość	Past Simple	would have + V3	If I were braver, I would have asked her.

Interpretacja

- Pierwszy wariant: przeszła decyzja wpływa na obecną sytuację.
- Drugi wariant: stała cecha charakteru tłumaczy przeszłe zachowanie.

WSKAZÓWKA

Wprowadzaj mieszane okresy dopiero po pełnym opanowaniu typów drugiego i trzeciego. Wcześniej powodują więcej zamieszania niż pożytku.

1. If he (not / miss) the flight, he (be) here now. .....
2. If I (speak) German, I (apply) for that job last year. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. had not missed / would be
2. spoke / would have applied

I wish i if only

Wyrażanie żalu i pragnień

Konstrukcja	Odniesienie	Przykład
wish + Past Simple	żal dotyczący teraźniejszości	I wish I had more free time.
wish + Past Perfect	żal dotyczący przeszłości	I wish I had studied medicine.
wish + would	irytacja, prośba o zmianę	I wish you would stop shouting.
if only	wzmocnione wish	If only I knew the answer.

UWAGA

Konstrukcji wish + would nie używamy w odniesieniu do siebie. Zdanie I wish I would study more jest niepoprawne. Poprawnie: I wish I studied more.

Kontrast znaczeniowy

- I wish I was taller. – teraz jestem niski.
- I wish I had been taller. – wtedy byłbym wyższy.
- I wish it would stop raining. – irytacja bieżącą sytuacją.

1. I wish I (can) fly. .....
2. She wishes she (not / say) that yesterday. .....
3. I wish he (stop) talking. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. could
2. had not said
3. would stop

Strona bierna – podstawy

Konstrukcja be + V3

Czas	Konstrukcja	Przykład
Present Simple	am/is/are + V3	The room is cleaned every day.
Past Simple	was/were + V3	The letter was sent yesterday.
Present Perfect	have/has been + V3	The work has been finished.
Future	will be + V3	The results will be announced.

Zamiana strony czynnej na bierną

1. **Dopełnienie na początek.** Obiekt czynności staje się podmiotem zdania.
2. **Dodaj be we właściwym czasie.** Forma be przejmuje czas zdania czynnego.
3. **Użyj imiesłowu V3.** Czasownik główny przyjmuje trzecią formę.
4. **Wykonawca po by.** Dodajemy tylko wtedy, gdy jest istotny.

> **WSKAZÓWKA**
> Strona bierna dominuje w tekstach naukowych, instrukcjach i wiadomościach. Warto ćwiczyć ją na autentycznych nagłówkach prasowych.

1. Somebody stole my bike. – My bike ___. .....
2. They build houses here. – Houses ___ here. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. was stolen
2. are built

Strona bierna – formy złożone

Czasy ciągłe i czasowniki modalne

Czas lub forma	Konstrukcja	Przykład
Present Continuous	am/is/are being + V3	The road is being repaired.
Past Continuous	was/were being + V3	The house was being painted.
Past Perfect	had been + V3	The car had been sold before we came.
Modalne	modal + be + V3	It must be done today.
Modalne w przeszłości	modal + have been + V3	It should have been done earlier.

Dwa dopełnienia

- They gave him a prize.
- He was given a prize. – wariant częstszy.
- A prize was given to him. – wariant rzadszy.

UWAGA

Czasów Perfect Continuous praktycznie nie używa się w stronie biernej. Konstrukcja jest gramatycznie możliwa, lecz brzmi sztucznie.

1. They are repairing the bridge. – The bridge ___. .....
2. You must finish it. – It ___ finished. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. is being repaired
2. must be

Mowa zależna – twierdzenia

Następstwo czasów w zdaniach relacjonowanych

Mowa niezależna	Mowa zależna
Present Simple	Past Simple
Present Continuous	Past Continuous
Past Simple	Past Perfect
Present Perfect	Past Perfect
will	would
can	could
must	had to

Zmiana okoliczności

Niezależna	Zależna
today	that day
yesterday	the day before
tomorrow	the next day
here	there
this	that
now	then

UWAGA

Jeśli zdanie relacjonuje prawdę ogólną lub sytuację nadal aktualną, czas może pozostać niezmieniony: He said that water boils at 100 degrees.

1. He said: I am tired. – He said that he ___. .....
2. She said: I will call you. – She said she ___ me. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. was tired
2. would call

Mowa zależna – pytania i polecenia

Relacjonowanie pytań, próśb i rozkazów

Typ	Konstrukcja	Przykład
Pytanie ogólne	asked if / whether + szyk zdania	She asked if I was busy.
Pytanie szczegółowe	asked + wh- + szyk zdania	He asked where I lived.
Polecenie	told + O + to + V	She told me to wait.
Prośba	asked + O + to + V	He asked me to help him.
Zakaz	told + O + not to + V	They told us not to move.

TYPOWY BŁĄD

W mowie zależnej pytanie przyjmuje szyk zdania twierdzącego. Zdanie He asked where did I live jest niepoprawne. Poprawnie: He asked where I lived.

Czasowniki wprowadzające

- say – bez dopełnienia osobowego: He said that ...
- tell – z dopełnieniem: He told me that ...
- inne: explain, admit, suggest, warn, promise, offer.

1. Are you ready? – She asked me if I ___ ready. .....
2. Close the door. – He told me ___ the door. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. was
2. to close

Question tags

Krótkie pytania na końcu zdania

Zdanie główne	Question tag	Przykład
twierdzące	przeczące	You are Polish, aren't you?
przeczące	twierdzące	She does not smoke, does she?
z I am	aren't I	I am late, aren't I?
tryb rozkazujący	will you	Close the window, will you?
z Let us	shall we	Let us go, shall we?

Zasady tworzenia

- Powtarzamy operator ze zdania głównego.
- Jeśli operatora brak, używamy do, does lub did.
- Podmiot zamieniamy na odpowiedni zaimek osobowy.

WSKAZÓWKA

Intonacja zmienia znaczenie. Opadająca oznacza oczekiwanie potwierdzenia, wznosząca prawdziwe pytanie.

1. He works here, ___? .....
2. They did not come, ___? .....
3. You can swim, ___? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. doesn't he
2. did they
3. can't you

so, neither, too, either

Wyrażanie zgody i podobieństwa

Konstrukcja	Użycie	Przykład
So + operator + S	zgoda ze zdaniem twierdzącym	I am tired. – So am I.
Neither + operator + S	zgoda ze zdaniem przeczącym	I do not like it. – Neither do I.
S + operator + too	na końcu zdania twierdzącego	I am tired too.
S + operator + not either	na końcu zdania przeczącego	I do not like it either.

TYPOWY BŁĄD

Po so i neither występuje inwersja: operator przed podmiotem. Zdanie So I am jest błędne w tej funkcji. Poprawnie: So am I.

Ćwiczenie łańcuchowe

- Uczeń A: I like pizza. Uczeń B: So do I.
- Uczeń B: I cannot cook. Uczeń C: Neither can I.
- Łańcuch biegnie przez całą klasę.

1. I have never been to Rome. – ___ have I. .....
2. She can drive. – ___ can I. .....
3. He does not smoke. – I do not ___. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Neither
2. So
3. either

have something done

Zlecanie czynności innym osobom

Forma	Konstrukcja	Przykład
Teraźniejsza	have + O + V3	I have my car serviced twice a year.
Przeszła	had + O + V3	She had her hair cut yesterday.
Przyszła	will have + O + V3	We will have the roof repaired.
Nieformalna	get + O + V3	I got my phone fixed.

Różnica znaczeniowa

- I cut my hair. – sam obciąłem sobie włosy.
- I had my hair cut. – obciął mi je fryzjer.
- Konstrukcja podkreśla, że czynność wykonał ktoś inny.

WSKAZÓWKA

Temat dobrze łączy się ze słownictwem usługowym: fryzjer, mechanik, krawiec. Uczniowie opisują, co ostatnio zlecili do zrobienia.

1. She (have) her nails done last week. .....
2. We are going to (have) the windows cleaned. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. had
2. have

make, let i allow

Zmuszanie i pozwalanie

Czasownik	Konstrukcja	Przykład
make	make + O + V (bez to)	The teacher made us rewrite it.
let	let + O + V (bez to)	My parents let me stay out late.
allow	allow + O + to + V	They allowed him to leave.
force	force + O + to + V	Nobody forced you to come.

UWAGA

W stronie biernej po make pojawia się to: We were made to rewrite it. Po let strona bierna nie występuje; zastępuje ją allow.

Znaczenia

- make – zmusić, spowodować: This film made me cry.
- let – pozwolić nieformalnie: Let me help you.
- allow – pozwolić formalnie, często w regulaminach.

1. She made him ___ (apologise). .....
2. They do not allow us ___ (park) here. .....
3. Let me ___ (see) that photo. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. apologise
2. to park
3. see

Konstrukcje – test zbiorczy

Sprawdzian po części drugiej

Część A. Przekształć zdania

1. They repair bikes here. (strona bierna) .....
2. He said: I am busy. (mowa zależna) .....
3. If I have time, I will call. (drugi okres warunkowy) .....
4. A hairdresser cuts her hair. (have something done) .....

Część B. Uzupełnij

1. I enjoy ___ (swim) in the sea. .....
2. You must not smoke, ___? .....
3. I do not like coffee. – ___ do I. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Bikes are repaired here.
2. He said he was busy.
3. If I had time, I would call.
4. She has her hair cut.
5. swimming
6. must you
7. Neither

WSKAZÓWKA

Część A sprawdza przekształcenia składniowe, część B automatyzmy językowe. Warto oceniać je osobno.

CZĘŚĆ III

Rzeczownik, przedimek, zaimek

Budowa grupy rzeczownikowej: liczba mnoga, policzalność, przedimki oraz systemy zaimków i określników ilości.

- Liczba mnoga regularna i nieregularna
- Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne
- Określniki ilości: some, any, much, many
- Przedimki a, an, the i przedimek zerowy
- Zaimki osobowe, dzierżawcze i zwrotne

Liczba mnoga – regularna

Zasady pisowni końcówki -s

Zakończenie	Końcówka	Przykłady
większość rzeczowników	-s	book – books, car – cars
-s, -ss, -sh, -ch, -x	-es	bus – buses, box – boxes, watch – watches
spółgłoska + y	y na i, potem -es	city – cities, baby – babies
samogłoska + y	-s	boy – boys, day – days
-f, -fe	-ves	leaf – leaves, knife – knives
-o	-es lub -s	potato – potatoes, photo – photos

UWAGA

Rzeczowniki zakończone na -o nie mają jednolitej reguły. Wyrazy pochodzenia obcego zwykle przyjmują samo -s: piano – pianos, photo – photos.

1. church
2. story
3. wolf
4. tomato
5. key

❖ **KLUCZ ODPOWIEDZI**

1. churches
2. stories
3. wolves
4. tomatoes
5. keys

Liczba mnoga – nieregularna

Formy odbiegające od reguły

Zmiana samogłoski

Lp.	Lm.
man	men
woman	women
foot	feet
tooth	teeth
goose	geese
mouse	mice

Formy szczególne

Lp.	Lm.
child	children
person	people
ox	oxen
sheep	sheep
fish	fish
deer	deer

Rzeczowniki tylko w liczbie mnogiej

- trousers, jeans, shorts, pyjamas
- glasses, scissors, binoculars
- clothes, goods, stairs
- Łączą się z czasownikiem w liczbie mnogiej: My glasses are new.

WSKAZÓWKA

Do policzenia przedmiotów z tej grupy używamy zwrotu a pair of: a pair of trousers, two pairs of scissors.

1. I have two ___ (child). .....
2. Her ___ (tooth) are white. .....
3. Ten ___ (person) came. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. children
2. teeth
3. people

Policzalne i niepoliczalne

Podstawowy podział rzeczowników

Cecha	Policzalne	Niepoliczalne
Liczba mnoga	tak: books	nie: water
Przedimek a / an	tak: a book	nie
Określniki	many, few, a number of	much, little, a lot of
Pytanie	How many books?	How much water?

Typowe niepoliczalne

- water, milk, coffee, tea
- bread, cheese, rice, sugar
- money, time, work, news
- information, advice, furniture

Miary ilości

- a glass of water
- a slice of bread
- a piece of advice
- a bottle of milk
- a kilo of sugar

TYPOWY BŁĄD

Rzeczowniki news, advice i information są niepoliczalne. Zdanie I have an information jest niepoprawne. Poprawnie: I have a piece of information.

1. How ___ money do you need? .....
2. She gave me a useful ___ of advice. .....
3. There are ___ chairs in the room. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. much
2. piece
3. many

some i any

Określniki nieokreślonej ilości

Określnik	Typ zdania	Przykład
some	twierdzące	There is some milk in the fridge.
any	przeczące	There is not any milk.
any	pytające	Is there any milk?
some	pytanie z propozycją	Would you like some tea?
any	znaczenie: jakikolwiek	Any student can join.

Złożenia z some

- somebody, someone
- something
- somewhere

Złożenia z any

- anybody, anyone
- anything
- anywhere

WSKAZÓWKA

Wyjątek dotyczy propozycji i próśb. W zdaniach typu Would you like some coffee? używamy some mimo formy pytającej.

1. I need ___ help. .....
2. We do not have ___ sugar. .....
3. Is there ___ post for me? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. some
2. any
3. any

much, many i a lot of

Określanie dużej ilości

Określnik	Łączy się z	Typ zdania	Przykład
many	policzalne lm.	wszystkie	many books
much	niepoliczalne	głównie pytania i przeczenia	much time
a lot of	oba typy	głównie twierdzenia	a lot of friends
plenty of	oba typy	twierdzenia	plenty of room

Rejestr wypowiedzi

- W zdaniach twierdzących much brzmi formalnie: There is much interest in the project.
- W mowie codziennej wybieramy a lot of.
- Po too, so i as używamy much i many: too much noise, so many people.

WSKAZÓWKA

Zestaw pytania How much i How many jako parę. Uczniowie ćwiczą je na liście zakupów, gdzie występują oba typy rzeczowników.

1. How ___ eggs do we need? .....
2. I do not have ___ time. .....
3. She has ___ of good ideas. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. many
2. much
3. a lot

few, little i ich warianty

Różnica między few a a few

Określnik	Łączy się z	Wydźwięk	Przykład
a few	policzalne	pozytywny: kilka	I have a few friends here.
few	policzalne	negatywny: mało	Few people came.
a little	niepoliczalne	pozytywny: trochę	There is a little milk left.
little	niepoliczalne	negatywny: mało	We have little time.

UWAGA

Przedimek a zmienia wydźwięk wypowiedzi. Zwrot a few oznacza wystarczająco dużo, natomiast few sugeruje niedostatek.

Zdania kontrastowe

- I have a few questions. – mam kilka pytań, to normalne.
- I have few questions. – mam bardzo mało pytań.
- She speaks a little Spanish. – radzi sobie.

1. There are ___ chairs, so some people must stand. .....
2. Give me ___ minutes, please. .....
3. We have ___ information about it. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. few
2. a few
3. little

Przedimek a i an

Przedimek nieokreślony

Forma	Zasada	Przykłady
a	przed dźwiękiem spółgłoskowym	a book, a car, a university
an	przed dźwiękiem samogłoskowym	an apple, an hour, an MP

Kiedy używamy

- Pierwsza wzmianka o czymś: I saw a dog.
- Zawód: She is a nurse.
- Znaczenie jeden: I need a ticket.
- Częstotliwość: twice a week.

> **UWAGA**
> O wyborze decyduje dźwięk, nie litera. Mówimy an hour, ponieważ h jest nieme, oraz a university, ponieważ wyraz zaczyna się od dźwięku /j/.

1. She is ___ engineer. .....
2. We waited for ___ hour. .....
3. He bought ___ new umbrella. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. an
2. an
3. a

Przedimek the

Przedimek określony

Kiedy używamy the

Zasada	Przykład
Rzecz znana z kontekstu	Close the door, please.
Druga wzmianka	I saw a dog. The dog was black.
Obiekty jedyne w swoim rodzaju	the sun, the moon, the sky
Stopień najwyższy	the best film, the tallest building
Nazwy rzek, mórz, pasm górskich	the Vistula, the Alps, the Baltic Sea
Nazwy w liczbie mnogiej	the Netherlands, the United States
Instrumenty muzyczne	play the piano, play the guitar

WSKAZÓWKA

Naucz zasady drugiej wzmianki jako pierwszej. Jest najbardziej intuicyjna i wyjaśnia większość przypadków użycia the w tekście ciągłym.

1. This is ___ best day of my life. .....
2. She plays ___ violin. .....
3. We swam in ___ Baltic Sea. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. the
2. the
3. the

Przedimek zerowy

Kiedy nie stosujemy żadnego przedimka

Kategoria	Przykład
Rzeczowniki ogólne w lm.	Dogs are loyal animals.
Rzeczowniki niepoliczalne ogólnie	Water is essential for life.
Nazwy własne osób i miast	Anna lives in Warsaw.
Większość państw	Poland, France, Germany
Posiłki	have breakfast, after lunch
Języki i przedmioty szkolne	study English, teach mathematics
Zwroty z miejscem używanym zgodnie z funkcją	go to school, be in hospital

UWAGA

Zwrot go to school oznacza uczyęszczać do szkoły, natomiast go to the school odnosi się do budynku. Ta sama zasada dotyczy hospital, prison i church.

1. ___ children need ___ love. .....
2. He goes to ___ work by bus. .....
3. I study ___ French at ___ university. .....

❖ **KLUCZ ODPOWIEDZI**

1. brak / brak
2. brak
3. brak / brak

Dopełniacz saksoński

Wyrażanie przynależności

Forma	Zasada	Przykład
-'s	liczba pojedyncza	my sister's car
-s'	liczba mnoga na -s	my parents' house
-'s	lm. nieregularna	the children's toys
of	rzeczy nieożywione	the roof of the house

Zastosowania szczególne

- czas: today's lesson
- miejsca: at the doctor's
- odległość: ten minutes' walk

Uwaga o zapisie

- its – forma dzierżawcza
- it's – skrót od it is
- to najczęstszy błąd ortograficzny

WSKAZÓWKA

Zwrot at the doctor's oznacza u lekarza. Podobnie tworzymy at the hairdresser's i at my aunt's.

1. This is ___ (Anna) book. .....
2. The ___ (boys) room is upstairs. .....
3. It is a ten ___ (minutes) drive. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Anna's
2. boys'
3. minutes'

Zaimki osobowe i dopełnieniowe

Formy podmiotu i dopełnienia

Podmiot	Dopełnienie	Przykład
I	me	She saw me.
you	you	I called you.
he	him	We met him.
she	her	He likes her.
it	it	Give it to me.
we	us	They invited us.
they	them	I know them.

Zasada użycia

- Forma podmiotu stoi przed czasownikiem: He works here.
- Forma dopełnienia stoi po czasowniku lub przyimku: with him, for us.
- Po between używamy formy dopełnieniowej: between you and me.

> **TYPOWY BŁĄD**
> Po przyimku zawsze występuje forma dopełnieniowa. Zwrot between you and I jest niepoprawny, choć często słyszany.

1. Can you help ___ (I)? .....
2. ___ (they) are my neighbours. .....
3. I spoke to ___ (she) yesterday. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. me
2. They
3. her

Zaimki dzierżawcze

Przymiotniki i zaimki wyrażające posiadanie

Osoba	Przymiotnik	Zaimek	Przykład
I	my	mine	This book is mine.
you	your	yours	Is this yours?
he	his	his	The car is his.
she	her	hers	Hers is red.
it	its	–	The dog wagged its tail.
we	our	ours	Ours is bigger.
they	their	theirs	Theirs is on the left.

UWAGA

Po zaimku dzierżawczym w formie samodzielnej nie stoi rzeczownik. Mówimy This is my book lub This book is mine, ale nigdy This is mine book.

Pytanie o właściciela

- Whose is this? – Czyje to jest?
- Whose book is this? – Czyja to książka?
- It is Anna's. / It is hers.

1. Is this ___ (you) coat? .....
2. This pen is not mine, it is ___ (she). .....
3. The cat licked ___ (it) paws. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. your
2. hers
3. its

Zaimki zwrotne

Formy z końcówką -self i -selves

Osoba	Zaimek	Przykład
I	myself	I hurt myself.
you (lp.)	yourself	Help yourself.
he	himself	He cut himself.
she	herself	She taught herself.
it	itself	The door opened itself.
we	ourselves	We enjoyed ourselves.
you (lm.)	yourselves	Make yourselves at home.
they	themselves	They blamed themselves.

Funkcje

- czynność skierowana na siebie
- wzmocnienie: I did it myself
- zwrot by myself – sam, bez pomocy

Uwaga

- nie używamy po feel, relax, concentrate
- poprawnie: I feel better
- niepoprawnie: I feel myself better

WSKAZÓWKA

Zwrot Help yourself jest typowym wyrażeniem grzecznościowym przy stole i warto wprowadzić go razem ze słownictwem kulinarnym.

1. She made the cake ___. .....
2. Did you enjoy ___ at the party? (do grupy) .....
3. He looked at ___ in the mirror. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. herself
2. yourselves
3. himself

Zaimki wskazujące

this, that, these, those

Zaimek	Liczba	Odległość	Przykład
this	pojedyncza	blisko	This is my desk.
that	pojedyncza	daleko	That is your car over there.
these	mnoga	blisko	These are my books.
those	mnoga	daleko	Those are their bags.

Zastosowania szczególne

- Przez telefon: Hello, this is Anna speaking.
- Odniesienie do wcześniejszej wypowiedzi: That is a good idea.
- Odniesienie do czasu: this week, that year.

WSKAZÓWKA

Rozstaw przedmioty w różnych miejscach sali. Uczniowie opisują je, wybierając właściwy zaimek zależnie od odległości.

1. ___ book here is mine. .....
2. ___ mountains in the distance are the Tatras. .....
3. Hello, ___ is Peter. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. This
2. Those
3. this

Zaimki nieokreślone

Złożenia z some, any, no i every

Podstawa	Osoba	Rzecz	Miejsce
some	somebody / someone	something	somewhere
any	anybody / anyone	anything	anywhere
no	nobody / no one	nothing	nowhere
every	everybody / everyone	everything	everywhere

Zasady użycia

- Formy złożone z no mają znaczenie przeczące, ale czasownik pozostaje twierdzący: Nobody knows.
- Nie stosujemy podwójnego przeczenia: I do not know anything, nie I do not know nothing.
- Wszystkie te zaimki łączą się z czasownikiem w liczbie pojedynczej: Everybody is here.

TYPOWY BŁĄD

Podwójne przeczenie, naturalne w języku polskim, jest w angielskim błędem. Zdanie I did not see nobody należy zastąpić przez I did not see anybody.

1. ___ is at home. The house is empty. .....
2. I did not tell ___. .....
3. Is there ___ interesting on TV? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Nobody
2. anybody
3. anything

it i there jako podmiot

Podmiot formalny w zdaniu angielskim

Podmiot	Użycie	Przykład
it	pogoda	It is raining.
it	czas i data	It is half past five.
it	odległość	It is ten kilometres to the city.
it	ocena z bezokolicznikiem	It is difficult to learn Chinese.
there	istnienie	There is a problem.

TYPOWY BŁĄD

Zdanie angielskie zawsze wymaga podmiotu. Konstrukcja Is raining jest niepoprawna, mimo że po polsku mówimy po prostu pada.

Kontrast it i there

- There is a book on the table. – informacja o istnieniu.
- It is a good book. – ocena rzeczy już wprowadzonej.

1. ___ is cold today. .....
2. ___ are three windows in this room. .....
3. ___ is important to practise every day. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. It
2. There
3. It

Liczebniki

Liczebniki główne i porządkowe

Główne

Zapis	Słownie
1, 2, 3	one, two, three
11, 12, 13	eleven, twelve, thirteen
20, 30	twenty, thirty
100	a hundred
1000	a thousand

Porządkowe

Zapis	Słownie
1st, 2nd, 3rd	first, second, third
5th, 8th	fifth, eighth
12th, 20th	twelfth, twentieth
21st	twenty-first
100th	hundredth

Data i rok

- Zapis brytyjski: 14 May 2026, czytany the fourteenth of May.
- Zapis amerykański: May 14, 2026, czytany May fourteenth.
- Rok 1999 czytamy nineteen ninety-nine, a 2026 twenty twenty-six.

> **UWAGA**
> Po liczebniku hundred i thousand nie dodajemy końcówki liczby mnogiej, gdy podajemy konkretną liczbę: two hundred people, nie two hundreds people.

1. Zapisz słownie: 3rd .....
2. Zapisz słownie: 12th .....
3. Przeczytaj rok: 2015 .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. third
2. twelfth
3. twenty fifteen

Rzeczowniki złożone

Budowa wyrażeń rzeczownikowych

Typ	Budowa	Przykład
Rzeczownik + rzeczownik	pierwszy określa drugi	a bus stop, a car key
Przymiotnik + rzeczownik	cecha + rzecz	a blackboard, a greenhouse
Forma -ing + rzeczownik	przeznaczenie	a swimming pool, a washing machine
Z łącznikiem	zapis z myślnikiem	a mother-in-law, a T-shirt

UWAGA

W zestawieniu dwóch rzeczowników pierwszy pozostaje w liczbie pojedynczej: a shoe shop, nawet jeśli sprzedaje wiele par butów.

Akcent wyrazowy

- W rzeczownikach złożonych akcent pada na pierwszy człon: a GREENhouse.
- W zwykłym połączeniu przymiotnika z rzeczownikiem akcent pada na drugi: a green HOUSE.
- Różnica akcentu zmienia znaczenie.

1. przystanek autobusowy .....
2. szczoteczka do zębów .....
3. stacja kolejowa .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. a bus stop
2. a toothbrush
3. a railway station

CZĘŚĆ IV

❖

Przymiotnik, przysłówek, przyimek

Części mowy określające cechy i okoliczności oraz zasady szyku zdania angielskiego.

- Stopniowanie przymiotników
- Tworzenie i pozycja przysłówków
- Przyimki miejsca, czasu i ruchu
- Szyk zdania i spójniki
- Przyimki po czasownikach i przymiotnikach

Przymiotnik – miejsce w zdaniu

Pozycja przydawki i orzecznika

Pozycja	Zasada	Przykład
Przed rzeczownikiem	przydawka	a beautiful garden
Po czasowniku be	orzecznik	The garden is beautiful.
Po czasownikach zmysłów	look, seem, feel, taste	It smells delicious.
Po rzeczowniku	tylko w zwrotach stałych	something interesting

TYPOWY BŁĄD

Przymiotnik angielski nie odmienia się przez liczbę ani rodzaj. Zdanie two beautifuls houses jest niepoprawne. Poprawnie: two beautiful houses.

Po zaimkach nieokreślonych

- Przymiotnik stoi po zaimku: something new, nothing special, anybody important.

1. It is a ___ (interesting) book. .....
2. The soup tastes ___ (good). .....
3. I want something ___ (cold). .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. interesting
2. good
3. cold

Kolejność przymiotników

Stała sekwencja kilku określeń

Kolejność	Kategoria	Przykłady
1	opinia	nice, beautiful, terrible
2	rozmiar	big, small, tiny
3	wiek	old, new, young
4	kształt	round, square
5	kolor	red, blue, green
6	pochodzenie	Polish, Italian
7	materiał	wooden, plastic, silk
8	przeznaczenie	sleeping bag, running shoes

Przykłady połączeń

- a lovely small old wooden table
- a beautiful long red silk dress
- an expensive new Italian sports car

WSKAZÓWKA

W praktyce rzadko występują więcej niż trzy przymiotniki. Warto ćwiczyć sekwencje dwu- i trzyczłonowe, które rzeczywiście pojawiają się w mowie.

1. ułóż: red / a / car / small .....
2. ułóż: leather / black / new / jacket / a .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. a small red car
2. a new black leather jacket

Stopniowanie regularne

Formy wyższy i najwyższy

Typ przymiotnika	Stopień wyższy	Stopień najwyższy	Przykład
jednosylabowy	-er	the -est	tall – taller – the tallest
kończący się na -e	-r	the -st	large – larger – the largest
spółgłoska + y	-ier	the -iest	happy – happier – the happiest
krótka sylaba	podwojenie	podwojenie	big – bigger – the biggest
dwie sylaby i więcej	more	the most	modern – more modern

UWAGA

Przed stopniem najwyższym stawiamy przedimek the: She is the tallest girl in the class.

Konstrukcja z than

- My house is bigger than yours.
- This exercise is more difficult than the previous one.

1. cheap
2. easy
3. expensive
4. hot

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. cheaper / the cheapest
2. easier / the easiest
3. more expensive / the most expensive
4. hotter / the hottest

Stopniowanie nieregularne

Formy odbiegające od reguły

Stopień równy	Wyższy	Najwyższy	Znaczenie
good	better	the best	dobry
bad	worse	the worst	zły
far	farther / further	the farthest / furthest	daleki
little	less	the least	mało
many / much	more	the most	dużo
old	older / elder	the oldest / eldest	stary

farther i further

- farther – odległość fizyczna
- further – także w znaczeniu dodatkowy
- further information

older i elder

- elder – tylko o członkach rodziny
- my elder brother
- elder nie łączy się z than

WSKAZÓWKA

Formy nieregularne warto wprowadzać przez porównywanie rzeczy znanych uczniom: filmy, przedmioty szkolne, potrawy.

1. This is the ___ (good) film I have seen. .....
2. My results are ___ (bad) than yours. .....
3. I need ___ (much) time. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. best
2. worse
3. more

Konstrukcja as ... as

Porównania równości

Konstrukcja	Znaczenie	Przykład
as + przym. + as	tak samo jak	She is as tall as her brother.
not as + przym. + as	nie tak jak	This book is not as good as the first one.
twice as ... as	dwa razy bardziej	It costs twice as much as before.
the same as	taki sam jak	My phone is the same as yours.
different from	inny niż	This is different from what I expected.

UWAGA

Między dwoma as stoi przymiotnik w stopniu równym, nigdy wyższym. Zdanie as taller as jest niepoprawne.

Konstrukcje pokrewne

- The more you practise, the better you get. – im więcej, tym lepiej.
- It is getting colder and colder. – coraz zimniej.

1. He is not ___ fast ___ his brother. .....
2. This car is ___ expensive ___ that one. (taki sam) .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. as / as
2. as / as

Przymiotniki -ed i -ing

Różnica między uczuciem a cechą

Końcówka	Opisuje	Przykład
-ed	uczucie osoby	I am bored.
-ing	cechę rzeczy lub osoby	The lesson is boring.

Para	Znaczenie -ed	Znaczenie -ing
interested / interesting	zainteresowany	interesujący
excited / exciting	podekscytowany	ekscytujący
tired / tiring	zmęczony	męczący
surprised / surprising	zaskoczony	zaskakujący
confused / confusing	zdezorientowany	mylący

TYPOWY BŁĄD

Zdanie I am boring znaczy jestem nudny, a nie nudzi mi się. Poprawnie: I am bored.

1. The film was ___ (interest). .....
2. She feels ___ (tire) after work. .....
3. The results were ___ (surprise). .....

❖ KLUCZ ODPOWIEDZI

1. interesting
2. tired
3. surprising

Tworzenie przysłówków

Końcówka -ly i wyjątki

Typ przymiotnika	Zasada	Przykład
reguła ogólna	+ -ly	quick – quickly
kończący się na -y	y na i, potem -ly	happy – happily
kończący się na -le	-e na -y	simple – simply
kończący się na -ic	+ -ally	automatic – automatically

Formy identyczne

- fast – fast
- hard – hard
- late – late
- early – early

Formy nieregularne

- good – well
- hard – hardly (ledwo)
- late – lately (ostatnio)
- near – nearly (prawie)

UWAGA

Przysłówek hardly nie oznacza ciężko, lecz ledwie. Zdanie I hardly know him znaczy ledwo go znam.

1. She sings ___ (beautiful). .....
2. He drives too ___ (fast). .....
3. They speak English ___ (good). .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. beautifully
2. fast
3. well

Przysłówki częstotliwości

Pozycja w zdaniu i skala

Przysłówek	Częstotliwość	Przykład
always	100 procent	I always brush my teeth.
usually	około 80 procent	She usually walks to work.
often	około 60 procent	We often eat out.
sometimes	około 40 procent	He sometimes calls me.
rarely / seldom	około 10 procent	They rarely watch TV.
never	0 procent	I never drink coffee.

Pozycja w zdaniu

- Przed czasownikiem głównym: She often visits us.
- Po czasowniku be: He is always late.
- Między operatorem a czasownikiem: I have never seen it.
- Wyrażenia typu every day stoją na końcu zdania.

WSKAZÓWKA

Narysuj skalę procentową na tablicy i rozdaj uczniom karty z przysłówkami. Umieszczanie ich na skali utrwala kolejność.

1. I ___ go to bed before eleven. (usually) .....
2. She is ___ on time. (never) .....
3. We ___ have visited Spain. (never) .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. usually go
2. never
3. have never

Przysłówki stopnia

very, quite, too i enough

Przysłówek	Znaczenie	Pozycja	Przykład
very	bardzo	przed przym.	very cold
quite	dość	przed przym.	quite good
too	zbyt (negatywnie)	przed przym.	too expensive
enough	wystarczająco	po przym.	warm enough
enough	wystarczająco dużo	przed rzecz.	enough money

TYPOWY BŁĄD

Przysłówek enough stoi po przymiotniku, ale przed rzeczownikiem. Zwrot enough warm jest niepoprawny, poprawnie warm enough.

Konstrukcje z bezokolicznikiem

- It is too cold to swim. – zbyt zimno, by pływać.
- He is old enough to drive. – wystarczająco dorosły, by prowadzić.

1. This coffee is ___ hot to drink. .....
2. She is not tall ___ to reach the shelf. .....
3. I have ___ money for a ticket. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. too
2. enough
3. enough

Przyimki miejsca – in, on, at

Trzy podstawowe przyimki

Przyimek	Zasada	Przykłady
in	wewnątrz przestrzeni	in a box, in the room, in Poland
on	na powierzchni	on the table, on the wall, on the second floor
at	w punkcie lub miejscu	at the bus stop, at home, at the door

Zwroty z in

- in the sky
- in a picture
- in the newspaper
- in the middle

Zwroty z at

- at school, at work
- at the cinema
- at the top
- at the end of the street

WSKAZÓWKA

Układ in, on, at łatwo zobrazować graficznie: pudełko dla in, powierzchnia dla on i punkt dla at. Rysunek działa lepiej niż lista.

1. The keys are ___ the table. .....
2. She lives ___ Warsaw. .....
3. We met ___ the bus stop. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. on
2. in
3. at

Przyimki miejsca – pozostałe

Relacje przestrzenne

Przyimek	Znaczenie	Przykład
under	pod	The cat is under the chair.
over / above	nad	A lamp hangs over the table.
between	między (dwoma)	between the bank and the shop
among	wśród (wielu)	among the trees
next to / beside	obok	next to the window
in front of	przed	in front of the house
behind	za	behind the door
opposite	naprzeciwko	opposite the station

UWAGA

Przyimek before odnosi się do czasu, a in front of do przestrzeni. Zdanie She stood before the house brzmi archaicznie.

Opis pokoju

- There is a lamp above the desk.
- The bin is between the desk and the wall.
- A picture hangs opposite the window.

1. The ball is ___ the box. (pod) .....
2. The bank is ___ the post office. (naprzeciwko) .....
3. She sat ___ me. (obok) .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. under
2. opposite
3. next to

Przyimki czasu

in, on, at w wyrażeniach czasowych

Przyimek	Użycie	Przykłady
at	godziny i punkty czasu	at 7 o'clock, at night, at the weekend
on	dni i daty	on Monday, on 5 May, on my birthday
in	miesiące, lata, pory dnia i roku	in July, in 2026, in the morning, in winter

Bez przyimka

- today, tomorrow, yesterday
- this week, next month
- last year, every day

Inne przyimki

- during the lesson
- for two hours
- since Monday
- until Friday
- by six o'clock

UWAGA

Mówimy at night, ale in the morning, in the afternoon i in the evening. Ten wyjątek warto zapamiętać osobno.

1. The lesson starts ___ nine. .....
2. We met ___ Saturday. .....
3. She was born ___ 2001. .....
4. I do not work ___ night. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. at
2. on
3. in
4. at

Przyimki ruchu

Kierunek i trasa

Przyimek	Znaczenie	Przykład
to	do (kierunek)	I am going to school.
into	do wewnątrz	She walked into the room.
out of	na zewnątrz	He ran out of the house.
through	przez (wnętrze)	We drove through the tunnel.
across	w poprzek	They walked across the bridge.
along	wzdłuż	Walk along the river.
towards	w kierunku	He came towards me.
from	z, od	a letter from Anna

TYPOWY BŁĄD

Przed home nie stawiamy to. Mówimy go home, a nie go to home. Ta sama zasada dotyczy zwrotów go abroad i go downstairs.

Opis trasy

- Go along this street, then turn left.
- Walk across the square and through the park.
- The bank is on your right.

1. He jumped ___ the pool. .....
2. We walked ___ the forest. .....
3. She is going ___ work now. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. into
2. through
3. to

Przyimki po czasownikach

Stałe połączenia czasownikowe

Grupa 1

Zwrot	Znaczenie
listen to	słuchać
wait for	czekać na
look at	patrzeć na
depend on	zależeć od
belong to	należeć do
apologise for	przepraszać za

Grupa 2

Zwrot	Znaczenie
think about	myśleć o
talk about	rozmawiać o
agree with	zgadzać się z
arrive at / in	przybywać do
succeed in	odnieść sukces w
complain about	skarżyć się na

TYPOWY BŁĄD

Czasowniki answer, discuss, enter i marry nie wymagają przyimka. Poprawnie: answer the question, discuss the problem, enter the room.

Arrive: at czy in

- arrive in – duże miejsca: arrive in London.
- arrive at – małe punkty: arrive at the station.

1. I am waiting ___ the bus. .....
2. It depends ___ the weather. .....
3. She apologised ___ being late. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. for
2. on
3. for

Przyimki po przymiotnikach

Stałe połączenia przymiotnikowe

Przyimek	Przymiotniki	Przykład
of	afraid, proud, full, tired	I am afraid of spiders.
at	good, bad, surprised	She is good at maths.
in	interested	He is interested in history.
about	worried, excited, sorry	I am worried about the exam.
with	angry, pleased, bored	They are pleased with the results.
to	similar, married, kind	This is similar to mine.
for	famous, responsible, ready	Poland is famous for its lakes.

WSKAZÓWKA

Po tych przyimkach czasownik przyjmuje formę -ing: interested in learning, good at drawing, afraid of flying.

1. She is interested ___ art. .....
2. I am not very good ___ cooking. .....
3. He is proud ___ his daughter. .....

❖ **KLUCZ ODPOWIEDZI**

1. in
2. at
3. of

Szyk zdania angielskiego

Kolejność części zdania

Pozycja	Element	Przykład
1	podmiot	She
2	orzeczenie	bought
3	dopełnienie	a new car
4	sposób	quickly
5	miejsce	in Warsaw
6	czas	last week

Zdanie wzorcowe

- She bought a new car in Warsaw last week.
- Kolejność okolicznośników: sposób, miejsce, czas.
- Okolicznik czasu może stać też na początku: Last week she bought a car.

TYPOWY BŁĄD

Między czasownikiem a dopełnieniem nie wstawiamy okolicznika. Zdanie I like very much this film jest niepoprawne. Poprawnie: I like this film very much.

1. ułóż: yesterday / at home / I / worked .....
2. ułóż: English / she / fluently / speaks .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. I worked at home yesterday.
2. She speaks English fluently.

Spójniki

Łączenie zdań i części zdania

Funkcja	Spójniki	Przykład
Dodawanie	and, also, as well as	He plays guitar and sings.
Kontrast	but, however, although, though	Although it was cold, we went out.
Przyczyna	because, since, as	We stayed in because it was raining.
Skutek	so, therefore	It was late, so we left.
Cel	to, in order to, so that	I called to ask about the meeting.
Czas	when, while, before, after, until	Call me when you arrive.

UWAGA

Spójnik because wprowadza przyczynę, a so skutek. Nie używamy obu w jednym zdaniu: Because it rained, so we stayed jest błędne.

Although i despite

- although + zdanie: Although he was tired, he continued.
- despite / in spite of + rzeczownik lub -ing: Despite the rain, we went out.

1. ___ it was expensive, she bought it. .....
2. We were hungry, ___ we ordered a pizza. .....
3. I stayed home ___ I felt ill. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Although
2. so
3. because

CZĘŚĆ V

❖

Słownictwo tematyczne

Zestawy leksykalne uporządkowane według tematów. Każdy slajd zawiera słownictwo z tłumaczeniem, przykładem użycia oraz zestawem zwrotów pokrewnych.

- Człowiek: rodzina, wygląd, charakter
- Dom, jedzenie i codzienne czynności
- Szkoła, praca i czas wolny
- Sport, muzyka, film i technologia
- Zwroty i kolokacje do każdego tematu

Rodzina

Członkowie rodziny i relacje

Angielski	Polski	Przykład użycia
mother / mum	matka	My mother works as a nurse.
father / dad	ojciec	His father is a teacher.
parents	rodzice	My parents live in Krakow.
brother	brat	I have one younger brother.
sister	siostra	Her sister studies law.
grandmother	babcia	My grandmother bakes cakes.
grandfather	dziadek	Grandfather tells great stories.
aunt	ciotka	My aunt lives abroad.
uncle	wujek	Uncle Peter is a driver.
cousin	kuzyn	We are cousins.
son	syn	They have two sons.

Zwroty do opisu rodziny

- an only child – jedynak
- a large family – duża rodzina
- get married – wziąć ślub
- be related to – być spokrewnionym

WSKAZÓWKA

Poproś uczniów o narysowanie drzewa genealogicznego i opisanie go po angielsku w pięciu zdaniach.

1. How many ___ do you have? (rodzeństwo) .....
2. My ___ (siostra ojca) lives in Berlin. .....
3. They got ___ last summer. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. brothers and sisters / siblings
2. aunt
3. married

Wygląd zewnętrzny

Opis osoby: budowa, włosy, twarz

Angielski	Polski	Przykład użycia
tall	wysoki	He is quite tall.
short	niski	She is short and slim.
slim	szczupły	My brother is slim.
overweight	z nadwagą	He used to be overweight.
fair hair	jasne włosy	She has long fair hair.
dark hair	ciemne włosy	He has short dark hair.
curly	kręcony	Her hair is curly.
straight	prosty	I have straight hair.
bald	łysy	My uncle is bald.
beard	broda	He has grown a beard.
moustache	wąsy	The man had a moustache.

Struktura opisu

- He is in his thirties. – jest po trzydziestce
- She looks like her mother. – wygląda jak
- What does he look like? – jak wygląda
- of medium height – średniego wzrostu

WSKAZÓWKA

Rozdaj zdjęcia różnych osób. Jeden uczeń opisuje wybraną osobę, a reszta klasy zgaduje, o które zdjęcie chodzi.

1. What does she ___ ___? (jak wygląda) .....
2. He ___ glasses. .....
3. She has long ___ hair. (kręcone) .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. look like
2. wears
3. curly

Cechy charakteru

Przymiotniki opisujące osobowość

Angielski	Polski	Przykład użycia
friendly	przyjazny	Our neighbours are very friendly.
shy	nieśmiały	He is shy with strangers.
outgoing	towarzyski	She is outgoing and confident.
hard-working	pracowity	He is a hard-working student.
lazy	leniwy	Do not be lazy.
patient	cierpliwy	Teachers must be patient.
generous	hojny	She is generous with her time.
selfish	samolubny	That was selfish of him.
honest	uczciwy	I want an honest answer.
reliable	niezawodny	He is a reliable colleague.
stubborn	uparty	My son is very stubborn.

Zwroty oceniające

- He has a good sense of humour.
- She gets on well with everyone.
- He is easy to talk to.
- She is down to earth. – twardo stąpa po ziemi

WSKAZÓWKA

Zbuduj z klasą listę pięciu cech dobrego przyjaciela. Uczniowie uzasadniają wybór pełnym zdaniem po angielsku.

1. He never helps anyone. He is ___. .....
2. She always tells the truth. She is ___. .....
3. He works twelve hours a day. He is ___. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. selfish
2. honest
3. hard-working

Dom i pomieszczenia

Części domu i mieszkania

Angielski	Polski	Przykład użycia
house	dom	We live in a small house.
flat / apartment	mieszkanie	Their flat is on the third floor.
kitchen	kuchnia	The kitchen is bright.
living room	salon	We watch TV in the living room.
bedroom	sypialnia	My bedroom is upstairs.
bathroom	łazienka	The bathroom is small.
hall	przedpokój	Leave your shoes in the hall.
garage	garaż	The car is in the garage.
garden	ogród	We have a big garden.
balcony	balkon	She grows herbs on the balcony.
stairs	schody	Be careful on the stairs.

Zwroty związane z mieszkaniem

- move house – przeprowadzać się
- rent a flat – wynajmować mieszkanie
- a block of flats – blok
- a semi-detached house – bliźniak

WSKAZÓWKA

Ćwiczenie opisowe: uczniowie rysują plan wymarzonego domu i opisują go, używając konstrukcji there is oraz there are.

1. We cook in the ___. .....
2. They ___ a flat in the city centre. (wynajmują) .....
3. Our bedroom is on the second ___. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. kitchen
2. rent
3. floor

Meble i wyposażenie

Przedmioty w domu

Angielski	Polski	Przykład użycia
table	stół	Put it on the table.
chair	krzesło	Take a chair.
sofa	kanapa	The cat sleeps on the sofa.
armchair	fotel	He read in the armchair.
bed	łóżko	Make your bed.
wardrobe	szafa	Hang it in the wardrobe.
shelf	półka	The books are on the shelf.
desk	biurko	She works at her desk.
fridge	lodówka	Milk is in the fridge.
cooker	kuchenka	Turn off the cooker.
washing machine	pralka	The washing machine is broken.

Czynności domowe

- do the washing-up – zmywać
- hoover the carpet – odkurzać
- make the bed – ścielić łóżko
- take out the rubbish – wynosić śmieci

WSKAZÓWKA

Połącz słownictwo z Present Simple. Uczniowie opisują, kto w domu wykonuje które obowiązki i jak często.

1. Milk should be kept in the ___. .....
2. Please make your ___ before school. .....
3. I have to ___ the washing-up. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. fridge
2. bed
3. do

Codzienne czynności

Rutyna dnia

Angielski	Polski	Przykład użycia
wake up	budzić się	I wake up at six.
get up	wstawać	She gets up early.
have a shower	brać prysznic	I have a shower every morning.
brush teeth	myć zęby	Brush your teeth twice a day.
get dressed	ubierać się	He gets dressed quickly.
have breakfast	jeść śniadanie	We have breakfast at seven.
go to school	iść do szkoły	They go to school by bus.
start work	zaczynać pracę	I start work at nine.
have lunch	jeść obiad	We have lunch at noon.
come home	wracać do domu	She comes home at five.
do homework	odrabiać lekcje	He does his homework after dinner.

Określenia czasu

- in the morning – rano
- at noon – w południe
- in the afternoon – po południu
- in the evening – wieczorem

WSKAZÓWKA

To najlepszy zestaw do ćwiczenia Present Simple i przysłówków częstotliwości. Uczniowie opisują swój typowy dzień w dziesięciu zdaniach.

1. I ___ up at 6.30 every day. .....
2. She ___ her homework in the evening. .....
3. We ___ dinner at eight. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. get
2. does
3. have

Jedzenie

Produkty spożywcze

Angielski	Polski	Przykład użycia
bread	chleb	Buy some bread, please.
butter	masło	Pass me the butter.
cheese	ser	I love French cheese.
egg	jajko	I eat two eggs for breakfast.
meat	mięso	She does not eat meat.
chicken	kurczak	Chicken with rice, please.
fish	ryba	Fish is healthy.
rice	ryż	Boil the rice for ten minutes.
potato	ziemniak	We had potatoes for dinner.
tomato	pomidor	Add two tomatoes.
apple	jabłko	An apple a day.

Zwroty kulinarne

- be hungry – być głodnym
- have a snack – przekąsić
- a slice of bread – kromka
- a piece of cake – kawałek ciasta

WSKAZÓWKA

Połącz temat z rzeczownikami niepoliczalnymi. Uczniowie tworzą listę zakupów z użyciem miar: a bottle of, a kilo of.

1. I would like a ___ of bread. (kromka) .....
2. Add a little ___ to the soup. (sól) .....
3. She is ___ a diet. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. slice
2. salt
3. on

Napoje i posiłki

Nazwy napojów i posiłków

Angielski	Polski	Przykład użycia
water	woda	A glass of water, please.
milk	mleko	I drink milk every day.
coffee	kawa	Black coffee, no sugar.
tea	herbata	Tea with lemon.
juice	sok	Orange juice, please.
still water	woda niegazowana	Still or sparkling?
sparkling water	woda gazowana	I prefer sparkling water.
breakfast	śniadanie	Breakfast is ready.
lunch	obiad, lunch	Let us have lunch together.
dinner	kolacja, obiad	Dinner is at seven.
supper	kolacja	We had a light supper.

Zwroty przy stole

- Help yourself. – częstuj się
- Enjoy your meal. – smacznego
- I am full. – najadłem się
- Could you pass me ...? – podasz mi

WSKAZÓWKA

Zorganizuj scenkę przy stole. Uczniowie ćwiczą zwroty grzecznościowe i proszą o podanie produktów.

1. Would you like still or ___ water? .....
2. ___ your meal! (smacznego) .....
3. No more, thanks. I am ___. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. sparkling
2. Enjoy
3. full

Ubrania

Części garderoby

Angielski	Polski	Przykład użycia
shirt	koszula	He wears a white shirt.
T-shirt	koszulka	A black T-shirt.
trousers	spodnie	These trousers are too long.
jeans	dżinsy	She wears jeans every day.
dress	sukienka	A red summer dress.
skirt	spódnica	A short skirt.
jacket	kurtka, marynarka	Take your jacket.
coat	płaszcz	It is cold, wear a coat.
jumper	sweter	A warm wool jumper.
shoes	buty	New running shoes.
boots	kozaki, buty	Winter boots.

Zwroty o ubieraniu

- put on – zakładać
- take off – zdejmować
- try on – przymierzać
- wear – nosić

WSKAZÓWKA

Rozróżnienie fit i suit warto ćwiczyć osobno. Pierwsze dotyczy rozmiaru, drugie wyglądu i koloru.

1. Can I ___ on these shoes? .....
2. This colour really ___ you. .....
3. It is cold. ___ on your coat. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. try
2. suits
3. Put

Kolory i kształty

Podstawowe określenia wizualne

Angielski	Polski	Przykład użycia
red	czerwony	A red car.
blue	niebieski	The sky is blue.
green	zielony	Green leaves.
yellow	żółty	A yellow flower.
black	czarny	Black shoes.
white	biały	A white shirt.
grey	szary	A grey sky.
brown	brązowy	Brown hair.
orange	pomarańczowy	An orange scarf.
purple	fioletowy	Purple curtains.
round	okrągły	A round table.

Odcienie i wzory

- light blue – jasnoniebieski
- dark green – ciemnozielony
- striped – w paski
- spotted – w kropki

WSKAZÓWKA

Połącz kolory z opisem ubrań i przymiotnikami. Uczniowie opisują strój kolegi z ławki.

1. Zmieszaj blue i yellow, otrzymasz ___. .....
2. A ___ table has no corners. .....
3. Her dress is light ___. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. green
2. round
3. blue

Szkoła

Miejsca i osoby w szkole

Angielski	Polski	Przykład użycia
classroom	klasa, sala	Our classroom is big.
teacher	nauczyciel	The teacher explained the rule.
pupil / student	uczeń	Twenty pupils in the class.
headmaster	dyrektor	The headmaster spoke to us.
lesson	lekcja	The lesson lasts 45 minutes.
break	przerwa	See you after the break.
timetable	plan lekcji	Check the timetable.
homework	praca domowa	Do your homework.
test	sprawdzian	We have a test on Friday.
mark / grade	ocena	She got a good mark.
library	biblioteka	Books from the library.

Zwroty szkolne

- take an exam – zdawać egzamin
- pass an exam – zdać
- fail an exam – oblać
- revise for a test – powtarzać

WSKAZÓWKA

Zwróć uwagę na różnicę między take an exam i pass an exam. To jeden z najczęstszych błędów polskich uczniów.

1. She ___ the exam with the highest score. .....
2. Please ___ in your homework tomorrow. .....
3. We have a ___ on Monday. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. passed
2. hand
3. test

Przybory i przedmioty szkolne

Wyposażenie i nazwy przedmiotów

Angielski	Polski	Przykład użycia
pen	długopis	Write in pen.
pencil	ołówek	Draw in pencil.
rubber	gumka	Can I borrow your rubber?
ruler	linijka	Use a ruler.
notebook	zeszyt	Open your notebooks.
textbook	podręcznik	Page 42 in your textbook.
schoolbag	tornister	My schoolbag is heavy.
scissors	nożyczki	Pass the scissors.
maths	matematyka	Maths is my favourite subject.
history	historia	We study history on Tuesdays.
geography	geografia	Geography is interesting.

Polecenia lekcyjne

- Open your books. – otwórzcie książki
- Work in pairs. – pracujcie w parach
- Raise your hand. – podnieś rękę
- Listen carefully. – słuchajcie uważnie

WSKAZÓWKA

Wprowadź polecenia lekcyjne w pierwszym tygodniu nauki i konsekwentnie używaj ich po angielsku przez cały rok.

1. Can I borrow a ___? I need to erase this. .....
2. ___ your books at page ten. .....
3. My favourite ___ is biology. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. rubber
2. Open
3. subject

Praca i zawody

Nazwy zawodów i miejsce pracy

Angielski	Polski	Przykład użycia
doctor	lekarz	She is a doctor.
nurse	pielęgniarka	Nurses work in shifts.
teacher	nauczyciel	He is a maths teacher.
engineer	inżynier	My father is an engineer.
lawyer	prawnik	She works as a lawyer.
accountant	księgowy	The accountant checked the numbers.
shop assistant	sprzedawca	The shop assistant helped me.
waiter	kelner	The waiter took our order.
driver	kierowca	A bus driver.
mechanic	mechanik	The mechanic fixed the car.
hairdresser	fryzjer	I go to the hairdresser monthly.

Zwroty o pracy

- work as – pracować jako
- apply for a job – ubiegać się o pracę
- earn a salary – zarabiać
- full-time / part-time – na pełny / pół etatu

WSKAZÓWKA

Zwróć uwagę na przedimek przy nazwie zawodu: She is a doctor. Jego pomijanie to typowy błąd polskich uczniów.

1. He ___ as an engineer. .....
2. She wants to ___ for that job. .....
3. My grandfather ___ last year. (przeszedł na emeryturę) .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. works
2. apply
3. retired

Czas wolny

Hobby i formy rozrywki

Angielski	Polski	Przykład użycia
reading	czytanie	Reading is relaxing.
cooking	gotowanie	Cooking is my hobby.
gardening	ogrodnictwo	She enjoys gardening.
painting	malowanie	He took up painting.
photography	fotografia	Photography is his passion.
cycling	jazda na rowerze	Cycling keeps me fit.
hiking	wędrówki	We go hiking at weekends.
fishing	wędkarstwo	My uncle loves fishing.
dancing	taniec	She goes dancing on Fridays.
knitting	robienie na drutach	Knitting is calming.
collecting	kolekcjonowanie	He collects old coins.

Zwroty o zainteresowaniach

- be into – interesować się
- be keen on – przepadać za
- take up – zająć się
- give up – porzucić

WSKAZÓWKA

Połącz temat z formą gerund. Wszystkie nazwy hobby mają końcówkę -ing, co ułatwia wprowadzenie tej konstrukcji.

1. I am really ___ into photography. .....
2. She ___ up yoga last month. .....
3. What do you do in your ___ time? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. keen / very
2. took
3. free

Sport

Dyscypliny i słownictwo sportowe

Angielski	Polski	Przykład użycia
football	piłka nożna	We play football on Sundays.
basketball	koszykówka	He plays basketball.
volleyball	siatkówka	Volleyball is popular here.
tennis	tenis	She plays tennis well.
swimming	pływanie	Swimming is good exercise.
running	bieganie	I go running every morning.
skiing	narciarstwo	We go skiing in winter.
skating	łyżwiarstwo	Ice skating in the park.
gym	siłownia	He goes to the gym.
match	mecz	The match starts at six.
team	drużyna	Our team won.

Czasowniki z dyscyplinami

- play + gry zespołowe: play football
- go + czynności na -ing: go swimming
- do + sporty indywidualne: do yoga
- win a match – wygrać mecz

WSKAZÓWKA

Podział na play, go i do jest kluczowy. Zrób tabelę z trzema kolumnami i poproś uczniów o przypisanie dyscyplin.

1. I ___ swimming twice a week. .....
2. They ___ basketball every Friday. .....
3. She ___ judo since childhood. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. go
2. play
3. has done

Muzyka i film

Słownictwo kulturalne

Angielski	Polski	Przykład użycia
song	piosenka	My favourite song.
band	zespół	A rock band.
singer	piosenkarz	She is a famous singer.
concert	koncert	We went to a concert.
album	album	Their new album is out.
lyrics	tekst piosenki	I like the lyrics.
film / movie	film	A good film.
director	reżyser	The director won an award.
actor	aktor	He is a talented actor.
plot	fabuła	The plot was confusing.
scene	scena	My favourite scene.

Wyrażanie opinii

- It is worth watching. – warto obejrzeć
- I could not stand it. – nie mogłem znieść
- It was gripping. – trzymało w napięciu
- The acting was superb. – gra aktorska wyśmienita

WSKAZÓWKA

Poproś uczniów o krótką recenzję filmu w pięciu zdaniach: tytuł, gatunek, fabuła, ocena, rekomendacja.

1. The ___ of the film was hard to follow. .....
2. We watched the film with Polish ___. .....
3. Their new ___ comes out in May. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. plot
2. subtitles
3. album

Technologia

Urządzenia i internet

Angielski	Polski	Przykład użycia
computer	komputer	My computer is slow.
laptop	laptop	She works on a laptop.
screen	ekran	The screen is cracked.
keyboard	klawiatura	A wireless keyboard.
mouse	mysz	The mouse stopped working.
charger	ładowarka	I forgot my charger.
battery	bateria	The battery is low.
password	hasło	Change your password.
website	strona internetowa	Visit our website.
download	pobierać	Download the file.
upload	przesyłać	Upload the photo.

Zwroty techniczne

- log in / log out – zalogować się
- sign up – zarejestrować się
- turn on / off – włączyć / wyłączyć
- plug in – podłączyć

WSKAZÓWKA

Większość słownictwa technicznego to phrasal verbs. To dobra okazja, by wrócić do części drugiej i utrwalić ich budowę.

1. My phone ___ is almost dead. .....
2. Please ___ in with your email. .....
3. I need to ___ the app to the new version. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. battery
2. log
3. update

Emocje i samopoczucie

Nazwy uczuć i stanów

Angielski	Polski	Przykład użycia
happy	szczęśliwy	I am happy for you.
sad	smutny	She looked sad.
angry	zły	Do not be angry with me.
tired	zmęczony	I am tired today.
worried	zmartwiony	He is worried about the test.
nervous	zdenerwowany	She gets nervous before exams.
excited	podekscytowany	We are excited about the trip.
bored	znudzony	The children were bored.
surprised	zaskoczony	I was surprised to see him.
scared	przestraszony	He is scared of dogs.
relaxed	zrelaksowany	I feel relaxed now.

Zwroty o samopoczuciu

- How are you feeling? – jak się czujesz
- I feel down. – jest mi smutno
- cheer up – rozchmurzyć się
- calm down – uspokoić się

WSKAZÓWKA

Powiąż ten zestaw z przymiotnikami -ed i -ing z części czwartej. Różnica bored i boring staje się tu w pełni czytelna.

1. I am ___ about the exam tomorrow. (zdenerwowany) .....
2. She is very ___ of her results. (dumna) .....
3. The lesson was ___. (nudna) .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. nervous
2. proud
3. boring

Kolokacje z make i do

Stałe połączenia wyrazowe

Angielski	Polski	Przykład użycia
make a decision	podjąć decyzję	We must make a decision today.
make a mistake	popełnić błąd	Everyone makes mistakes.
make progress	robić postępy	She is making good progress.
make an effort	postarać się	Please make an effort.
make friends	zaprzyjaźnić się	He makes friends easily.
make noise	hałasować	Do not make so much noise.
do homework	odrabiać lekcje	Have you done your homework?
do the shopping	robić zakupy	I do the shopping on Saturdays.
do research	prowadzić badania	They do research on climate.
do exercise	ćwiczyć	You should do more exercise.
do business	prowadzić interesy	We do business with them.

Zasada ogólna

- make – tworzenie czegoś nowego
- do – wykonywanie czynności lub obowiązku
- make a cake, make a plan
- do a job, do a task

WSKAZÓWKA

Kolokacji nie tłumaczymy dosłownie. Po polsku mówimy robić błąd, ale po angielsku make a mistake, nigdy do a mistake.

1. You need to ___ a decision. .....
2. Have you ___ your homework? .....
3. She is ___ great progress in English. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. make
2. done
3. making

Podróże

Słownictwo związane z wyjazdami

Angielski	Polski	Przykład użycia
journey	podróż (trasa)	The journey took six hours.
trip	wycieczka	A weekend trip to Prague.
flight	lot	Our flight was delayed.
luggage	bagaż	Do not leave your luggage.
suitcase	walizka	Pack your suitcase.
passport	paszport	Show your passport.
ticket	bilet	A return ticket, please.
booking	rezerwacja	I made a booking online.
destination	cel podróży	Our destination is Rome.
departure	odjazd, odlot	Departure at 6.40.
arrival	przyjazd, przylot	Arrival is at midnight.

Zwroty podróżnicze

- book a ticket – zarezerwować bilet
- pack a suitcase – spakować walizkę
- go on holiday – jechać na wakacje
- check in – odprawić się

WSKAZÓWKA

Rozróżnienie journey, trip i travel jest trudne dla polskich uczniów. Travel to czasownik lub pojęcie ogólne, journey to konkretna trasa, a trip to cały wyjazd.

1. I need to ___ a ticket for Friday. .....
2. Our ___ was delayed by two hours. .....
3. We are going ___ holiday in July. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. book
2. flight
3. on

Transport

Środki komunikacji

Angielski	Polski	Przykład użycia
bus	autobus	Take the number 12 bus.
tram	tramwaj	The tram stops here.
train	pociąg	The train leaves at nine.
underground	metro	Use the underground.
plane	samolot	The plane landed on time.
car	samochód	We went by car.
bicycle / bike	rower	I ride my bike to school.
taxi	taksówka	Let us take a taxi.
ship	statek	A ship to Sweden.
platform	peron	Platform number four.
timetable	rozkład jazdy	Check the timetable.

Przyimki komunikacyjne

- by bus, by train, by car – bez przedimka
- on foot – pieszo
- get on / off a bus – wsiąść / wysiąść
- get in / out of a car – wsiąść / wysiąść

WSKAZÓWKA

Zwróć uwagę, że do autobusu i pociągu wsiadamy przez get on, a do samochodu przez get in. Decyduje wielkość pojazdu.

1. We travelled ___ train. .....
2. She goes to work ___ foot. .....
3. Hurry up, or we will ___ the bus. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. by
2. on
3. miss

Na lotnisku

Odprawa i kontrola

Angielski	Polski	Przykład użycia
check-in desk	stanowisko odprawy	Go to the check-in desk.
boarding pass	karta pokładowa	Show your boarding pass.
gate	wyjście do samolotu	Boarding at gate 14.
security	kontrola bezpieczeństwa	Security takes time.
hand luggage	bagaż podręczny	One piece of hand luggage.
departure lounge	hala odlotów	Wait in the departure lounge.
delay	opóźnienie	A two-hour delay.
take off	startować	The plane took off.
land	lądować	We landed safely.
customs	odprawa celna	Nothing to declare at customs.
baggage claim	odbiór bagażu	Meet me at baggage claim.

Ogłoszenia lotniskowe

- Flight LO282 is now boarding.
- Passengers are kindly requested to proceed to gate 7.
- The flight has been cancelled.
- Please fasten your seat belts.

WSKAZÓWKA

Odtwórz nagranie ogłoszenia lotniskowego i poproś uczniów o wychwycenie numeru lotu, bramki i godziny. To realistyczne ćwiczenie słuchania.

1. Please show your ___ pass at the gate. .....
2. The flight has a two-hour ___. .....
3. Collect your bags at ___ claim. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. boarding
2. delay
3. baggage

Hotel

Zakwaterowanie i usługi

Angielski	Polski	Przykład użycia
reception	recepcja	Ask at reception.
single room	pokój jednoosobowy	I booked a single room.
double room	pokój dwuosobowy	A double room, please.
reservation	rezerwacja	I have a reservation.
key card	karta do pokoju	Your key card, sir.
lift	winda	The lift is over there.
breakfast included	śniadanie w cenie	Is breakfast included?
check out	wymeldować się	Check out is at eleven.
room service	obsługa pokojowa	Order room service.
en suite	z łazienką	An en suite bathroom.
vacancy	wolny pokój	No vacancies tonight.

Zwroty w recepcji

- I have a reservation under the name ...
- Could I have a wake-up call at seven?
- Is there Wi-Fi in the room?
- What time is check-out?

WSKAZÓWKA

Scenka w parach: jeden uczeń jest recepcjonistą, drugi gościem. Rozdaj karty z problemami do rozwiązania podczas rozmowy.

1. I have a ___ under the name Nowak. .....
2. What time is ___ out? .....
3. Is breakfast ___ in the price? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. reservation
2. check
3. included

Miasto

Miejsca i budynki

Angielski	Polski	Przykład użycia
street	ulica	A busy street.
square	plac	The main square.
bank	bank	The bank opens at nine.
post office	poczta	I went to the post office.
hospital	szpital	She works at the hospital.
pharmacy	apteka	Buy it at the pharmacy.
church	kościół	An old church.
museum	muzeum	The museum is free.
library	biblioteka	Books from the library.
cinema	kino	We went to the cinema.
restaurant	restauracja	A good Italian restaurant.

Pytanie o drogę

- Excuse me, how do I get to ...?
- Is it far from here?
- Go straight on and turn left.
- It is on the corner.

WSKAZÓWKA

Narysuj prostą mapę miasta na tablicy. Uczniowie w parach pytają o drogę i prowadzą się nawzajem do wskazanych miejsc.

1. Excuse me, how do I ___ to the station? .....
2. The museum is ___ the church. (naprzeciwko) .....
3. Go ___ on for 200 metres. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. get
2. opposite
3. straight

Sklepy i zakupy

Rodzaje sklepów i produkty

Angielski	Polski	Przykład użycia
shop	sklep	A small shop.
supermarket	supermarket	We shop at the supermarket.
bakery	piekarnia	Fresh bread from the bakery.
butcher's	sklep mięsny	Meat from the butcher's.
chemist's	drogeria	Buy shampoo at the chemist's.
newsagent's	kiosk	A newspaper from the newsagent's.
shopping centre	centrum handlowe	A new shopping centre.
market	targ	Vegetables from the market.
shop window	witryna	Look at the shop window.
trolley	wózek	Take a trolley.
checkout	kasa	Pay at the checkout.

Zwroty w sklepie

- Can I help you? – w czym mogę pomóc
- I am just looking. – tylko oglądam
- How much is it? – ile kosztuje
- Do you have it in a larger size?

WSKAZÓWKA

Zwróć uwagę na nazwy sklepów z dopełniaczem saksońskim: the butcher's, the baker's. To naturalne powtórzenie materiału z części trzeciej.

1. Pay at the ___, please. .....
2. Keep your ___ in case you want to return it. .....
3. Can I pay ___ card? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. checkout
2. receipt
3. by

Pieniądze

Finanse i płatności

Angielski	Polski	Przykład użycia
cash	gotówka	I paid in cash.
change	reszta	Here is your change.
coin	moneta	A one-euro coin.
note	banknot	A fifty-zloty note.
price	cena	The price is too high.
discount	zniżka	A ten percent discount.
sale	wyprzedaż	The shoes were on sale.
bargain	okazja	It was a real bargain.
expensive	drogi	Too expensive for me.
cheap	tani	A cheap flight.
afford	pozwolić sobie	I cannot afford it.

Zwroty finansowe

- spend money on – wydawać na
- lend / borrow – pożyczyć komuś / od kogoś
- pay in cash / by card
- get a refund – dostać zwrot

WSKAZÓWKA

Różnica między lend i borrow jest częstym problemem. Lend oznacza dać komuś, borrow wziąć od kogoś.

1. Can I ___ your pen? (pożyczyć od ciebie) .....
2. I cannot ___ a new car. .....
3. The jacket was on ___, half price. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. borrow
2. afford
3. sale

Pogoda

Zjawiska atmosferyczne

Angielski	Polski	Przykład użycia
sunny	słonecznie	It is sunny today.
cloudy	pochmurno	A cloudy morning.
rainy	deszczowo	A rainy afternoon.
windy	wietrznie	It is very windy.
foggy	mgliście	Foggy roads are dangerous.
snow	śnieg	Snow covered the streets.
storm	burza	A storm is coming.
thunder	grzmot	I heard thunder.
lightning	błyskawica	Lightning struck the tree.
temperature	temperatura	The temperature is falling.
forecast	prognoza	The forecast says rain.

Pytania o pogodę

- What is the weather like? – jaka jest pogoda
- It is pouring. – leje
- It is boiling hot. – jest upalnie
- The sun is shining.

WSKAZÓWKA

Rzeczownik weather jest niepoliczalny. Zdanie a good weather jest niepoprawne. Poprawnie: good weather lub nice weather.

1. What is the weather ___ today? .....
2. It is ___ outside, take an umbrella. .....
3. The ___ says it will snow. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. like
2. raining / pouring
3. forecast

Pory roku i czas

Miesiące, dni i okresy

Angielski	Polski	Przykład użycia
spring	wiosna	Spring starts in March.
summer	lato	We swim in summer.
autumn	jesień	Autumn leaves are beautiful.
winter	zima	Winter is cold here.
January	styczeń	My birthday is in January.
Monday	poniedziałek	See you on Monday.
weekend	weekend	At the weekend we relax.
century	wiek	The twentieth century.
decade	dekada	The last decade.
fortnight	dwa tygodnie	A fortnight in Spain.
dawn	świt	We left at dawn.

Określenia czasu

- What time is it? – która godzina
- half past six – w pół do siódmej
- a quarter to nine – za piętnaście dziewiąta
- in a fortnight – za dwa tygodnie

WSKAZÓWKA

Nazwy miesięcy i dni tygodnia w języku angielskim zawsze pisze się wielką literą. To częsty błąd ortograficzny polskich uczniów.

1. We meet ___ Monday. .....
2. My birthday is ___ July. .....
3. It is a quarter ___ ten. (za piętnaście) .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. on
2. in
3. to

Przyroda

Krajobraz i środowisko

Angielski	Polski	Przykład użycia
mountain	góra	We climbed the mountain.
hill	wzgórze	A small hill.
river	rzeka	The river is deep.
lake	jezioro	We swam in the lake.
sea	morze	The Baltic Sea.
forest	las	A walk in the forest.
field	pole	Fields of wheat.
valley	dolina	A green valley.
beach	plaża	A sandy beach.
island	wyspa	A small island.
desert	pustynia	The Sahara desert.

Środowisko

- pollution – zanieczyszczenie
- recycling – recykling
- climate change – zmiana klimatu
- endangered species – gatunki zagrożone

WSKAZÓWKA

Temat środowiska dobrze łączy się z debatą klasową i słownictwem wyrażania opinii z części szóstej.

1. We spent the day at the ___. .....
2. Plastic ___ is a serious problem. .....
3. They climbed the highest ___ in Poland. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. beach
2. pollution
3. mountain

Zwierzęta

Domowe, hodowlane i dzikie

Angielski	Polski	Przykład użycia
dog	pies	Our dog is friendly.
cat	kot	The cat is sleeping.
horse	koń	She rides a horse.
cow	krowa	Cows give milk.
sheep	owca	Sheep in the field.
pig	świnia	Pigs are intelligent.
chicken	kura	We keep chickens.
rabbit	królik	A white rabbit.
bear	niedźwiedź	Bears live in forests.
wolf	wilk	Wolves hunt in packs.
elephant	słoń	Elephants are huge.

Zwroty o zwierzętach

- keep a pet – trzymać zwierzę
- feed an animal – karmić
- take the dog for a walk – wyprowadzać psa
- wild animals – dzikie zwierzęta

WSKAZÓWKA

Zwróć uwagę na nieregularną liczbę mnogą: sheep i fish mają tę samą formę, a wolf zmienia się w wolves. To powtórzenie materiału z części trzeciej.

1. We have three ___ in the field. (owce) .....
2. I take my dog for a ___ every evening. .....
3. ___ live in the forest. (wilki) .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. sheep
2. walk
3. Wolves

Części ciała

Anatomia podstawowa

Angielski	Polski	Przykład użycia
head	głowa	My head hurts.
hair	włosy	She has long hair.
eye	oko	Blue eyes.
ear	ucho	Cover your ears.
nose	nos	A running nose.
mouth	usta	Open your mouth.
tooth	ząb	A broken tooth.
neck	szyja	A stiff neck.
shoulder	ramię	My shoulder aches.
arm	ręka (cała)	He broke his arm.
hand	dłoń	Wash your hands.

Zwroty o dolegliwościach

- My head aches. – boli mnie głowa
- I have a sore throat. – boli mnie gardło
- a headache, a toothache, a stomach ache
- break an arm – złamać rękę

WSKAZÓWKA

Angielski rozróżnia arm i hand oraz leg i foot, czego polski nie robi. Warto to podkreślić przy wprowadzaniu słownictwa.

1. I have a ___ ache. (ząb) .....
2. She has a ___ throat and cannot speak. .....
3. He broke his ___ playing football. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. tooth
2. sore
3. leg

Zdrowie

U lekarza i dolegliwości

Angielski	Polski	Przykład użycia
illness	choroba	A serious illness.
cold	przeziębienie	I have a cold.
flu	grypa	She is off with flu.
fever	gorączka	He has a high fever.
cough	kaszel	A dry cough.
pain	ból	Where is the pain?
medicine	lekarstwo	Take this medicine.
prescription	recepta	A prescription from the doctor.
appointment	wizyta	I made an appointment.
treatment	leczenie	The treatment worked.
injection	zastrzyk	He is afraid of injections.

Rozmowa z lekarzem

- What seems to be the problem?
- I do not feel well.
- How long have you had it?
- Take one tablet three times a day.

WSKAZÓWKA

Scenka u lekarza to jedno z najbardziej praktycznych ćwiczeń komunikacyjnych. Rozdaj karty z objawami i pozwól uczniom odegrać dialog.

1. I made an ___ with the doctor for Monday. .....
2. The doctor gave me a ___ for antibiotics. .....
3. He has a high ___ and should stay in bed. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. appointment
2. prescription
3. fever

Święta i uroczystości

Tradycje i okazje

Angielski	Polski	Przykład użycia
Christmas	Boże Narodzenie	Merry Christmas!
Easter	Wielkanoc	Happy Easter!
New Year	Nowy Rok	Happy New Year!
birthday	urodziny	Happy birthday!
wedding	ślub	We went to a wedding.
anniversary	rocznica	Their tenth anniversary.
celebrate	świętować	We celebrated all night.
present / gift	prezent	A birthday present.
decoration	dekoracja	Christmas decorations.
fireworks	fajerwerki	Fireworks at midnight.
guest	gość	Twenty guests came.

Życzenia i gratulacje

- Congratulations! – gratulacje
- Best wishes – najlepsze życzenia
- Many happy returns – wszystkiego najlepszego
- Have a great time!

WSKAZÓWKA

Poproś uczniów o napisanie krótkiej kartki z życzeniami. To naturalne ćwiczenie zwrotów grzecznościowych i formy listu.

1. ___ birthday! You are eighteen today. .....
2. Thank you for the ___ to your wedding. .....
3. We watched the ___ at midnight. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Happy
2. invitation
3. fireworks

Media i informacja

Prasa, radio i internet

Angielski	Polski	Przykład użycia
news	wiadomości	The news is on at eight.
newspaper	gazeta	A daily newspaper.
magazine	czasopismo	A fashion magazine.
article	artykuł	An interesting article.
headline	nagłówek	Today's headlines.
journalist	dziennikarz	A well-known journalist.
interview	wywiad	She gave an interview.
broadcast	transmisja	A live broadcast.
channel	kanał	Which channel is it on?
advertisement	reklama	Too many advertisements.
social media	media społecznościowe	She is active on social media.

Zwroty medialne

- according to – według
- it is reported that – donosi się, że
- fake news – nieprawdziwe informacje
- go viral – stać się popularnym

WSKAZÓWKA

Rzeczownik news jest niepoliczalny i łączy się z czasownikiem w liczbie pojedynczej: The news is good, nie The news are good.

1. The ___ is on at seven every evening. .....
2. ___ to the article, prices will rise. .....
3. The video went ___ in two days. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. news
2. According
3. viral

Opisywanie przedmiotów

Materiały, rozmiar i stan

Angielski	Polski	Przykład użycia
wooden	drewniany	A wooden chair.
metal	metalowy	A metal box.
plastic	plastikowy	A plastic bottle.
glass	szklany	A glass door.
leather	skórzany	A leather jacket.
cotton	bawełniany	A cotton shirt.
heavy	ciężki	This bag is heavy.
light	lekki	A light laptop.
narrow	wąski	A narrow street.
wide	szeroki	A wide road.
sharp	ostry	A sharp knife.

Struktura opisu

- It is made of wood. – jest z drewna
- It is used for cutting. – służy do
- It looks like a box. – wygląda jak
- It is about ten centimetres long.

WSKAZÓWKA

Gra w zgadywanie: uczeń opisuje przedmiot bez podawania nazwy, a klasa zgaduje. Ćwiczy to strategie omijania nieznanego słowa.

1. This table is ___ of wood. .....
2. A knife is ___ for cutting. .....
3. The bag is too ___ to carry. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. made
2. used
3. heavy

Słowa łatwo mylone

Pary sprawiające trudność

Angielski	Polski	Przykład użycia
borrow / lend	pożyczyć od / komuś	Can you lend it to me?
make / do	robić	make a mistake, do homework
say / tell	powiedzieć	say something, tell somebody
listen / hear	słuchać / słyszeć	I heard nothing.
look / see / watch	patrzeć / oglądać	watch a film, see a friend
travel / journey / trip	podróż	a business trip
job / work	praca	a good job, hard work
fun / funny	zabawa / śmieszny	It was fun. He is funny.
economic / economical	gospodarczy / oszczędny	an economical car
sensible / sensitive	rozsądny / wrażliwy	a sensible decision
remember / remind	pamiętać / przypominać	Remind me to call her.

Zasady rozróżnienia

- say + treść, tell + osoba
- borrow – biorę, lend – daję
- listen – świadomie, hear – mimowolnie
- work jest niepoliczalne, job policzalne

WSKAZÓWKA

Pary mylących się słów warto ćwiczyć w jednym zadaniu, gdzie uczeń musi wybrać między nimi. Osobne wprowadzanie jest mało skuteczne.

1. Could you ___ me your pen? .....
2. She ___ me that she was late. .....
3. Please ___ me to buy milk. .....
4. I have a good ___ in a bank. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. lend
2. told
3. remind
4. job

Zwroty codzienne

Wyrażenia wysokiej frekwencji

Angielski	Polski	Przykład użycia
of course	oczywiście	Of course you can.
by the way	przy okazji	By the way, I called Tom.
as usual	jak zwykle	He was late, as usual.
at least	przynajmniej	At least we tried.
in fact	w rzeczywistości	In fact, it was easy.
for example	na przykład	Fruit, for example apples.
on the other hand	z drugiej strony	On the other hand, it is cheaper.
in my opinion	moim zdaniem	In my opinion, he is right.
that is why	dlatego	That is why I called.
so far	jak dotąd	So far, so good.
all the time	cały czas	He complains all the time.

Wyrażenia porządkujące

- first of all – przede wszystkim
- secondly – po drugie
- finally – wreszcie
- to sum up – podsumowując

WSKAZÓWKA

Zwroty porządkujące są niezbędne w wypowiedzi pisemnej i ustnej na egzaminie. Warto wprowadzić je jako gotową listę do zapamiętania.

1. ___ all, let me explain the rules. .....
2. It was expensive. ___, it was worth it. .....
3. ___ my opinion, this is the best option. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. First of
2. However
3. In

CZĘŚĆ VI

❖

Konwersacje i zwroty funkcyjne

Dialogi sytuacyjne gotowe do odegrania na lekcji. Każdy slajd zawiera wzorcową rozmowę, zestaw zwrotów wymiennych oraz ćwiczenie utrwalające.

- Kontakty codzienne: powitania i small talk
- Sytuacje usługowe: sklep, restauracja, hotel
- Sytuacje formalne: rozmowa o pracę, prezentacja
- Wyrażanie opinii, zgody i sprzeciwu
- Prośby, propozycje i przeprosiny

Powitania i pożegnania

Zwroty otwierające i zamykające rozmowę

Anna	Good morning, Mr Brown. How are you?
Mr Brown	Good morning, Anna. I am fine, thank you. And you?
Anna	Very well, thanks. Nice to see you again.
Mr Brown	You too. I am afraid I must go now.
Anna	Of course. Have a nice day!
Mr Brown	Thank you, the same to you. See you on Friday.

Zwroty wymienne

- Good morning / afternoon / evening
- Hello there! / Hi!
- How are you doing?
- How is it going?
- See you later / soon / tomorrow
- Take care! / Goodbye!

> **WSKAZÓWKA**
> Zwrot good night służy wyłącznie do pożegnania, nigdy do powitania. To częsty błąd polskich uczniów.

1. ___ morning! How are you? .....
2. Nice to ___ you again. .....
3. ___ care and see you soon. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Good
2. see
3. Take

Przedstawianie się

Podawanie informacji o sobie

Tom	Hello, I do not think we have met. I am Tom.
Kasia	Nice to meet you, Tom. My name is Kasia.
Tom	Where are you from, Kasia?
Kasia	I am from Poland, from a town near Krakow. And you?
Tom	I am from Manchester. What do you do?
Kasia	I am a student. I study architecture.

Zwroty wymienne

- May I introduce myself?
- This is my colleague, Anna.
- Pleased to meet you.
- Where do you come from?
- What do you do for a living?
- How do you spell that?

> **WSKAZÓWKA**
> Rozróżnienie What do you do? i What are you doing? warto powtórzyć tutaj. Pierwsze pytanie dotyczy zawodu, drugie bieżącej czynności.

1. Nice to ___ you. .....
2. Where are you ___? .....
3. What do you ___? (o zawód) .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. meet
2. from
3. do

Rozmowa towarzyska

Small talk i podtrzymywanie rozmowy

Ewa	Lovely weather today, is not it?
Mark	Yes, it is much warmer than yesterday.
Ewa	Have you been waiting long?
Mark	About ten minutes. The bus is late again.
Ewa	Really? That happens a lot on this line.
Mark	It does. By the way, do you work near here?

Bezpieczne tematy

- the weather
- travel and holidays
- sport and free time
- films and music
- food and restaurants
- work and studies

> **WSKAZÓWKA**
> Small talk opiera się na question tags i krótkich reakcjach typu Really? oraz That is interesting. Warto ćwiczyć same reakcje osobno.

1. Nice day, ___ it? (question tag) .....
2. ___ you been waiting long? .....
3. ___ the way, do you live near here? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. isn't
2. Have
3. By

Pytanie o drogę

Orientacja w mieście

Turysta	Excuse me, could you tell me how to get to the museum?
Przechodzień	Certainly. Go straight on to the traffic lights.
Turysta	Straight on to the lights. And then?
Przechodzień	Turn left and take the second street on the right.
Turysta	Is it far from here?
Przechodzień	About ten minutes on foot. It is opposite the park.

Zwroty wymienne

- Could you tell me the way to ...?
- Go past the church.
- Turn left at the corner.
- It is just around the corner.
- You cannot miss it.
- I am sorry, I am a stranger here.

WSKAZÓWKA

Poproś ucznia o powtórzenie instrukcji własnymi słowami. Sprawdzanie zrozumienia to naturalna część takiej rozmowy.

1. Go ___ on for 200 metres. .....
2. ___ left at the traffic lights. .....
3. The bank is ___ the post office. (naprzeciwko) .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. straight
2. Turn
3. opposite

W restauracji

Zamówienie i płatność

Kelner	Good evening. Do you have a reservation?
Gość	Yes, a table for two under the name Kowalski.
Kelner	This way, please. Are you ready to order?
Gość	Yes. I will have the tomato soup and the grilled chicken.
Kelner	Certainly. Anything to drink?
Gość	Still water, please. And could we have the bill afterwards?

Zwroty wymienne

- Could I see the menu, please?
- What do you recommend?
- I am allergic to nuts.
- How would you like your steak?
- Could we have separate bills?
- Keep the change.

WSKAZÓWKA

Zwróć uwagę na formę I will have przy składaniu zamówienia. To decyzja podjęta w chwili mówienia, więc naturalnie używamy will.

1. Do you have a ___ for tonight? .....
2. I ___ have the soup, please. .....
3. Could we have the ___? (rachunek) .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. reservation / table
2. will
3. bill

W sklepie

Zakupy i przymierzanie

Sprzedawca	Good afternoon. Can I help you?
Klient	Yes, please. I am looking for a jacket like this one.
Sprzedawca	What size do you take?
Klient	Medium, usually. Could I try it on?
Sprzedawca	Of course. The fitting rooms are over there.
Klient	Thank you. Do you take card?

Zwroty wymienne

- I am just looking, thanks.
- Have you got this in blue?
- It does not fit me.
- It is a bit too tight.
- How much does it cost?
- Can I get a refund?

> **WSKAZÓWKA**
> Czasowniki fit i suit różnią się znaczeniem. Fit dotyczy rozmiaru, a suit wyglądu i koloru. Warto ćwiczyć je w tej scence.

1. Could I ___ it on? .....
2. Have you got this ___ a larger size? .....
3. It does not ___ me, it is too small. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. try
2. in
3. fit

U lekarza

Opis objawów i zalecenia

Lekarz	Good morning. What seems to be the problem?
Pacjent	I have had a bad cough for about a week.
Lekarz	Do you have a temperature?
Pacjent	Yes, it was thirty-eight degrees this morning.
Lekarz	I see. I will write you a prescription for antibiotics.
Pacjent	How often should I take them?
Lekarz	One tablet three times a day, after meals.

Zwroty wymienne

- I do not feel well.
- I have a sore throat.
- It hurts when I move my arm.
- How long have you had it?
- You should rest for a few days.
- Get well soon.

> **WSKAZÓWKA**
> Zwróć uwagę na Present Perfect w opisie objawów: I have had a cough for a week. To naturalne połączenie gramatyki ze słownictwem.

1. I ___ had a headache since yesterday. .....
2. How ___ have you had this cough? .....
3. Take one tablet three times ___ day. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. have
2. long
3. a

Rozmowa telefoniczna

Zwroty przez telefon

Sekretarka	Good morning, Delta Solutions. How can I help you?
Dzwoniący	Hello, could I speak to Mr Nowak, please?
Sekretarka	Who is calling, please?
Dzwoniący	This is Anna Lis from Beta Group.
Sekretarka	Hold on a moment, please. I am afraid the line is busy.
Dzwoniący	Could I leave a message then?
Sekretarka	Certainly. Go ahead.

Zwroty wymienne

- Could you put me through to ...?
- I am calling about ...
- Sorry, I did not catch that.
- Could you speak up, please?
- I will call you back later.
- You have got the wrong number.

> **WSKAZÓWKA**
> Przez telefon mówimy This is Anna, nigdy I am Anna. To utrwalony zwrot, który warto wprowadzić jako całość.

1. ___ is Anna speaking. .....
2. Could I ___ to Mr Nowak? .....
3. Hold ___ a moment, please. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. This
2. speak
3. on

Umawianie spotkania

Ustalanie terminu

Piotr	Could we meet next week to discuss the project?
Julia	Sure. How about Tuesday morning?
Piotr	I am afraid I am busy on Tuesday. Would Wednesday suit you?
Julia	Wednesday works for me. What time?
Piotr	Shall we say ten o'clock at our office?
Julia	That is fine. I will put it in my calendar.

Zwroty wymienne

- Are you free on Thursday?
- Does Friday suit you?
- I am afraid I cannot make it.
- Could we postpone it?
- Let us confirm by email.
- I look forward to seeing you.

WSKAZÓWKA

Ustalanie terminu naturalnie łączy się z Present Continuous o przyszłości. Zdanie I am meeting a client on Tuesday jest wzorcowym przykładem.

1. Would Wednesday ___ you? .....
2. I am afraid I cannot ___ it on Monday. .....
3. ___ we say three o'clock? .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. suit
2. make
3. Shall

Wyrażanie opinii

Prezentowanie własnego stanowiska

Nauczyciel	What do you think about learning online?
Uczeń 1	In my opinion, it is very convenient. You save a lot of time.
Uczeń 2	I see your point, but I think we lose contact with people.
Uczeń 1	That is true to some extent. Still, it works well for adults.
Uczeń 2	Personally, I would prefer a mix of both.

Zwroty wymienne

- As far as I am concerned ...
- It seems to me that ...
- From my point of view ...
- I would say that ...
- If you ask me ...
- To be honest ...

WSKAZÓWKA

Zwróć uwagę na poprawny przyimek: in my opinion, nigdy to my opinion. To jeden z najczęstszych błędów w wypowiedziach egzaminacyjnych.

1. ___ my opinion, this is a good idea. .....
2. As far as I am ___, it will not work. .....
3. ___ my point of view, it is too expensive. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. In
2. concerned
3. From

Zgadzanie się i sprzeciw

Reagowanie na cudzą opinię

Ola	I think schools should start later in the morning.
Bartek	I could not agree more. Teenagers need more sleep.
Kasia	I am not so sure about that. It would shorten the afternoon.
Ola	That is a fair point, but health should come first.
Kasia	Maybe, though I still have my doubts.

Zwroty wymienne

- Absolutely. / Exactly.
- That is exactly what I think.
- I am afraid I disagree.
- I see what you mean, but ...
- I take your point, however ...
- I beg to differ.

WSKAZÓWKA

Zwrot I could not agree more oznacza pełną zgodę, a nie sprzeciw. Uczniowie często interpretują go odwrotnie ze względu na przeczenie.

1. I could not agree ___. (pełna zgoda) .....
2. I am ___ I disagree. .....
3. I see what you ___, but I think otherwise. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. more
2. afraid
3. mean

Propozycje i zaproszenia

Składanie i przyjmowanie zaproszeń

Marta	Would you like to come to my birthday party on Saturday?
Adam	I would love to! What time does it start?
Marta	Around seven. Shall I send you the address?
Adam	Yes, please. Should I bring anything?
Marta	Just yourself. Oh, and Tom cannot make it, unfortunately.
Adam	That is a shame. I will see you on Saturday then.

Zwroty wymienne

- How about going to the cinema?
- Do you fancy a coffee?
- Why do not we meet earlier?
- That sounds great.
- I would love to, but I am busy.
- Maybe another time.

> **WSKAZÓWKA**
> Odmowa zaproszenia po angielsku niemal zawsze zawiera uzasadnienie i wyraz żalu. Samo No brzmi nieuprzejmie i warto to podkreślić.

1. Would you ___ to come? .....
2. Do you ___ a coffee? (masz ochotę) .....
3. I would love to, ___ I am busy. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. like
2. fancy
3. but

Prośby i oferty pomocy

Uprzejme formułowanie próśb

Kolega	Could you do me a favour?
Koleżanka	Of course. What do you need?
Kolega	Would you mind helping me with these boxes?
Koleżanka	Not at all. Shall I take this one?
Kolega	Yes, thanks. That is very kind of you.
Koleżanka	Do not mention it.

Skala uprzejmości

- Can you ...? – nieformalne
- Could you ...? – uprzejme
- Would you mind ...? – bardzo uprzejme
- Shall I ...? – oferta pomocy
- Let me help you.
- Do you need a hand?

> **WSKAZÓWKA**
> Odpowiedź na Would you mind ...? jest myląca. Zgoda wyraża się przeczeniem: Not at all lub Of course not.

1. Would you ___ opening the window? .....
2. ___ you do me a favour? .....
3. That is very ___ of you. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. mind
2. Could
3. kind

Przepraszanie

Wyrażanie żalu i reagowanie

Paweł	I am really sorry I am late.
Iwona	That is all right. What happened?
Paweł	My train was cancelled. I should have called you.
Iwona	Do not worry about it. We have not started yet.
Paweł	I do apologise. It will not happen again.
Iwona	No harm done. Let us get to work.

Zwroty wymienne

- I am terribly sorry.
- Please accept my apologies.
- It was my fault.
- Never mind. / Forget it.
- These things happen.
- No harm done.

WSKAZÓWKA

Konstrukcja should have plus trzecia forma czasownika naturalnie pojawia się w przeprosinach. To dobra okazja do powtórki materiału z części drugiej.

1. I ___ have called you earlier. .....
2. Please accept my ___. .....
3. Never ___, it is not a problem. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. should
2. apologies
3. mind

Opowiadanie o wakacjach

Relacjonowanie przeszłych wydarzeń

Zosia	How was your holiday?
Filip	Fantastic! We spent two weeks in Portugal.
Zosia	Lucky you. What was the weather like?
Filip	Mostly sunny, though it rained on the last day.
Zosia	Did you do any sightseeing?
Filip	Plenty. We visited Lisbon and went hiking along the coast.
Zosia	It sounds like you had a great time.

Zwroty wymienne

- We had a wonderful time.
- The food was amazing.
- It was a bit disappointing.
- We stayed in a small guesthouse.
- I would definitely go back.
- The best part was the beach.

> **WSKAZÓWKA**
> Pytanie What was the weather like? jest utrwalonym zwrotem. Wyraz like nie znaczy tu lubić, lecz jaki, co warto wyjaśnić.

1. What ___ the weather like? .....
2. We ___ two weeks in Spain. .....
3. It ___ like you had a great time. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. was
2. spent
3. sounds

Rozmowa o pracę

Sytuacja formalna

Rekruter	Thank you for coming. Could you tell me a little about yourself?
Kandydat	Certainly. I graduated in economics and have worked in sales for three years.
Rekruter	What would you say are your main strengths?
Kandydat	I am well organised and I work well under pressure.
Rekruter	And why are you interested in this position?
Kandydat	Your company has an excellent reputation and I am looking for a new challenge.
Rekruter	Do you have any questions for us?

Zwroty wymienne

- I am currently working as ...
- I am responsible for ...
- My greatest achievement was ...
- I am a good team player.
- I would like to develop my skills.
- When could I expect to hear from you?

> **WSKAZÓWKA**
> Odpowiedź na pytanie o słabe strony powinna zawierać plan poprawy. Sama lista wad wypada źle i warto to przeprzećwiczyć#263;wiczyprzećwiczyć#263; z uczniami.

1. I ___ in sales for three years. (Present Perfect) .....
2. I am ___ for the whole team. .....
3. I am looking for a new ___. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. have worked
2. responsible
3. challenge

Prezentacja

Struktura wystąpienia publicznego

Prezenter	Good morning everyone, and thank you for coming.
Prezenter	Today I would like to talk about our results for this year.
Prezenter	I have divided my presentation into three parts.
Prezenter	First of all, let us look at the figures on this slide.
Prezenter	As you can see, sales rose by fifteen percent.
Prezenter	To sum up, the year has been a successful one.
Prezenter	Thank you for your attention. Are there any questions?

Zwroty porządkujące

- Let me start by saying ...
- Moving on to the next point ...
- This brings me to my second point.
- I would like to emphasise that ...
- In conclusion ...
- That is a very good question.

WSKAZÓWKA

Struktura prezentacji jest przewidywalna, dlatego warto nauczać jej jako gotowego szkieletu. Uczniowie wypełniają go własną treścią.

1. I would like to ___ about our results. .....
2. ___ you can see, the figures rose. .....
3. To ___ up, it was a good year. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. talk
2. As
3. sum

Reklamacja

Zgłaszanie problemu i reagowanie

Klient	I would like to make a complaint about this laptop.
Obsługa	I am sorry to hear that. What exactly is the problem?
Klient	It keeps switching off and I bought it only two weeks ago.
Obsługa	Do you have the receipt with you?
Klient	Yes, here it is. I would like a refund, please.
Obsługa	I will need to check with my manager. Would you mind waiting?

Zwroty wymienne

- There seems to be a problem with ...
- It is not working properly.
- I would like to speak to the manager.
- Could I have a replacement?
- I am afraid that is not our policy.
- We will look into it immediately.

WSKAZÓWKA

Reklamacja wymaga tonu stanowczego, lecz uprzejmego. Konstrukcje I would like i There seems to be pozwalają wyrazić niezadowolenie bez agresji.

1. I would like to make a ___. .....
2. There ___ to be a problem with the screen. .....
3. I would like a ___, not a repair. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. complaint
2. seems
3. refund

Debata klasowa

Dyskusja z argumentami

Moderator	Today we are discussing whether homework should be abolished.
Za	I firmly believe homework is unnecessary. Students already spend seven hours at school.
Przeciw	On the contrary, homework teaches independence and time management.
Za	Yet research suggests that its benefits are limited at primary level.
Przeciw	Perhaps, but that argument does not apply to older students.
Moderator	Let us hear a closing statement from each side.

Zwroty argumentacyjne

- There are two sides to this issue.
- The main argument in favour is ...
- One could argue that ...
- On the contrary ...
- Evidence suggests that ...
- To conclude, I believe that ...

WSKAZÓWKA

Podziel klasę na dwie grupy i przydziel stanowiska losowo, niezależnie od prywatnych poglądów. Wymusza to skupienie na języku argumentacji.

1. There are two ___ to this issue. .....
2. On the ___, I think it is useful. .....
3. To ___, homework should stay. .....

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. sides
2. contrary
3. conclude

CZĘŚĆ VII

Ćwiczenia i klucz odpowiedzi

Zestawy zadań do wykorzystania na lekcji, jako kartkówka lub praca domowa. Każdy slajd zawiera pełny klucz odpowiedzi na dole strony.

- Ćwiczenia gramatyczne według części podręcznika
- Zadania leksykalne i kolokacje
- Poprawianie błędów i transformacje zdań
- Tłumaczenia zdań z polskiego na angielski
- Testy zbiorcze na zakończenie działu

Czasy teraźniejsze – ćwiczenie 1

Present Simple i Present Continuous

A. Wstaw czasownik we właściwej formie

1. She usually (walk) to school, but today she (take) the bus. .....
2. Listen! Somebody (play) the piano. .....
3. Water (boil) at one hundred degrees. .....
4. I (not / understand) this exercise. .....
5. What (you / do) at the moment? .....

B. Ułóż pytania o wskazaną informację

1. She works in a bank. (gdzie) .....
2. They play tennis twice a week. (jak często) .....
3. He is reading a novel. (co) .....

WSKAZÓWKA

Zadanie A sprawdza wybór między czasami, a zadanie B budowę pytań. Warto oceniać obie części osobno.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. walks / is taking
2. is playing
3. boils
4. do not understand
5. are you doing
6. Where does she work?
7. How often do they play tennis?
8. What is he reading?

Czasy przeszłe – ćwiczenie 2

Past Simple i Past Continuous

A. Wstaw właściwą formę

1. While I (walk) home, it (start) to rain. .....
2. She (not / go) to the party last night. .....
3. What (you / do) at eight o'clock yesterday? .....
4. They (watch) TV when the lights (go) out. .....
5. He (buy) a new car two weeks ago. .....

B. Napisz zdania przeczące

1. We visited the museum. .....
2. She was writing an email. .....
3. They took a taxi. .....

WSKAZÓWKA

Część B utrwala operator did i powrót czasownika do formy podstawowej.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. was walking / started
2. did not go
3. were you doing
4. were watching / went
5. bought
6. We did not visit the museum.
7. She was not writing an email.
8. They did not take a taxi.

Present Perfect – ćwiczenie 3

Perfect kontra Past Simple

A. Wybierz właściwą formę

1. I (see) that film last Sunday. .....
2. She (live) in Berlin since 2018. .....
3. (you / ever / be) to Greece? .....
4. They (not / finish) the project yet. .....
5. He (lose) his keys, so he cannot get in. .....

B. Uzupełnij for lub since

1. We have known each other ___ ten years. .....
2. She has been ill ___ Monday. .....
3. I have not seen him ___ a long time. .....

WSKAZÓWKA

Błędy w części A najczęściej wynikają z pominięcia sygnałów czasu. Poproś uczniów o ich podkreślenie przed rozwiązaniem.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. saw
2. has lived
3. Have you ever been
4. have not finished
5. has lost
6. for
7. since
8. for

Czasy przyszłe – ćwiczenie 4

will, going to i formy pokrewne

A. Wybierz właściwą formę

1. Look at those clouds! It (rain). .....
2. I promise I (help) you tomorrow. .....
3. We (meet) the director at three. It is arranged. .....
4. The train (leave) at 6.15 every morning. .....
5. By next June she (finish) her studies. .....

B. Popraw błąd w zdaniu

1. I will call you when I will arrive. .....
2. She is going to be a doctor when she will grow up. .....
3. What do you do tonight? We are going to the cinema. .....

WSKAZÓWKA

Część B dotyczy zakazu użycia will po spójnikach czasu. To najczęstszy błąd na tym poziomie.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. is going to rain
2. will help
3. are meeting
4. leaves
5. will have finished
6. I will call you when I arrive.
7. She is going to be a doctor when she grows up.
8. What are you doing tonight?

Czasowniki modalne – ćwiczenie 5

Obowiązek, rada i prawdopodobieństwo

A. Uzupełnij właściwym czasownikiem modalnym

1. You ___ smoke here. It is strictly forbidden. .....
2. It is Sunday, so I ___ get up early. .....
3. You look tired. You ___ go to bed earlier. .....
4. ___ you help me with this box, please? .....
5. He ___ be at home. His car is outside. .....

B. Przekształć z użyciem modal + have + V3

1. I am sure she forgot. (must) .....
2. It was a mistake not to tell him. (should) .....

WSKAZÓWKA

Rozróżnienie must not i do not have to warto sprawdzić osobno, ponieważ znaczenia są przeciwne.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. must not
2. do not have to
3. should
4. Could
5. must
6. She must have forgotten.
7. I should have told him.

Tryby warunkowe – ćwiczenie 6

Typy 0, 1, 2 i 3

A. Uzupełnij zdania

1. If you (heat) ice, it (melt). .....
2. If it (rain) tomorrow, we (stay) at home. .....
3. If I (be) you, I (apologise). .....
4. If they (leave) earlier, they (not / miss) the flight. .....
5. I wish I (can) speak Spanish. .....

B. Określ typ okresu warunkowego

1. If I had money, I would travel. .....
2. If you press this button, the machine starts. .....
3. If she had studied, she would have passed. .....

WSKAZÓWKA

Część B rozwija świadomość metajęzykową. Uczeń, który potrafi nazwać typ, rzadziej myli konstrukcje.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. heat / melts
2. rains / will stay
3. were / would apologise
4. had left / would not have missed
5. could
6. typ drugi
7. typ zerowy
8. typ trzeci

Strona bierna – ćwiczenie 7

Przekształcanie zdań

A. Zamień na stronę bierną

1. They built this bridge in 1920. .....
2. Somebody has stolen my bike. .....
3. The company employs two hundred people. .....
4. They are repairing the road. .....
5. You must return the books by Friday. .....

B. Zamień na stronę czynną

1. The letter was written by Anna. .....
2. The results will be announced tomorrow. .....

WSKAZÓWKA

Przypomnij zasadę: forma be przejmuje czas zdania czynnego, a czasownik główny przechodzi w trzecią formę.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. This bridge was built in 1920.
2. My bike has been stolen.
3. Two hundred people are employed by the company.
4. The road is being repaired.
5. The books must be returned by Friday.
6. Anna wrote the letter.
7. They will announce the results tomorrow.

Mowa zależna – ćwiczenie 8

Relacjonowanie wypowiedzi

A. Przekształć na mowę zależną

1. He said: I am very tired. .....
2. She said: I will call you tomorrow. .....
3. They said: We have finished the work. .....
4. He asked: Where do you live? .....
5. She said: Close the window, please. .....

B. Przekształć na mowę niezależną

1. She told me she was busy. .....
2. He asked if I had seen the film. .....

WSKAZÓWKA

Zwróć uwagę na szyk zdania w pytaniach zależnych. Po wyrazie pytającym następuje szyk twierdzący.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. He said that he was very tired.
2. She said she would call me the next day.
3. They said they had finished the work.
4. He asked where I lived.
5. She told me to close the window.
6. She said: I am busy.
7. He asked: Have you seen the film?

Rzeczownik i przedimek – ćwiczenie 9

Liczba mnoga, policzalność, a i the

A. Wstaw a, an, the lub pozostaw puste miejsce

1. She is ___ engineer. .....
2. ___ sun is shining today. .....
3. I like ___ music. .....
4. We had ___ wonderful holiday in ___ Alps. .....
5. He goes to ___ school by bus. .....

B. Utwórz liczbę mnogą

1. child, woman, tooth .....
2. knife, city, potato .....

> **WSKAZÓWKA**
> Zadanie A wymaga uzasadnienia wyboru. Poproś uczniów o krótkie wyjaśnienie przy każdym punkcie.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. an
2. The
3. brak przedimka
4. a / the
5. brak przedimka
6. children, women, teeth
7. knives, cities, potatoes

Określniki ilości – ćwiczenie 10

some, any, much, many, few, little

A. Uzupełnij zdania

1. There is not ___ milk in the fridge. .....
2. How ___ people came to the meeting? .....
3. I do not have ___ time today. .....
4. Would you like ___ coffee? .....
5. There are ___ chairs, so some people must stand. .....

B. Popraw błędy

1. I have many homeworks today. .....
2. How much apples do you need? .....
3. She gave me an advice. .....

WSKAZÓWKA

Część B dotyczy rzeczowników niepoliczalnych, które w języku polskim są policzalne.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. any
2. many
3. much
4. some
5. few
6. I have a lot of homework today.
7. How many apples do you need?
8. She gave me a piece of advice.

Przymiotnik i przysłówek – ćwiczenie 11

Stopniowanie i formy pochodne

A. Utwórz stopień wyższy i najwyższy

1. big .....
2. interesting .....
3. good .....
4. happy .....
5. far .....

B. Utwórz przysłówek i wstaw do zdania

1. She sings (beautiful). .....
2. He drives too (fast). .....
3. They speak English (good). .....

WSKAZÓWKA

Formy fast i good to najczęstsze pułapki. Pierwsza nie zmienia się, druga jest nieregularna.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. bigger / the biggest
2. more interesting / the most interesting
3. better / the best
4. happier / the happiest
5. farther / the farthest
6. beautifully
7. fast
8. well

Przyimki – ćwiczenie 12

Miejsce, czas i połączenia stałe

A. Wstaw in, on lub at

1. The lesson starts ___ nine o'clock. .....
2. We met ___ Saturday morning. .....
3. She was born ___ 2001. .....
4. The keys are ___ the table. .....
5. They live ___ Warsaw. .....

B. Uzupełnij przyimek po czasowniku lub przymiotniku

1. I am waiting ___ the bus. .....
2. She is good ___ maths. .....
3. It depends ___ the weather. .....
4. He is afraid ___ spiders. .....

WSKAZÓWKA

Połączeń stałych nie da się wyprowadzić z reguły. Warto prowadzić z uczniami zeszyt kolokacji przyimkowych.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. at
2. on
3. in
4. on
5. in
6. for
7. at
8. on
9. of

Gerund i bezokolicznik – ćwiczenie 13

Formy po czasownikach

A. Wstaw formę -ing lub bezokolicznik

1. I enjoy (read) in the evening. .....
2. She decided (move) to another city. .....
3. Do you mind (open) the window? .....
4. They want me (come) with them. .....
5. He is good at (draw). .....

B. Wyjaśnij różnicę znaczeniową

1. He stopped smoking. / He stopped to smoke. .....
2. I remember locking the door. / Remember to lock the door. .....

> **WSKAZÓWKA**
> Część B wymaga odpowiedzi po polsku. Sprawdza rozumienie, a nie mechaniczne wstawianie formy.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. reading
2. to move
3. opening
4. to come
5. drawing
6. rzucił palenie / zatrzymał się, aby zapalić
7. pamiętam, że zamknąłem / pamiętaj, aby zamknąć

Słownictwo – ćwiczenie 14

Kolokacje z make i do

A. Wstaw make lub do we właściwej formie

1. You need to ___ a decision today. .....
2. Have you ___ your homework? .....
3. She is ___ good progress in English. .....
4. Everyone ___ mistakes sometimes. .....
5. I have to ___ the shopping this afternoon. .....

B. Dopasuj słowo do definicji

1. a person who repairs cars .....
2. a place where you borrow books .....
3. money you get back when you pay too much .....

WSKAZÓWKA

Kolokacje ćwiczymy wyłącznie w pełnych zdaniach. Lista par wyrazowych bez kontekstu szybko się zaciera.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. make
2. done
3. making
4. makes
5. do
6. a mechanic
7. a library
8. change

Słownictwo – ćwiczenie 15

Słowa łatwo mylone

A. Wybierz właściwe słowo

1. Can you (borrow / lend) me your pen? .....
2. She (said / told) me the truth. .....
3. We (watched / looked) a film last night. .....
4. Please (remember / remind) me to call her. .....
5. He has an interesting (job / work). .....

B. Uzupełnij właściwym słowem

1. The party was great ___. .....
2. He is a very ___ child. .....

WSKAZÓWKA

Pary mylących się słów sprawdzaj regularnie. Jednorazowe ćwiczenie nie wystarcza do trwałego opanowania.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. lend
2. told
3. watched
4. remind
5. job
6. fun
7. sensitive

Tłumaczenie zdań – ćwiczenie 16

Z polskiego na angielski, poziom podstawowy

A. Przetłumacz zdania

1. Ona zawsze pije kawę rano. .....
2. Wczoraj byliśmy w kinie. .....
3. Czy możesz mi pomóc? .....
4. Nie mam czasu w tym tygodniu. .....
5. Ile kosztuje ten bilet? .....

B. Przetłumacz pytania

1. Gdzie ona pracuje? .....
2. Co robisz w weekend? .....
3. Jak długo uczysz się angielskiego? .....

> **WSKAZÓWKA**
> Tłumaczenie ujawnia wpływ języka ojczystego lepiej niż zadania z lukami. Warto stosować je regularnie.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. She always drinks coffee in the morning.
2. We went to the cinema yesterday.
3. Can you help me?
4. I do not have time this week.
5. How much is this ticket?
6. Where does she work?
7. What are you doing at the weekend?
8. How long have you been learning English?

Tłumaczenie zdań – ćwiczenie 17

Z polskiego na angielski, poziom wyższy

A. Przetłumacz zdania

1. Gdybym miał więcej czasu, nauczyłbym się hiszpańskiego. .....
2. Ten most został zbudowany sto lat temu. .....
3. Powiedziała, że zadzwoni następnego dnia. .....
4. Powinieneś był mi o tym powiedzieć. .....
5. Właśnie oddaję samochód do naprawy. .....

B. Przetłumacz zdania z konstrukcjami

1. Nie mogę się przyzwyczaić do wstawania o piątej. .....
2. Im więcej ćwiczysz, tym lepiej ci idzie. .....

WSKAZÓWKA

Zdania z części B sprawdzają konstrukcje, które nie mają bezpośredniego odpowiednika w polszczyźnie.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. If I had more time, I would learn Spanish.
2. This bridge was built a hundred years ago.
3. She said she would call the next day.
4. You should have told me about it.
5. I am having my car repaired.
6. I cannot get used to getting up at five.
7. The more you practise, the better you get.

Poprawianie błędów – ćwiczenie 18

Typowe pomyłki polskich uczniów

A. Znajdź i popraw błąd

1. She doesn't likes chocolate. .....
2. I have twenty years old. .....
3. He is going to the school every day. .....
4. I am agree with you. .....
5. Where you live? .....

B. Znajdź i popraw błąd

1. I have seen him yesterday. .....
2. She is more taller than me. .....
3. I look forward to see you. .....

WSKAZÓWKA

Każdy błąd w tym zestawie wynika z kalki językowej. Poproś uczniów o nazwanie reguły, która została naruszona.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. She does not like chocolate.
2. I am twenty years old.
3. He goes to school every day.
4. I agree with you.
5. Where do you live?
6. I saw him yesterday.
7. She is taller than me.
8. I look forward to seeing you.

Test zbiorczy – poziom A2

Sprawdzian śródroczny

A. Gramatyka

1. She (not / work) on Sundays. .....
2. We (go) to Italy last summer. .....
3. There (be) three books on the desk. .....
4. This is ___ (good) film I have ever seen. .....
5. I have lived here ___ five years. .....

B. Słownictwo i komunikacja

1. How much ___ this cost? .....
2. I would like to ___ a table for two. .....
3. What is the weather ___ today? .....

WSKAZÓWKA

Test obejmuje materiał części od pierwszej do piątej. Sugerowany czas rozwiązania to dwadzieścia minut.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. does not work
2. went
3. are
4. the best
5. for
6. does
7. book
8. like

Test zbiorczy – poziom B1 i B2

Sprawdzian końcowy

A. Gramatyka

1. By next year she (work) here for a decade. .....
2. If I (know) about it, I (tell) you. .....
3. The report (must / finish) by Friday. .....
4. He asked me where I (live). .....
5. I am not used to (drive) on the left. .....

B. Transformacje

1. It is a pity I did not study medicine. (I wish) .....
2. A mechanic services my car. (have something done) .....
3. They say he is very rich. (It is said) .....

WSKAZÓWKA

Część B odpowiada formatowi zadań transformacyjnych na egzaminie maturalnym.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. will have been working
2. had known / would have told
3. must be finished
4. lived
5. driving
6. I wish I had studied medicine.
7. I have my car serviced.
8. It is said that he is very rich.

CZĘŚĆ VIII

❖

Warsztat nauczyciela

Narzędzia wspierające planowanie i prowadzenie zajęć: szablony lekcji, zasady oceniania, techniki pracy z grupą oraz strategie nauczania poszczególnych sprawności.

- Plan lekcji i praca z grupą zróżnicowaną
- Ocenianie postępów i informacja zwrotna
- Zasady zadawania pracy domowej
- Techniki zapamiętywania i praca z tekstem
- Ćwiczenie wymowy i zajęcia zdalne

Plan lekcji – szablon

Struktura jednostki czterdziestopięciominutowej

Etap	Cel	Czas	Forma pracy
Powitanie i rozgrzewka	Aktywizacja językowa	5 minut	cała klasa
Sprawdzenie pracy domowej	Kontrola i korekta	5 minut	indywidualnie
Wprowadzenie tematu	Prezentacja nowego materiału	10 minut	cała klasa
Ćwiczenia kontrolowane	Utrwalenie formy	10 minut	w parach
Zadanie komunikacyjne	Użycie w kontekście	10 minut	w grupach
Podsumowanie i zadanie domowe	Utrwalenie i transfer	5 minut	cała klasa

WSKAZÓWKA

Etap komunikacyjny jest najczęściej pomijany z powodu braku czasu. Zaplanuj go jako pierwszy, a nie jako ostatni element lekcji.

Uwagi organizacyjne

- Zapisz cel lekcji na tablicy w formie zdania: By the end of the lesson you will be able to ...
- Przewiduj dwie minuty rezerwy na każdy etap.
- Przygotuj zadanie zapasowe dla uczniów kończących wcześniej.

Układ materiału na semestr

Rozłożenie części pakietu w czasie

Okres	Materiał	Liczba lekcji
Wrzesień i październik	Część I: czasy teraźniejsze i przeszłe	około 20
Listopad i grudzień	Część I: czasy Perfect i przyszłe	około 16
Styczeń i luty	Część II: czasowniki modalne i konstrukcje	około 20
Marzec	Części III i IV: części mowy	około 18
Kwiecień i maj	Część V i VI: słownictwo i konwersacje	około 24
Czerwiec	Część VII: powtórki i testy zbiorcze	około 10

WSKAZÓWKA

Słownictwo z części piątej nie musi czekać do wiosny. Wplataj po jednym zestawie leksykalnym co drugi tydzień, równolegle do materiału gramatycznego.

Zasada łączenia slajdów

- Jedna jednostka lekcyjna to zwykle trzy slajdy tematyczne i jedno ćwiczenie.
- Po każdym dziale wracaj do tabeli zbiorczej z końca części.
- Test zbiorczy planuj tydzień po zakończeniu działu, nie od razu.

Praca z grupą o różnym poziomie

Zadania zróżnicowane

Poziom w grupie	Modyfikacja zadania	Przykład
Słabsi uczniowie	podanie początku zdania	Complete: She has been ...
Średnio zaawansowani	zadanie w formie standardowej	Complete the sentence.
Silniejsi uczniowie	dodatkowy warunek	Use the Present Perfect Continuous.
Cała grupa	wspólne zadanie końcowe	Prepare a short dialogue.

Techniki organizacyjne

- Pary mieszane: silniejszy uczeń wyjaśnia słabszemu.
- Zadania z gwiazdką jako rozszerzenie dla chętnych.
- Różna liczba wymaganych zdań: trzy, pięć lub siedem.
- Wsparcie leksykalne w ramce dla osób, które go potrzebują.

WSKAZÓWKA

Różnicowanie nie oznacza dwóch odrębnych lekcji. Wystarczy jedno zadanie z trzema wariantami trudności na tej samej karcie.

Ocenianie postępów

Narzędzia i kryteria

Sprawność	Kryterium	Skala
Mówienie	płynność, poprawność, zakres słownictwa	1 do 5
Pisanie	treść, spójność, poprawność językowa	1 do 5
Czytanie	zrozumienie ogólne i szczegółowe	procent
Słuchanie	wychwycenie informacji kluczowych	procent
Gramatyka	poprawność form	procent

Zasady informacji zwrotnej

- Zacznij od tego, co uczeń zrobił dobrze.
- Wskaż jeden konkretny obszar do poprawy, nie wszystkie naraz.
- Podaj przykład poprawnej formy zamiast samego oznaczenia błędu.
- Zaproponuj konkretne ćwiczenie na kolejny tydzień.

WSKAZÓWKA

Przy ocenie mówienia nie poprawiaj ucznia w trakcie wypowiedzi. Notuj błędy i omów je zbiorczo po zakończeniu zadania.

Karta obserwacji ucznia

Monitorowanie postępów w czasie

Miesiąc	Mówienie	Pisanie	Słownictwo	Uwagi
wrzesień				
listopad				
styczeń				
marzec				
czerwiec				

Jak korzystać z karty

- Wypełniaj kartę co dwa miesiące, nie częściej.
- Używaj skali od jednego do pięciu dla każdej sprawności.
- W kolumnie uwag zapisuj konkretne obserwacje, nie oceny ogólne.
- Pokaż kartę uczniowi podczas rozmowy podsumowującej semestr.

WSKAZÓWKA

Karta obserwacji jest szczególnie przydatna podczas zebrań z rodzicami. Konkretne zapisy zastępują ogólnikowe stwierdzenia o postępach.

Praca domowa – zasady

Jak zadawać skutecznie

Typ zadania	Cel	Częstotliwość
Ćwiczenie z luką	utrwalenie formy	po każdej lekcji gramatycznej
Zestaw słownictwa	zapamiętanie leksyki	raz w tygodniu
Krótki tekst pisany	transfer wiedzy	raz na dwa tygodnie
Słuchanie nagrania	rozumienie ze słuchu	raz w tygodniu
Projekt	integracja sprawności	raz w semestrze

Zasady

- Zadanie domowe powinno zająć nie więcej niż dwadzieścia minut.
- Zadawaj wyłącznie materiał omówiony na lekcji.
- Zawsze sprawdź zadanie, inaczej traci ono sens w oczach uczniów.
- Podawaj polecenie na piśmie, nie tylko ustnie.

> **WSKAZÓWKA**
> Krótkie zadanie sprawdzone rzetelnie działa lepiej niż obszerne, którego nauczyciel nie zdąży omówić.

Techniki zapamiętywania słownictwa

Metody pracy dla ucznia

1. **Grupowanie tematyczne.** Ucz słów w polach znaczeniowych, nie alfabetycznie.
2. **Kolokacje zamiast słów.** Zapamiętuj połączenia: heavy rain, make a decision.
3. **Powtarzanie z odstępami.** Przegląd po dniu, tygodniu i miesiącu.
4. **Użycie w zdaniu własnym.** Słowo użyte w osobistym kontekście zapada głębiej.
5. **Skojarzenia dźwiękowe.** Powiąż brzmienie angielskie z polskim obrazem.

Czego unikać

- Długich list bez kontekstu.
- Tłumaczenia jeden do jednego bez przykładu.
- Uczenia się wyłącznie w kierunku angielski na polski.
- Zbyt dużych partii materiału naraz.

> **WSKAZÓWKA**
> Zasada siedmiu plus minus dwóch jest praktyczna: jednorazowo wprowadzaj od pięciu do dziewięciu nowych jednostek leksykalnych.

Praca z tekstem

Strategie czytania ze zrozumieniem

Technika	Opis	Zastosowanie
Skimming	szybkie przeglądanie dla ogólnego sensu	pierwsze czytanie
Scanning	wyszukiwanie konkretnej informacji	zadania z pytaniami
Predicting	przewidywanie treści z tytułu	przed czytaniem
Guessing from context	odgadywanie znaczenia z kontekstu	nieznane słowa
Summarising	streszczanie własnymi słowami	po czytaniu

WSKAZÓWKA

Ucz uczniów, że nie muszą rozumieć każdego słowa. Zatrzymywanie się na nieznanym wyrazie to najczęstsza przeszkoda w czytaniu.

Kolejność pracy z tekstem

- Przed czytaniem: pytania wprowadzające i przewidywanie treści.
- Pierwsze czytanie: ogólny sens, jedno pytanie do całości.
- Drugie czytanie: szczegóły i zadania sprawdzające.
- Po czytaniu: dyskusja, streszczenie lub zadanie pisemne.

Ćwiczenie wymowy

Obszary trudne dla polskich uczniów

Dźwięk	Problem	Przykłady
/θ/ i /ð/	brak w polszczyźnie	think, this, three
/w/ i /v/	mylenie dźwięków	west, vest, wine, vine
/ɪ/ i /iː/	długość samogłoski	ship, sheep, live, leave
/ŋ/	końcówka -ing	singing, working
końcówka -ed	trzy warianty wymowy	worked, played, wanted

Techniki ćwiczenia

- Pary minimalne: ship kontra sheep, thin kontra sin.
- Łamaniec językowy: She sells seashells on the seashore.
- Nagrywanie własnej wypowiedzi i porównanie z wzorcem.
- Przesadna artykulacja na początku, potem tempo naturalne.

WSKAZÓWKA

Wymowę ćwicz krótko, ale codziennie. Trzy minuty na początku każdej lekcji dają lepsze efekty niż jedna długa sesja.

Korekta błędów

Kiedy i jak poprawiać ucznia

Sytuacja	Sposób korekty	Uzasadnienie
Ćwiczenie na poprawność	korekta natychmiastowa	celem jest właściwa forma
Zadanie komunikacyjne	korekta odroczona	przerwanie niszczy płynność
Błąd powtarzalny	omówienie na forum klasy	dotyczy zwykle większości
Błąd jednostkowy	uwaga indywidualna	nie angażuje całej grupy
Praca pisemna	kod korekty na marginesie	uczeń poprawia samodzielnie

Przykładowy kod korekty

- G – błąd gramatyczny
- V – niewłaściwe słowo
- Sp – ortografia
- WO – szyk zdania
- T – niewłaściwy czas
- ^ – brakuje wyrazu

WSKAZÓWKA

Kod korekty zamiast gotowej poprawki angażuje ucznia w analizę błędu. Wprowadź go raz i stosuj konsekwentnie przez cały rok.

Materiały na zajęcia zdalne

Adaptacja slajdów do pracy online

Element lekcji	Adaptacja online	Narzędzie
Prezentacja	udostępnienie ekranu	dowolna platforma wideo
Praca w parach	pokoje grupowe	funkcja breakout rooms
Ćwiczenie pisemne	współdzielony dokument	edytor online
Sprawdzenie wiedzy	quiz z natychmiastową informacją	aplikacja quizowa
Praca domowa	przesłanie pliku	platforma szkolna

Zasady prowadzenia lekcji zdalnej

- Skracaj bloki: dziesięć minut zamiast piętnastu.
- Zwracaj się do uczniów po imieniu, aby utrzymać uwagę.
- Proś o odpowiedzi na czacie, gdy grupa jest duża.
- Każdy slajd powinien zawierać wyraźne polecenie na górze.

WSKAZÓWKA

Slajdy z tego pakietu są przygotowane w formacie A4 pionowo, co ułatwia zarówno wydruk, jak i wyświetlanie na ekranie w pionie.

Indeks tematyczny

Gdzie znaleźć poszczególne zagadnienia

Gramatyka

- Czasy: część I
- Czasowniki modalne: część II
- Tryby warunkowe: część II
- Strona bierna: część II
- Mowa zależna: część II
- Rzeczownik: część III
- Przedimki: część III
- Stopniowanie: część IV
- Przyimki: część IV

Słownictwo i komunikacja

- Człowiek i rodzina: część V
- Dom i jedzenie: część V
- Szkoła i praca: część V
- Podróże: część V
- Dialogi sytuacyjne: część VI
- Wyrażanie opinii: część VI
- Ćwiczenia z kluczem: część VII
- Warsztat nauczyciela: część VIII
- Testy zbiorcze: część VII

WSKAZÓWKA

Pełny wykaz slajdów z numerami stron znajduje się w spisie treści na początku pakietu.

Sugerowana ścieżka kursu

1. **Poziom A1 i A2.** Części I i III oraz wybrane zestawy słownictwa z części V.
2. **Poziom B1.** Części II i IV oraz dialogi z części VI.
3. **Poziom B2.** Konstrukcje z części II oraz testy zbiorcze z części VII.

Zakończenie

Podsumowanie pakietu

Pakiet obejmuje pełny materiał gramatyczny od poziomu A1 do B2, zestawy słownictwa tematycznego, dialogi sytuacyjne, ćwiczenia z kluczem odpowiedzi oraz narzędzia wspierające pracę nauczyciela.

Jak najlepiej wykorzystać materiał

1. **Zaplanuj semestr.** Wybierz części odpowiadające poziomowi grupy i rozłóż je na tygodnie.
2. **Łącz slajdy w bloki.** Trzy slajdy tematyczne plus ćwiczenie wypełniają jednostkę lekcyjną.
3. **Wracaj do tabel zbiorczych.** Zestawienia z końca każdej części służą do powtórek.
4. **Dokumentuj postępy.** Korzystaj z karty obserwacji i kryteriów oceniania z części ósmej.

> **ZAKRES PAKIETU**
> Materiał można swobodnie kopiować i drukować na potrzeby własnych zajęć. Poszczególne slajdy działają samodzielnie, więc kolejność pracy można dostosować do programu nauczania.

Powodzenia w pracy z uczniami.

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

Ponad 100 fiszek

do nauki języka angielskiego

Gotowe do wydruku karty dwustronne: czasowniki nieregularne, phrasal verbs, kolokacje i słownictwo tematyczne.

BONUS 1 · POZIOMY A1 – B2

Jak wydrukować i używać

Instrukcja druku dwustronnego i propozycje ćwiczeń

1. **Wybierz druk dwustronny.** W ustawieniach drukarki zaznacz opcję dwustronną z odbiciem wzdłuż dłuższej krawędzi.
2. **Sprawdź skalę.** Ustaw skalę na sto procent. Opcja dopasowania do strony przesunie linie cięcia.
3. **Użyj grubszego papieru.** Gramatura 160 do 200 gramów sprawia, że karty nie prześwitują.
4. **Wytnij wzdłuż linii.** Linie przerywane wyznaczają krawędzie kart o wymiarach około 88 na 58 milimetrów.
5. **Sprawdź pierwszą kartę.** Zanim wytniesz cały arkusz, upewnij się, że awers i rewers do siebie pasują.

Pięć sposobów pracy z fiszkami

- Trzy stosy: znam, waham się, nie znam.
- Praca w parach: jeden pokazuje, drugi tworzy zdanie.
- Wersja odwrotna: od polskiego do angielskiego.
- Memory: dwa komplety awersów i rewersów.
- Wyścig: kto szybciej ułoży zdanie z kartą.

WSKAZÓWKA

Rewers każdej karty zawiera nie tylko tłumaczenie, lecz także pełne zdanie przykładowe. Poproś ucznia, aby najpierw spróbował ułożyć własne zdanie, a dopiero potem sprawdził wzorzec.

UWAGA

Zestaw obejmuje 112 kart w siedmiu kategoriach po 16 kart. Każdej kategorii odpowiadają dwa arkusze awersów i dwa arkusze rewersów.

Fiszki – awers

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

go – went – gone

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

take – took – taken

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

give – gave – given

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

see – saw – seen

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

write – wrote – written

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

speak – spoke – spoken

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

buy – bought – bought

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

bring – brought – brought

Fiszki – rewers

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

brać

He took my pen by mistake.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

iść, jechać

She went to London last year.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

widzieć

I saw her yesterday.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

dawać

They gave us a discount.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

mówić

He spoke very quietly.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

pisać

She has written three letters.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

przynosić

Bring your notebook tomorrow.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

kupować

We bought tickets online.

Fiszki – awers

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

teach – taught – taught

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

catch – caught – caught

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

begin – began – begun

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

drink – drank – drunk

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

swim – swam – swum

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

choose – chose – chosen

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

break – broke – broken

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

fly – flew – flown

Fiszki – rewers

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

łapać

I caught the last bus.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

uczyć

She taught us for two years.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

pić

He drank all the juice.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

zaczynać

The film has begun.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

wybierać

She chose the blue one.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

pływać

We swam in the lake.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

lecieć

They have flown to Madrid.

CZASOWNIKI NIEREGULARNE

łamać, psuć

He broke his arm.

Fiszki – awers

PHRASAL VERBS

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

PHRASAL VERBS

get up

PHRASAL VERBS

get on with

PHRASAL VERBS

take off

PHRASAL VERBS

take after

PHRASAL VERBS

look for

PHRASAL VERBS

look after

PHRASAL VERBS

look forward to

PHRASAL VERBS

put off

Fiszki – rewers

PHRASAL VERBS

PHRASAL VERBS

dogadywać się

She gets on well with her boss.

PHRASAL VERBS

wstawać

I get up at half past six.

PHRASAL VERBS

być podobnym do

He takes after his father.

PHRASAL VERBS

startować; zdejmować

The plane took off on time.

PHRASAL VERBS

opiekować się

She looks after her grandmother.

PHRASAL VERBS

szukać

I am looking for my keys.

PHRASAL VERBS

odkładać na później

We put off the meeting.

PHRASAL VERBS

oczekiwać z niecierpliwością

I look forward to seeing you.

Fiszki – awers

PHRASAL VERBS

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

PHRASAL VERBS **put up with**	PHRASAL VERBS **turn off**
PHRASAL VERBS **give up**	PHRASAL VERBS **run out of**
PHRASAL VERBS **find out**	PHRASAL VERBS **carry on**
PHRASAL VERBS **come across**	PHRASAL VERBS **set off**

Fiszki – rewers

PHRASAL VERBS

PHRASAL VERBS

wyłączać

Turn off the lights, please.

PHRASAL VERBS

znosić, tolerować

I cannot put up with this noise.

PHRASAL VERBS

wyczerpać zapas

We ran out of milk.

PHRASAL VERBS

rezygnować, rzucać

He gave up smoking.

PHRASAL VERBS

kontynuować

Carry on with your work.

PHRASAL VERBS

dowiedzieć się

I found out the truth.

PHRASAL VERBS

wyruszać

We set off at dawn.

PHRASAL VERBS

natknąć się na

I came across an old photo.

Fiszki – awers

KOLOKACJE

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

KOLOKACJE

make a decision

KOLOKACJE

make a mistake

KOLOKACJE

make progress

KOLOKACJE

make friends

KOLOKACJE

do homework

KOLOKACJE

do the shopping

KOLOKACJE

do your best

KOLOKACJE

do exercise

Fiszki – rewers

KOLOKACJE

KOLOKACJE

popełnić błąd

Everyone makes mistakes.

KOLOKACJE

podjąć decyzję

We must make a decision today.

KOLOKACJE

zaprzyjaźnić się

He makes friends easily.

KOLOKACJE

robić postępy

She is making good progress.

KOLOKACJE

robić zakupy

I do the shopping on Saturdays.

KOLOKACJE

odrabiać lekcje

Have you done your homework?

KOLOKACJE

ćwiczyć

You should do more exercise.

KOLOKACJE

robić co w twojej mocy

Just do your best.

Fiszki – awers

KOLOKACJE

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

KOLOKACJE **have breakfast**	KOLOKACJE **have a shower**
KOLOKACJE **have a good time**	KOLOKACJE **take a photo**
KOLOKACJE **take part in**	KOLOKACJE **take care of**
KOLOKACJE **catch a train**	KOLOKACJE **pay attention**

Fiszki – rewers

KOLOKACJE

KOLOKACJE

brać prysznic

I have a shower every morning.

KOLOKACJE

jeść śniadanie

We have breakfast at seven.

KOLOKACJE

zrobić zdjęcie

She took a photo of us.

KOLOKACJE

dobrze się bawić

We had a great time.

KOLOKACJE

opiekować się

Take care of yourself.

KOLOKACJE

brać udział w

They took part in the contest.

KOLOKACJE

uważać

Pay attention to the details.

KOLOKACJE

zdążyć na pociąg

I caught the early train.

Fiszki – awers

RODZINA I DOM

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

RODZINA I DOM

parents

RODZINA I DOM

grandmother

RODZINA I DOM

cousin

RODZINA I DOM

husband

RODZINA I DOM

only child

RODZINA I DOM

living room

RODZINA I DOM

bedroom

RODZINA I DOM

kitchen

Fiszki – rewers

RODZINA I DOM

RODZINA I DOM
babcia
My grandmother bakes cakes.

RODZINA I DOM
rodzice
My parents live in Krakow.

RODZINA I DOM
mąż
Her husband is Italian.

RODZINA I DOM
kuzyn, kuzynka
We are cousins.

RODZINA I DOM
salon
We watch TV in the living room.

RODZINA I DOM
jedynak
He is an only child.

RODZINA I DOM
kuchnia
The kitchen is bright.

RODZINA I DOM
sypialnia
My bedroom is upstairs.

Fiszki – awers

RODZINA I DOM

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

RODZINA I DOM

wardrobe

RODZINA I DOM

fridge

RODZINA I DOM

stairs

RODZINA I DOM

ceiling

RODZINA I DOM

tidy up

RODZINA I DOM

do the washing-up

RODZINA I DOM

move house

RODZINA I DOM

rent a flat

Fiszki – rewers

RODZINA I DOM

RODZINA I DOM

lodówka

Milk is in the fridge.

RODZINA I DOM

szafa

Hang it in the wardrobe.

RODZINA I DOM

sufit

The ceiling is white.

RODZINA I DOM

schody

Be careful on the stairs.

RODZINA I DOM

zmywać

Who will do the washing-up?

RODZINA I DOM

sprzątać

Please tidy up your room.

RODZINA I DOM

wynajmować mieszkanie

We rent a flat downtown.

RODZINA I DOM

przeprowadzać się

They moved house in May.

Fiszki – awers

JEDZENIE I ZAKUPY

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

JEDZENIE I ZAKUPY

bread

JEDZENIE I ZAKUPY

cheese

JEDZENIE I ZAKUPY

meat

JEDZENIE I ZAKUPY

a slice of bread

JEDZENIE I ZAKUPY

a bottle of water

JEDZENIE I ZAKUPY

still water

JEDZENIE I ZAKUPY

starter

JEDZENIE I ZAKUPY

main course

Fiszki – rewers

JEDZENIE I ZAKUPY

JEDZENIE I ZAKUPY

ser

I love French cheese.

JEDZENIE I ZAKUPY

chleb

Buy some bread, please.

JEDZENIE I ZAKUPY

kromka chleba

I had a slice of bread.

JEDZENIE I ZAKUPY

mięso

She does not eat meat.

JEDZENIE I ZAKUPY

woda niegazowana

Still or sparkling?

JEDZENIE I ZAKUPY

butelka wody

A bottle of water, please.

JEDZENIE I ZAKUPY

danie główne

The main course was excellent.

JEDZENIE I ZAKUPY

przystawka

Soup as a starter.

Fiszki – awers

JEDZENIE I ZAKUPY

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

JEDZENIE I ZAKUPY

bill

JEDZENIE I ZAKUPY

receipt

JEDZENIE I ZAKUPY

checkout

JEDZENIE I ZAKUPY

discount

JEDZENIE I ZAKUPY

bargain

JEDZENIE I ZAKUPY

afford

JEDZENIE I ZAKUPY

try on

JEDZENIE I ZAKUPY

refund

Fiszki – rewers

JEDZENIE I ZAKUPY

JEDZENIE I ZAKUPY

paragon

Keep your receipt.

JEDZENIE I ZAKUPY

rachunek

Could we have the bill?

JEDZENIE I ZAKUPY

zniżka

A ten percent discount.

JEDZENIE I ZAKUPY

kasa w sklepie

Pay at the checkout.

JEDZENIE I ZAKUPY

pozwolić sobie na

I cannot afford it.

JEDZENIE I ZAKUPY

okazja cenowa

It was a real bargain.

JEDZENIE I ZAKUPY

zwrot pieniędzy

I would like a refund.

JEDZENIE I ZAKUPY

przymierzać

Can I try it on?

Fiszki – awers

PODRÓŻE I MIASTO

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

PODRÓŻE I MIASTO

journey

PODRÓŻE I MIASTO

luggage

PODRÓŻE I MIASTO

boarding pass

PODRÓŻE I MIASTO

departure

PODRÓŻE I MIASTO

delay

PODRÓŻE I MIASTO

check in

PODRÓŻE I MIASTO

reservation

PODRÓŻE I MIASTO

check out

Fiszki – rewers

PODRÓŻE I MIASTO

PODRÓŻE I MIASTO

bagaż

Do not leave your luggage.

PODRÓŻE I MIASTO

podróż, trasa

The journey took six hours.

PODRÓŻE I MIASTO

odjazd, odlot

Departure at 6.40.

PODRÓŻE I MIASTO

karta pokładowa

Show your boarding pass.

PODRÓŻE I MIASTO

odprawić się

We checked in online.

PODRÓŻE I MIASTO

opóźnienie

A two-hour delay.

PODRÓŻE I MIASTO

wymeldować się

Check out is at eleven.

PODRÓŻE I MIASTO

rezerwacja

I have a reservation.

Fiszki – awers

PODRÓŻE I MIASTO

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

PODRÓŻE I MIASTO

platform

PODRÓŻE I MIASTO

timetable

PODRÓŻE I MIASTO

fare

PODRÓŻE I MIASTO

go straight on

PODRÓŻE I MIASTO

turn left

PODRÓŻE I MIASTO

opposite

PODRÓŻE I MIASTO

crossroads

PODRÓŻE I MIASTO

get lost

Fiszki – rewers

PODRÓŻE I MIASTO

PODRÓŻE I MIASTO

rozkład jazdy

Check the timetable.

PODRÓŻE I MIASTO

peron

Platform number four.

PODRÓŻE I MIASTO

iść prosto

Go straight on to the lights.

PODRÓŻE I MIASTO

opłata za przejazd

The fare is five zloty.

PODRÓŻE I MIASTO

naprzeciwko

It is opposite the bank.

PODRÓŻE I MIASTO

skręcić w lewo

Turn left at the corner.

PODRÓŻE I MIASTO

zgubić się

We got lost in the old town.

PODRÓŻE I MIASTO

skrzyżowanie

Wait at the crossroads.

Fiszki – awers

EMOCJE I CHARAKTER

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

EMOCJE I CHARAKTER

friendly

EMOCJE I CHARAKTER

shy

EMOCJE I CHARAKTER

hard-working

EMOCJE I CHARAKTER

generous

EMOCJE I CHARAKTER

stubborn

EMOCJE I CHARAKTER

reliable

EMOCJE I CHARAKTER

worried

EMOCJE I CHARAKTER

excited

Fiszki – rewers

EMOCJE I CHARAKTER

EMOCJE I CHARAKTER

nieśmiały

He is shy with strangers.

EMOCJE I CHARAKTER

przyjazny

Our neighbours are very friendly.

EMOCJE I CHARAKTER

hojny

He is generous with his time.

EMOCJE I CHARAKTER

pracowity

She is a hard-working student.

EMOCJE I CHARAKTER

niezawodny

He is a reliable colleague.

EMOCJE I CHARAKTER

uparty

My son is very stubborn.

EMOCJE I CHARAKTER

podekscytowany

We are excited about the trip.

EMOCJE I CHARAKTER

zmartwiony

She is worried about the test.

Fiszki – awers

EMOCJE I CHARAKTER

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

EMOCJE I CHARAKTER

bored

EMOCJE I CHARAKTER

boring

EMOCJE I CHARAKTER

disappointed

EMOCJE I CHARAKTER

proud of

EMOCJE I CHARAKTER

afraid of

EMOCJE I CHARAKTER

cheer up

EMOCJE I CHARAKTER

calm down

EMOCJE I CHARAKTER

get on my nerves

Fiszki – rewers

EMOCJE I CHARAKTER

EMOCJE I CHARAKTER

nudny

The lesson was boring.

EMOCJE I CHARAKTER

znudzony

The children were bored.

EMOCJE I CHARAKTER

dumny z

She is proud of her son.

EMOCJE I CHARAKTER

rozczarowany

We were disappointed.

EMOCJE I CHARAKTER

rozchmurzyć się

Cheer up, it is not so bad.

EMOCJE I CHARAKTER

bać się

He is afraid of dogs.

EMOCJE I CHARAKTER

działać na nerwy

That noise gets on my nerves.

EMOCJE I CHARAKTER

uspokoić się

Calm down and listen.

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

50 ćwiczeń

z elementami do wycinania

Gotowe karty pracy: dopasowywanie, domino, sortowanie, układanki zdaniowe i karty do ustalania kolejności. Każde ćwiczenie na osobnej stronie.

BONUS 2 · POZIOMY A1 – B2

Jak korzystać z kart

Przygotowanie, przechowywanie i sześć formatów ćwiczeń

Format	Liczba elementów	Na czym polega
Dopasowanie	12 kart	łączenie słowa z tłumaczeniem lub formą
Domino	10 kostek	układanie zamkniętego łańcucha
Sortowanie	12 kart	przyklejanie kart w kolumnach tabeli
Układanka zdaniowa	wyrazy	budowanie zdania z pojedynczych wyrazów
Połówki	12 kart	łączenie początku z zakończeniem
Kolejność	8 kart	porządkowanie wydarzeń lub kroków

Przygotowanie

- Drukuj w skali sto procent, bez dopasowania do strony.
- Papier 160 gramów zapewnia sztywność kart wielokrotnego użytku.
- Zalaminowane karty posłużą przez kilka lat.
- Przechowuj każdy zestaw w osobnej kopercie z numerem ćwiczenia.

> **WSKAZÓWKA**
> Klucz odpowiedzi do wszystkich pięćdziesięciu ćwiczeń znajduje się na końcu zeszytu, dzięki czemu strony z kartami można rozdać uczniom bez ujawniania rozwiązań.

Ćwiczenie 1. Rodzina

Słownictwo: członkowie rodziny

DOPASOWANIE · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

daughter	**cousin**	**córka**
jedynak	**mąż**	**kuzyn**
husband	**uncle**	**babcia**
grandmother	**only child**	**wujek**

Wytnij 12 kart, rozłóż napisem do dołu i dopasuj pary. Wariant trudniejszy: gra w memory na czas.

Ćwiczenie 2. Dom i pomieszczenia

Słownictwo: części mieszkania

DOPASOWANIE · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

szafa	**wardrobe**	**stairs**
bedroom	**schody**	**balkon**
kuchnia	**sypialnia**	**balcony**
sufit	**kitchen**	**ceiling**

Wytnij 12 kart, rozłóż napisem do dołu i dopasuj pary. Wariant trudniejszy: gra w memory na czas.

Ćwiczenie 3. Jedzenie

Słownictwo: produkty spożywcze

DOPASOWANIE · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

meat	**ser**	**soup**
jajko	**cukier**	**bread**
sugar	**zupa**	**cheese**
mięso	**egg**	**chleb**

Wytnij 12 kart, rozłóż napisem do dołu i dopasuj pary. Wariant trudniejszy: gra w memory na czas.

Ćwiczenie 4. Szkoła

Słownictwo: przedmioty i miejsca

DOPASOWANIE · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

library	**break**	**timetable**
gumka	**mark**	**biblioteka**
rubber	**praca domowa**	**plan lekcji**
przerwa	**homework**	**ocena**

Wytnij 12 kart, rozłóż napisem do dołu i dopasuj pary. Wariant trudniejszy: gra w memory na czas.

Ćwiczenie 5. Podróże

Słownictwo: wyjazdy i transport

DOPASOWANIE · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

fare	**booking**	**delay**
departure	**bagaż**	**opóźnienie**
rezerwacja	**opłata za przejazd**	**luggage**
odjazd	**platform**	**peron**

Wytnij 12 kart, rozłóż napisem do dołu i dopasuj pary. Wariant trudniejszy: gra w memory na czas.

Ćwiczenie 6. Zwierzęta

Słownictwo: zwierzęta domowe i dzikie

DOPASOWANIE · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

koń	**owca**	**bear**
wilk	**sheep**	**rabbit**
królik	**niedźwiedź**	**krowa**
wolf	**cow**	**horse**

Wytnij 12 kart, rozłóż napisem do dołu i dopasuj pary. Wariant trudniejszy: gra w memory na czas.

Ćwiczenie 7. Ubrania

Słownictwo: garderoba

DOPASOWANIE · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

boots	**coat**	**szalik**
kozaki	**jumper**	**skirt**
trousers	**sweter**	**scarf**
spódnica	**płaszcz**	**spodnie**

Wytnij 12 kart, rozłóż napisem do dołu i dopasuj pary. Wariant trudniejszy: gra w memory na czas.

Ćwiczenie 8. Zawody

Słownictwo: nazwy zawodów

DOPASOWANIE · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

farmer	**mechanik**	**nurse**
mechanic	**rolnik**	**prawnik**
lawyer	**księgowy**	**waiter**
kelner	**accountant**	**pielęgniarka**

Wytnij 12 kart, rozłóż napisem do dołu i dopasuj pary. Wariant trudniejszy: gra w memory na czas.

Ćwiczenie 9. Pogoda

Słownictwo: zjawiska atmosferyczne

DOPASOWANIE · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

prognoza	**lightning**	**thunder**
grzmot	**freezing**	**pochmurno**
błyskawica	**foggy**	**mgliście**
mroźno	**forecast**	**cloudy**

Wytnij 12 kart, rozłóż napisem do dołu i dopasuj pary. Wariant trudniejszy: gra w memory na czas.

Ćwiczenie 10. Czasowniki nieregularne

Formy V1 i V2

DOPASOWANIE · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

catch	**choose**	**swim**
chose	**write**	**caught**
bought	**buy**	**wrote**
swam	**go**	**went**

Wytnij 12 kart, rozłóż napisem do dołu i dopasuj pary. Wariant trudniejszy: gra w memory na czas.

Ćwiczenie 11. Phrasal verbs

Zwrot i znaczenie

DOPASOWANIE · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

wyczerpać	**take off**	**put off**
odkładać	**find out**	**look after**
give up	**dowiedzieć się**	**run out of**
startować	**rezygnować**	**opiekować się**

Wytnij 12 kart, rozłóż napisem do dołu i dopasuj pary. Wariant trudniejszy: gra w memory na czas.

Ćwiczenie 12. Przymiotniki

Cechy charakteru

DOPASOWANIE · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

cheerful	**reliable**	**shy**
uparty	**ambitny**	**nieśmiały**
ambitious	**pogodny**	**niezawodny**
generous	**stubborn**	**hojny**

Wytnij 12 kart, rozłóż napisem do dołu i dopasuj pary. Wariant trudniejszy: gra w memory na czas.

Ćwiczenie 13. Czasowniki nieregularne

DOMINO · 10 KOSTEK

Połącz formę podstawową z przeszłą

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

saw **take**	took **bring**
brought **teach**	taught **begin**
began **drink**	drank **fly**
flew **break**	broke **speak**
spoke **give**	gave **see**

Wytnij kostki. Każda ma u góry zakończenie poprzedniej pary, a pod spodem początek następnej. Ułóż zamknięty łańcuch.

Ćwiczenie 14. Kolokacje

Połącz czasownik z rzeczownikiem

DOMINO · 10 KOSTEK

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

the truth **make**	a decision **do**
homework **have**	breakfast **take**
a photo **catch**	a train **pay**
attention **give**	a hand **keep**
a secret **break**	a promise **tell**

Wytnij kostki. Każda ma u góry zakończenie poprzedniej pary, a pod spodem początek następnej. Ułóż zamknięty łańcuch.

Ćwiczenie 15. Przyimki czasu

DOMINO · 10 KOSTEK

Połącz wyrażenie z przyimkiem

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

winter **in**	July **on**
Monday **at**	seven o'clock **in**
2026 **on**	my birthday **at**
night **in**	the morning **on**
5 May **at**	the weekend **in**

Wytnij kostki. Każda ma u góry zakończenie poprzedniej pary, a pod spodem początek następnej. Ułóż zamknięty łańcuch.

Ćwiczenie 16. Przeciwieństwa

DOMINO · 10 KOSTEK

Połącz przymiotnik z antonimem

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

exciting **cheap**	expensive **narrow**
wide **heavy**	light **early**
late **safe**	dangerous **polite**
rude **empty**	full **weak**
strong **clean**	dirty **boring**

Wytnij kostki. Każda ma u góry zakończenie poprzedniej pary, a pod spodem początek następnej. Ułóż zamknięty łańcuch.

Ćwiczenie 17. Liczba mnoga

DOMINO · 10 KOSTEK

Połącz liczbę pojedynczą z mnogą

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

people **child**	children **woman**
women **tooth**	teeth **foot**
feet **mouse**	mice **knife**
knives **city**	cities **potato**
potatoes **sheep**	sheep **person**

Wytnij kostki. Każda ma u góry zakończenie poprzedniej pary, a pod spodem początek następnej. Ułóż zamknięty łańcuch.

Ćwiczenie 18. Stopniowanie

Połącz przymiotnik ze stopniem wyższym

DOMINO · 10 KOSTEK

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

more modern **good**	better **bad**
worse **far**	farther **big**
bigger **happy**	happier **little**
less **many**	more **easy**
easier **hot**	hotter **modern**

Wytnij kostki. Każda ma u góry zakończenie poprzedniej pary, a pod spodem początek następnej. Ułóż zamknięty łańcuch.

Ćwiczenie 19. Pytania i odpowiedzi

DOMINO · 10 KOSTEK

Połącz pytanie z odpowiedzią

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

It is sunny. **How old are you?**	I am twelve. **Where do you live?**
In Gdansk. **What time is it?**	Half past six. **How much is it?**
Twenty zloty. **Whose is this?**	It is mine. **How are you?**
Fine, thanks. **What is your job?**	I am a nurse. **How often?**
Twice a week. **How far is it?**	Two kilometres. **What is the weather like?**

Wytnij kostki. Każda ma u góry zakończenie poprzedniej pary, a pod spodem początek następnej. Ułóż zamknięty łańcuch.

Ćwiczenie 20. Przyimki po przymiotnikach

DOMINO · 10 KOSTEK

Połącz przymiotnik z przyimkiem

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

for **afraid**	of **good**
at **interested**	in **worried**
about **married**	to **famous**
for **proud**	of **angry**
with **similar**	to **responsible**

Wytnij kostki. Każda ma u góry zakończenie poprzedniej pary, a pod spodem początek następnej. Ułóż zamknięty łańcuch.

Ćwiczenie 21. Przedimek a czy an

SORTOWANIE · 12 KART

Wstaw wyrazy do właściwej kolumny

a	an

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

egg	**umbrella**	**orange**	**apple**
teacher	**house**	**dog**	**car**
hour	**university**	**book**	**idea**

Wytnij karty i przyklej każdą w odpowiedniej kolumnie tabeli powyżej. Wskazówka: Decyduje pierwszy dźwięk, nie litera.

Ćwiczenie 22. Policzalne i niepoliczalne

SORTOWANIE · 12 KART

Podziel rzeczowniki

policzalne	niepoliczalne

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

car	**rice**	**book**	**money**
apple	**egg**	**information**	**advice**
bottle	**bread**	**chair**	**water**

Wytnij karty i przyklej każdą w odpowiedniej kolumnie tabeli powyżej. Wskazówka: Sprawdź, czy da się policzyć sztuki.

Ćwiczenie 23. Present Simple czy Continuous

SORTOWANIE · 12 KART

Podziel sygnały czasu

Present Simple	Present Continuous

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

at the moment	**currently**	**never**	**usually**
listen!	**every day**	**on Mondays**	**twice a week**
now	**today**	**always**	**look!**

Wytnij karty i przyklej każdą w odpowiedniej kolumnie tabeli powyżej. Wskazówka: Sygnał czasu wskazuje właściwy czas gramatyczny.

Ćwiczenie 24. Make czy do

SORTOWANIE · 12 KART

Podziel kolokacje

make	do

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

your best	**the shopping**	**research**	**a mistake**
homework	**progress**	**the washing-up**	**friends**
a phone call	**exercise**	**a decision**	**noise**

Wytnij karty i przyklej każdą w odpowiedniej kolumnie tabeli powyżej. Wskazówka: Make dotyczy tworzenia, do wykonywania czynności.

Ćwiczenie 25. Przyimki czasu

SORTOWANIE · 12 KART

Podziel wyrażenia

in	on	at

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

Monday	**5 May**	**Friday evening**	**my birthday**
2026	**seven o'clock**	**winter**	**the morning**
night	**July**	**noon**	**the weekend**

Wytnij karty i przyklej każdą w odpowiedniej kolumnie tabeli powyżej. Wskazówka: Od ogólnego do szczegółowego: in, on, at.

Ćwiczenie 26. Przyimki miejsca

SORTOWANIE · 12 KART

Podziel wyrażenia

in	on	at

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

the wall	**the sky**	**Poland**	**the bus stop**
the table	**home**	**the room**	**the second floor**
school	**the menu**	**a box**	**the door**

Wytnij karty i przyklej każdą w odpowiedniej kolumnie tabeli powyżej. Wskazówka: In to wnętrze, on powierzchnia, at punkt.

Ćwiczenie 27. Czasowniki regularne i nieregularne

SORTOWANIE · 12 KART

Podziel czasowniki

regularne	nieregularne

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

buy	**go**	**finish**	**break**
open	**play**	**work**	**watch**
take	**speak**	**write**	**study**

Wytnij karty i przyklej każdą w odpowiedniej kolumnie tabeli powyżej. Wskazówka: Regularne tworzą czas przeszły przez -ed.

Ćwiczenie 28. Przymiotniki -ed i -ing

SORTOWANIE · 12 KART

Podziel formy

opisuje uczucie	opisuje cechę

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

confusing	**interested**	**surprised**	**boring**
surprising	**interesting**	**bored**	**tiring**
confused	**excited**	**tired**	**exciting**

Wytnij karty i przyklej każdą w odpowiedniej kolumnie tabeli powyżej. Wskazówka: Końcówka -ed dotyczy osoby, -ing rzeczy.

Ćwiczenie 29. Much czy many

Podziel rzeczowniki

SORTOWANIE · 12 KART

much	many

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

money	**information**	**chairs**	**water**
time	**apples**	**books**	**milk**
people	**sugar**	**students**	**cars**

Wytnij karty i przyklej każdą w odpowiedniej kolumnie tabeli powyżej. Wskazówka: Many z liczbą mnogą, much z niepoliczalnymi.

Ćwiczenie 30. Play, go czy do

SORTOWANIE · 12 KART

Podziel dyscypliny sportowe

play	go	do

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

skiing	**swimming**	**football**	**gymnastics**
cycling	**judo**	**basketball**	**yoga**
volleyball	**karate**	**running**	**tennis**

Wytnij karty i przyklej każdą w odpowiedniej kolumnie tabeli powyżej. Wskazówka: Play z grami zespołowymi, go z formami na -ing.

Ćwiczenie 31. Szyk zdania twierdzącego

Ułóż wyrazy we właściwej kolejności

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

ZDANIE A

bank	**She**	**in**	**a**
works			

ZDANIE B

Sunday	**play**	**football**	**They**
every			

ZDANIE C

laptop	**a**	**bought**	**new**
I	**yesterday**		

Wytnij wyrazy osobno dla każdego zdania i ułóż je we właściwej kolejności. Każdy zestaw zawiera dokładnie jedno zdanie.

Ćwiczenie 32. Pytania w Present Simple

Ułóż pytania

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

ZDANIE A

does	**Where**	**work**	**she**

ZDANIE B

like	**you**	**Do**	**coffee**

ZDANIE C

meet	**often**	**do**	**How**
they			

Wytnij wyrazy osobno dla każdego zdania i ułóż je we właściwej kolejności. Każdy zestaw zawiera dokładnie jedno zdanie.

Ćwiczenie 33. Zdania przeczące

Ułóż przeczenia

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

ZDANIE A

He	**live**	**not**	**does**
here			

ZDANIE B

not	**did**	**see**	**film**
We	**the**		

ZDANIE C

yet	**not**	**finished**	**She**
has			

Wytnij wyrazy osobno dla każdego zdania i ułóż je we właściwej kolejności. Każdy zestaw zawiera dokładnie jedno zdanie.

Ćwiczenie 34. Present Perfect

Ułóż zdania

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

ZDANIE A

2010	**I**	**have**	**known**
her	**since**		

ZDANIE B

just	**They**	**have**	**arrived**

ZDANIE C

Have	**been**	**you**	**Rome**
to	**ever**		

Wytnij wyrazy osobno dla każdego zdania i ułóż je we właściwej kolejności. Każdy zestaw zawiera dokładnie jedno zdanie.

Ćwiczenie 35. Pierwszy okres warunkowy

Ułóż zdania warunkowe

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

ZDANIE A

at	**it**	**will**	**rains**
home	**we**	**If**	**stay**

ZDANIE B

you	**She**	**has**	**she**
if	**will**	**time**	**call**

Wytnij wyrazy osobno dla każdego zdania i ułóż je we właściwej kolejności. Każdy zestaw zawiera dokładnie jedno zdanie.

Ćwiczenie 36. Strona bierna

Ułóż zdania w stronie biernej

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

ZDANIE A

built	**in**	**1920**	**bridge**
was	**The**		

ZDANIE B

road	**The**	**being**	**is**
repaired			

ZDANIE C

returned	**books**	**must**	**be**
The			

Wytnij wyrazy osobno dla każdego zdania i ułóż je we właściwej kolejności. Każdy zestaw zawiera dokładnie jedno zdanie.

Ćwiczenie 37. Mowa zależna

Ułóż zdania relacjonujące

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

ZDANIE A

busy	**said**	**She**	**was**
she			

ZDANIE B

I	**where**	**asked**	**lived**
He			

Wytnij wyrazy osobno dla każdego zdania i ułóż je we właściwej kolejności. Każdy zestaw zawiera dokładnie jedno zdanie.

Ćwiczenie 38. Stopniowanie

Ułóż zdania porównawcze

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

ZDANIE A

have	**This**	**film**	**best**
seen	**the**	**I**	**is**

ZDANIE B

My	**yours**	**than**	**bigger**
house	**is**		

Wytnij wyrazy osobno dla każdego zdania i ułóż je we właściwej kolejności. Każdy zestaw zawiera dokładnie jedno zdanie.

Ćwiczenie 39. Question tags

Dopasuj krótkie pytanie do zdania

POŁÓWKI · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

can't he?	**I am late,**
They came late,	**didn't they?**
shall we?	**aren't you?**
aren't I?	**He can swim,**
You are Polish,	**She does not smoke,**
Let us go,	**does she?**

Wytnij 12 elementów i połącz je w sześć całości. Wskazówka: Zdanie twierdzące łączy się z pytaniem przeczącym.

Ćwiczenie 40. So i neither

Dopasuj reakcję do zdania

POŁÓWKI · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

I have never been there.	**I can drive.**
Neither do I.	**I went home early.**
So can I.	**I am tired.**
Neither can I.	**I do not like it.**
So am I.	**Neither have I.**
So did I.	**I cannot cook.**

Wytnij 12 elementów i połącz je w sześć całości. Wskazówka: Po so i neither występuje inwersja.

Ćwiczenie 41. Drugi okres warunkowy

Dopasuj części zdań

POŁÓWKI · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

she would pass.	**we would go out.**
If he knew the answer,	**I would apologise.**
we would meet often.	**If I had more money,**
If I were you,	**If she studied harder,**
If we lived closer,	**I would travel more.**
If it were warmer,	**he would tell us.**

Wytnij 12 elementów i połącz je w sześć całości. Wskazówka: Past Simple w warunku, would w zdaniu głównym.

Ćwiczenie 42. Idiomy

Dopasuj początek do zakończenia

POŁÓWKI · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

Once in a	**Cost an arm and**
blue moon.	**a leg.**
weather.	**Under the**
Break	**cats and dogs.**
Piece of	**It is raining**
a leg!	**cake.**

Wytnij 12 elementów i połącz je w sześć całości. Wskazówka: Idiomów nie tłumaczymy dosłownie.

Ćwiczenie 43. Zwroty grzecznościowe

Dopasuj reakcję

POŁÓWKI · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

Never mind.	**The same to you.**
How do you do?	**Excuse me.**
You are welcome.	**How do you do?**
Thank you very much.	**I am sorry.**
Yes, please.	**Have a nice day.**
Would you like some tea?	**Yes, how can I help?**

Wytnij 12 elementów i połącz je w sześć całości. Wskazówka: Reakcja jest często utartym zwrotem.

Ćwiczenie 44. Czasowniki modalne

Dopasuj sytuację do formy

POŁÓWKI · 12 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

Rada	**He must be at home.**
Zakaz	**You do not have to come.**
You should see a doctor.	**Brak konieczności**
Umiejętność	**Prawdopodobieństwo**
She can play the piano.	**It might rain later.**
You must not smoke here.	**Pewny wniosek**

Wytnij 12 elementów i połącz je w sześć całości. Wskazówka: Mustn't i don't have to znaczą co innego.

Ćwiczenie 45. Gerund czy bezokolicznik

POŁÓWKI · 12 KART

Dopasuj czasownik do formy

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

He is good at	**We promised**
to come with them.	**to help them.**
drawing.	**They want me**
She decided	**Do you mind**
waiting here?	**to move house.**
I enjoy	**reading books.**

Wytnij 12 elementów i połącz je w sześć całości. Wskazówka: Po enjoy i mind występuje forma -ing.

Ćwiczenie 46. Have something done

Dopasuj części zdań

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

cut yesterday.	**She had her hair**
painted.	**We are having the roof**
repaired.	**serviced twice a year.**
fixed last week.	**tested.**
I want to have my eyes	**They had the house**
He has his car	**I got my phone**

Wytnij 12 elementów i połącz je w sześć całości. Wskazówka: Konstrukcja oznacza czynność wykonaną przez kogoś innego.

Ćwiczenie 47. Plan dnia

Ułóż czynności w kolejności chronologicznej

KOLEJNOŚĆ · 8 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

I have lunch at noon.	**I have breakfast.**
I go to school.	**I go to bed.**
I have a shower.	**I wake up at six.**
I watch TV.	**I do my homework.**

Wytnij karty i ułóż je we właściwej kolejności. Ćwiczenie utrwala Present Simple i słownictwo codzienne.

Ćwiczenie 48. Historia w czasie przeszłym

KOLEJNOŚĆ · 8 KART

Ułóż wydarzenia w kolejności

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

We started the hike at nine.	**We packed our bags.**
We found a small shelter.	**We drove to the mountains.**
It began to rain at noon.	**We came home late in the evening.**
The sun came out again.	**Last Saturday we got up early.**

Wytnij karty i ułóż je we właściwej kolejności. Zwróć uwagę na czasowniki nieregularne.

Ćwiczenie 49. Przepis kulinarny

KOLEJNOŚĆ · 8 KART

Ułóż instrukcje w kolejności

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

Chop the tomatoes.	**Add a pinch of salt.**
Serve with cheese on top.	**Put the pasta in the pot.**
Cook it for ten minutes.	**Mix the pasta and the sauce.**
First, boil some water.	**Fry them with garlic.**

Wytnij karty i ułóż je we właściwej kolejności. Instrukcje podajemy w trybie rozkazującym.

Ćwiczenie 50. Dialog w restauracji

Ułóż wypowiedzi w kolejności

KOLEJNOŚĆ · 8 KART

✂ tnij wzdłuż linii przerywanych

Yes, a table for two.	**Are you ready to order?**
I will have the soup and the chicken.	**Could we have the bill?**
Still water, please.	**Good evening. Do you have a reservation?**
Anything to drink?	**This way, please.**

Wytnij karty i ułóż je we właściwej kolejności. Zwróć uwagę, kto mówi: kelner czy gość.

Klucz odpowiedzi

Część 1 z 8

Nr	Ćwiczenie	Rozwiązanie
1	Rodzina	grandmother = babcia, uncle = wujek, cousin = kuzyn, husband = mąż, daughter = córka, only child = jedynak
2	Dom i pomieszczenia	kitchen = kuchnia, bedroom = sypialnia, stairs = schody, ceiling = sufit, wardrobe = szafa, balcony = balkon
3	Jedzenie	bread = chleb, cheese = ser, meat = mięso, egg = jajko, sugar = cukier, soup = zupa
4	Szkoła	timetable = plan lekcji, break = przerwa, mark = ocena, rubber = gumka, library = biblioteka, homework = praca domowa
5	Podróże	luggage = bagaż, delay = opóźnienie, platform = peron, fare = opłata za przejazd, departure = odjazd, booking = rezerwacja
6	Zwierzęta	sheep = owca, wolf = wilk, rabbit = królik, bear = niedźwiedź, cow = krowa, horse = koń
7	Ubrania	jumper = sweter, trousers = spodnie, scarf = szalik, boots = kozaki, skirt = spódnica, coat = płaszcz

Klucz odpowiedzi

Część 2 z 8

Nr	Ćwiczenie	Rozwiązanie
8	Zawody	nurse = pielęgniarka, lawyer = prawnik, accountant = księgowy, waiter = kelner, mechanic = mechanik, farmer = rolnik
9	Pogoda	cloudy = pochmurno, foggy = mgliście, thunder = grzmot, lightning = błyskawica, forecast = prognoza, freezing = mroźno
10	Czasowniki nieregularne	go = went, buy = bought, write = wrote, catch = caught, swim = swam, choose = chose
11	Phrasal verbs	give up = rezygnować, look after = opiekować się, put off = odkładać, find out = dowiedzieć się, take off = startować, run out of = wyczerpać
12	Przymiotniki	stubborn = uparty, generous = hojny, shy = nieśmiały, reliable = niezawodny, cheerful = pogodny, ambitious = ambitny
13	Czasowniki nieregularne	take → took; bring → brought; teach → taught; begin → began; drink → drank; fly → flew; break → broke; speak → spoke; give → gave; see → saw
14	Kolokacje	make → a decision; do → homework; have → breakfast; take → a photo; catch → a train; pay → attention; give → a hand; keep → a secret; break → a promise; tell → the truth

Klucz odpowiedzi

Część 3 z 8

Nr	Ćwiczenie	Rozwiązanie
15	Przyimki czasu	in → July; on → Monday; at → seven o'clock; in → 2026; on → my birthday; at → night; in → the morning; on → 5 May; at → the weekend; in → winter
16	Przeciwieństwa	cheap → expensive; narrow → wide; heavy → light; early → late; safe → dangerous; polite → rude; empty → full; weak → strong; clean → dirty; boring → exciting
17	Liczba mnoga	child → children; woman → women; tooth → teeth; foot → feet; mouse → mice; knife → knives; city → cities; potato → potatoes; sheep → sheep; person → people
18	Stopniowanie	good → better; bad → worse; far → farther; big → bigger; happy → happier; little → less; many → more; easy → easier; hot → hotter; modern → more modern
19	Pytania i odpowiedzi	How old are you? → I am twelve.; Where do you live? → In Gdansk.; What time is it? → Half past six.; How much is it? → Twenty zloty.; Whose is this? → It is mine.; How are you? → Fine, thanks.; What is your job? → I am a nurse.; How often? → Twice a week.; How far is it? → Two kilometres.; What is the weather like? → It is sunny.
20	Przyimki po przymiotnikach	afraid → of; good → at; interested → in; worried → about; married → to; famous → for; proud → of; angry → with; similar → to; responsible → for
21	Przedimek a czy an	a: book, university, car, house, dog, teacher; an: apple, hour, egg, umbrella, orange, idea

Klucz odpowiedzi

Część 4 z 8

Nr	Ćwiczenie	Rozwiązanie
22	Policzalne i niepoliczalne	policzalne: chair, apple, book, car, bottle, egg; niepoliczalne: water, advice, money, rice, information, bread
23	Present Simple czy Continuous	Present Simple: every day, usually, always, on Mondays, never, twice a week; Present Continuous: now, at the moment, look!, today, listen!, currently
24	Make czy do	make: a decision, a mistake, progress, friends, noise, a phone call; do: homework, the shopping, exercise, your best, research, the washing-up
25	Przyimki czasu	in: July, 2026, the morning, winter; on: Monday, my birthday, 5 May, Friday evening; at: seven o'clock, night, the weekend, noon
26	Przyimki miejsca	in: the room, Poland, a box, the sky; on: the table, the wall, the second floor, the menu; at: the bus stop, home, the door, school
27	Czasowniki regularne i nieregularne	regularne: work, play, watch, open, study, finish; nieregularne: go, take, write, buy, speak, break
28	Przymiotniki -ed i -ing	opisuje uczucie: bored, excited, tired, interested, surprised, confused; opisuje cechę: boring, exciting, tiring, interesting, surprising, confusing

Klucz odpowiedzi

Część 5 z 8

Nr	Ćwiczenie	Rozwiązanie
29	Much czy many	much: time, water, money, sugar, information, milk; many: books, people, cars, apples, students, chairs
30	Play, go czy do	play: football, tennis, basketball, volleyball; go: swimming, skiing, running, cycling; do: yoga, judo, gymnastics, karate
31	Szyk zdania twierdzącego	She works in a bank. | They play football every Sunday. | I bought a new laptop yesterday.
32	Pytania w Present Simple	Where does she work? | Do you like coffee? | How often do they meet?
33	Zdania przeczące	He does not live here. | We did not see the film. | She has not finished yet.
34	Present Perfect	I have known her since 2010. | They have just arrived. | Have you ever been to Rome?
35	Pierwszy okres warunkowy	If it rains, we will stay at home. | She will call you if she has time.

Klucz odpowiedzi

Część 6 z 8

Nr	Ćwiczenie	Rozwiązanie
36	Strona bierna	The bridge was built in 1920. | The road is being repaired. | The books must be returned.
37	Mowa zależna	She said she was busy. | He asked where I lived.
38	Stopniowanie	This is the best film I have seen. | My house is bigger than yours.
39	Question tags	You are Polish, aren't you?; She does not smoke, does she?; They came late, didn't they?; He can swim, can't he?; I am late, aren't I?; Let us go, shall we?
40	So i neither	I am tired. So am I.; I do not like it. Neither do I.; I can drive. So can I.; I have never been there. Neither have I.; I went home early. So did I.; I cannot cook. Neither can I.
41	Drugi okres warunkowy	If I had more money, I would travel more.; If I were you, I would apologise.; If she studied harder, she would pass.; If we lived closer, we would meet often.; If it were warmer, we would go out.; If he knew the answer, he would tell us.
42	Idiomy	It is raining cats and dogs.; Break a leg!; Once in a blue moon.; Piece of cake.; Under the weather.; Cost an arm and a leg.

Klucz odpowiedzi

Część 7 z 8

Nr	Ćwiczenie	Rozwiązanie
43	Zwroty grzecznościowe	Thank you very much. You are welcome.; I am sorry. Never mind.; How do you do? How do you do?; Have a nice day. The same to you.; Would you like some tea? Yes, please.; Excuse me. Yes, how can I help?
44	Czasowniki modalne	Zakaz You must not smoke here.; Brak konieczności You do not have to come.; Rada You should see a doctor.; Umiejętność She can play the piano.; Prawdopodobieństwo It might rain later.; Pewny wniosek He must be at home.
45	Gerund czy bezokolicznik	I enjoy reading books.; She decided to move house.; Do you mind waiting here?; They want me to come with them.; He is good at drawing.; We promised to help them.
46	Have something done	She had her hair cut yesterday.; We are having the roof repaired.; I got my phone fixed last week.; They had the house painted.; He has his car serviced twice a year.; I want to have my eyes tested.
47	Plan dnia	I wake up at six. → I have a shower. → I have breakfast. → I go to school. → I have lunch at noon. → I do my homework. → I watch TV. → I go to bed.
48	Historia w czasie przeszłym	Last Saturday we got up early. → We packed our bags. → We drove to the mountains. → We started the hike at nine. → It began to rain at noon. → We found a small shelter. → The sun came out again. → We came home late in the evening.
49	Przepis kulinarny	First, boil some water. → Add a pinch of salt. → Put the pasta in the pot. → Cook it for ten minutes. → Chop the tomatoes. → Fry them with garlic. → Mix the pasta and the sauce. → Serve with cheese on top.

Klucz odpowiedzi

Część 8 z 8

Nr	Ćwiczenie	Rozwiązanie
50	Dialog w restauracji	Good evening. Do you have a reservation? → Yes, a table for two. → This way, please. → Are you ready to order? → I will have the soup and the chicken. → Anything to drink? → Still water, please. → Could we have the bill?

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

Ponad 30 gier

i zabaw językowych

Gotowe scenariusze zajęć: cel językowy, potrzebne materiały, przebieg krok po kroku oraz warianty na różne poziomy.

BONUS 3 · POZIOMY A1 – B2

Indeks gier

Część 1 z 2

Nr	Nazwa	Poziom	Czas	Cel językowy
1	Simon Says	A1	5 – 8 minut	tryb rozkazujący, czasowniki ruchu, części ciała
2	Bingo	A1	10 minut	rozpoznawanie słownictwa ze słuchu
3	Hot Seat	A2	10 – 15 minut	opisywanie i parafrazowanie, strategie omijania nieznanego słowa
4	Twenty Questions	A2	10 minut	pytania zamknięte, krótkie odpowiedzi, czasownik to be
5	Find Someone Who	B1	15 minut	budowa pytań, Present Perfect, krótkie odpowiedzi
6	Board Race	A2	8 minut	słownictwo tematyczne, ortografia
7	Taboo	B1	15 minut	definiowanie pojęć, synonimy, płynność wypowiedzi
8	Story Chain	B1	10 minut	czasy przeszłe, spójniki, spójność tekstu
9	Call My Bluff	B2	15 minut	definiowanie, argumentowanie, wyrażanie wątpliwości
10	Running Dictation	B1	15 minut	rozumienie ze słuchu, ortografia, pamięć robocza
11	Odd One Out	A2	8 minut	pola znaczeniowe, uzasadnianie wyboru
12	Word Association	A2	5 minut	szybkie przywoływanie słownictwa
13	Guess the Job	A2	10 minut	Present Simple, pytania z do i does, słownictwo zawodowe
14	Chinese Whispers	A1	8 minut	wymowa, rozumienie ze słuchu
15	Back to the Board	B1	12 minut	definiowanie, słownictwo abstrakcyjne
16	Sentence Auction	B2	20 minut	świadomość gramatyczna, wykrywanie błędów
17	Picture Description Race	A2	10 minut	Present Continuous, przyimki miejsca, there is

Indeks gier

Część 2 z 2

Nr	Nazwa	Poziom	Czas	Cel językowy
18	Two Truths and a Lie	B1	12 minut	Past Simple, Present Perfect, zadawanie pytań dodatkowych
19	Grammar Auction Wheel	B1	12 minut	rozpoznawanie i tworzenie form czasowych
20	Alibi	B2	25 minut	Past Simple, Past Continuous, mowa zależna, pytania szczegółowe
21	Preposition Treasure Hunt	A1	10 minut	przyimki miejsca, tryb rozkazujący
22	Categories	A2	10 minut	szybkie przywoływanie słownictwa, ortografia
23	Question Ball	A1	8 minut	krótkie pytania i odpowiedzi, płynność
24	Word Snake	A2	6 minut	ortografia, słownictwo
25	Silent Line-up	A1	6 minut	liczebniki, daty, miesiące
26	Dialogue Puzzle	A2	10 minut	kolejność wypowiedzi, zwroty funkcyjne
27	Verb Tense Mime	B1	12 minut	rozróżnianie czasów, budowa zdań
28	Shopping Roleplay	A2	12 minut	zwroty handlowe, liczebniki, uprzejmość
29	Grammar Detectives	B1	12 minut	korekta błędów, świadomość językowa
30	Conditional Chain	B1	10 minut	pierwszy i drugi okres warunkowy
31	Job Interview	B2	20 minut	język formalny, pytania otwarte, prezentacja siebie
32	Debate Cards	B2	25 minut	argumentowanie, zwroty opinii, spójniki
33	Memory Tray	A1	8 minut	słownictwo przedmiotów, there is i there are

Zasady wprowadzania gier

Sześć reguł, które decydują o powodzeniu zabawy

1. **Wytłumacz zasady po angielsku.** Wspieraj się gestem i demonstracją. Polskie tłumaczenie dopiero w ostateczności.
2. **Pokaż jedną rundę próbną.** Demonstracja działa lepiej niż najdokładniejsza instrukcja słowna.
3. **Ustal sygnał końca.** Klaskanie lub dzwonek pozwala przerwać grę bez podnoszenia głosu.
4. **Pilnuj czasu.** Kończ grę, gdy jest jeszcze ciekawa, a nie gdy uczniowie się zniechęcą.
5. **Punktuj poprawność, nie szybkość.** Inaczej uczniowie zaczną zgadywać zamiast myśleć.
6. **Omów błędy po grze.** Notuj je w trakcie i wróć do nich na koniec, bez przerywania zabawy.

WSKAZÓWKA

Większość gier w tym zestawie nie wymaga żadnych materiałów poza tablicą. Gry oznaczone jako wymagające kart można przygotować raz i używać przez cały rok.

UWAGA

Poziom podany przy każdej grze jest sugestią, nie ograniczeniem. Warianty na końcu każdej karty pozwalają dostosować zabawę w górę lub w dół.

Simon Says

Zabawa ruchowa z trybem rozkazującym

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	5 – 8 minut
Materiały	brak, wystarczy przestrzeń do stania		
Cel językowy	tryb rozkazujący, czasowniki ruchu, części ciała		

Przebieg gry

1. Uczniowie wstają przy ławkach.
2. Nauczyciel wydaje polecenia: Simon says touch your nose.
3. Uczniowie wykonują polecenie tylko wtedy, gdy zaczyna się od Simon says.
4. Kto wykona polecenie bez tej formuły, siada.
5. Wygrywa ostatnia stojąca osoba, która przejmuje rolę prowadzącego.

Warianty

- Wersja z częściami ciała: touch your ears, shoulders, knees.
- Wersja z czasownikami: jump, clap, turn around, sit down.
- Wersja przecząca: Simon says do not move.

> **WSKAZÓWKA**
> Zwolnij tempo na początku. Gdy uczniowie złapią zasadę, przyspieszaj, aby zwiększyć trudność.

Bingo

Klasyczne bingo słownikowe

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	10 minut
Materiały	kartki w kratkę lub gotowe plansze 3 na 3, lista 15 słów na tablicy		
Cel językowy	rozpoznawanie słownictwa ze słuchu		

Przebieg gry

1. Zapisz na tablicy piętnaście słów z bieżącego działu.
2. Każdy uczeń rysuje planszę trzy na trzy i wpisuje dziewięć wybranych słów.
3. Czytaj słowa w losowej kolejności, po polsku albo jako definicję po angielsku.
4. Uczniowie skreślają trafione słowa.
5. Kto skreśli cały rząd, woła Bingo i czyta swoje słowa na głos.

Warianty

- Zamiast słów podawaj definicje po angielsku.
- Wersja z czasownikami nieregularnymi: czytasz formę przeszłą, uczniowie mają podstawową.
- Wersja obrazkowa dla najmłodszych.

> **WSKAZÓWKA**
> Poproszenie zwycięzcy o przeczytanie słów zapobiega przypadkowym wygranym i daje dodatkowe ćwiczenie wymowy.

Hot Seat

Gorące krzesło

Uczestnicy	dwie drużyny	**Czas**	10 – 15 minut
Materiały	krzesło ustawione tyłem do tablicy, lista słów		
Cel językowy	opisywanie i parafrazowanie, strategie omijania nieznanego słowa		

Przebieg gry

1. Podziel klasę na dwie drużyny.
2. Jedna osoba z drużyny siada na krześle tyłem do tablicy.
3. Zapisz słowo na tablicy, tak aby siedzący go nie widział.
4. Drużyna opisuje słowo po angielsku, nie używając go ani tłumaczenia.
5. Za każde odgadnięte słowo drużyna zdobywa punkt. Zmiana po minucie.

Warianty

- Zakaz używania gestów podnosi trudność.
- Wersja z całymi zwrotami zamiast pojedynczych słów.
- Wersja cicha: opis zapisywany na kartce.

> **WSKAZÓWKA**
> To najlepsze ćwiczenie na parafrazę. Uczeń, który nauczy się opisywać nieznane słowo, radzi sobie w każdej rozmowie.

Twenty Questions

Dwadzieścia pytań

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	10 minut
Materiały	brak		
Cel językowy	pytania zamknięte, krótkie odpowiedzi, czasownik to be		

Przebieg gry

1. Jedna osoba wymyśla przedmiot, zwierzę lub osobę.
2. Klasa zadaje wyłącznie pytania zamknięte: Is it an animal?
3. Odpowiadać można tylko Yes, it is lub No, it is not.
4. Klasa ma dwadzieścia pytań na odgadnięcie.
5. Kto zgadnie, wymyśla następne hasło.

Warianty

- Ogranicz kategorię do bieżącego działu słownictwa.
- Wersja z osobami znanymi: Is he a singer?
- Wersja pisemna: pytania zapisywane na kartkach.

> **WSKAZÓWKA**
> Zapisuj zadane pytania na tablicy. Po grze omówcie, które pytania były najbardziej użyteczne, a które zmarnowały kolejkę.

Find Someone Who

Znajdź osobę, która...

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	15 minut
Materiały	karta z sześcioma lub ośmioma pozycjami dla każdego ucznia		
Cel językowy	budowa pytań, Present Perfect, krótkie odpowiedzi		

Przebieg gry

1. Rozdaj karty z pozycjami typu: ... has been abroad this year.
2. Uczniowie krążą po sali i zadają pytania: Have you been abroad this year?
3. Po odpowiedzi twierdzącej wpisują imię kolegi obok pozycji.
4. Każde imię może pojawić się tylko raz na karcie.
5. Kto pierwszy wypełni całą kartę, wygrywa. Następuje sprawdzenie na forum.

Warianty

- Wersja z Past Simple: Did you watch TV yesterday?
- Wersja z can: Can you play a musical instrument?
- Dodaj wymaganie jednego pytania dodatkowego: When? Where?

> **WSKAZÓWKA**
> Wymaganie pytania dodatkowego zamienia mechaniczne odpytywanie w prawdziwą rozmowę.

Board Race

Wyścig do tablicy

Uczestnicy	dwie drużyny	**Czas**	8 minut
Materiały	tablica podzielona na dwie części, dwa pisaki		
Cel językowy	słownictwo tematyczne, ortografia		

Przebieg gry

1. Podziel tablicę i klasę na dwie części.
2. Podaj kategorię, na przykład food albo irregular verbs.
3. Uczniowie kolejno biegną do tablicy i zapisują po jednym słowie.
4. Każde poprawnie zapisane słowo to punkt, błąd ortograficzny to zero.
5. Wygrywa drużyna z większą liczbą punktów po trzech minutach.

Warianty

- Wersja z formami czasowników: podajesz V1, drużyna dopisuje V2 i V3.
- Wersja z kolokacjami: podajesz make, drużyna dopisuje połączenia.
- Wersja cicha: bez podpowiedzi z ławek.

> **WSKAZÓWKA**
> Punktowanie ortografii sprawia, że uczniowie zwalniają i myślą, zamiast ścigają się na ilość.

Taboo

Słowa zakazane

Uczestnicy	dwie drużyny	**Czas**	15 minut
Materiały	karty z hasłem i trzema słowami zakazanymi, klepsydra		
Cel językowy	definiowanie pojęć, synonimy, płynność wypowiedzi		

Przebieg gry

1. Przygotuj karty: hasło u góry, pod nim trzy zakazane słowa.
2. Uczeń opisuje hasło drużynie, nie używając żadnego ze słów zakazanych.
3. Osoba z przeciwnej drużyny pilnuje i przerywa przy złamaniu zasady.
4. Drużyna ma minutę na odgadnięcie jak największej liczby haseł.
5. Punkt za każde trafienie, minus punkt za użycie słowa zakazanego.

Warianty

- Uczniowie sami przygotowują karty jako pracę domową.
- Wersja łatwiejsza: tylko jedno słowo zakazane.
- Wersja z czasownikami frazowymi zamiast rzeczowników.

> **WSKAZÓWKA**
> Przygotowanie kart przez uczniów to ukryte ćwiczenie leksykalne. Aby wybrać słowa zakazane, muszą przemyśleć pole znaczeniowe hasła.

Story Chain

Łańcuch opowieści

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	10 minut
Materiały	brak		
Cel językowy	czasy przeszłe, spójniki, spójność tekstu		

Przebieg gry

1. Rozpocznij zdaniem: Last Saturday I found a strange box in the attic.
2. Każdy uczeń dodaje jedno zdanie kontynuujące historię.
3. Zdanie musi być w czasie przeszłym i logicznie wynikać z poprzedniego.
4. Zapisuj zdania na tablicy albo nagrywaj.
5. Na koniec przeczytajcie całość i poproś o wymyślenie tytułu.

Warianty

- Wersja z narzuconym słowem: każde zdanie musi zawierać podane słowo.
- Wersja z Past Continuous: co druga osoba dodaje opis tła.
- Wersja pisemna: kartka krąży po klasie.

> **WSKAZÓWKA**
> Zapisywanie zdań pozwala na koniec przeanalizować spójność i błędy bez przerywania zabawy w trakcie.

Call My Bluff

Trzy definicje

Uczestnicy	trzy grupy	**Czas**	15 minut
Materiały	słownik jednojęzyczny lub lista rzadkich słów		
Cel językowy	definiowanie, argumentowanie, wyrażanie wątpliwości		

Przebieg gry

1. Wybierz rzadkie słowo angielskie, na przykład quirk.
2. Trzy grupy przygotowują definicje: jedna prawdziwa, dwie zmyślone.
3. Każda grupa przedstawia swoją definicję z powagą.
4. Reszta klasy głosuje, która jest prawdziwa.
5. Punkt za trafne głosowanie i punkt za skuteczne oszukanie klasy.

Warianty

- Wersja z idiomami zamiast pojedynczych słów.
- Wersja z fałszywymi przyjaciółmi: actual, eventual, sympathetic.
- Wersja pisemna z głosowaniem na kartkach.

> **WSKAZÓWKA**
> Gra uczy stylu definicji słownikowej. Poproś, aby zmyślone definicje naśladować szyk i składnię prawdziwych haseł.

Running Dictation

Dyktando biegane

Uczestnicy	pary	**Czas**	15 minut
Materiały	krótki tekst, około sześciu zdań, przyklejony na ścianie		
Cel językowy	rozumienie ze słuchu, ortografia, pamięć robocza		

Przebieg gry

1. Przyklej tekst na ścianie z tyłu sali.
2. W każdej parze jedna osoba biega do tekstu i zapamiętuje fragment.
3. Wraca i dyktuje go partnerowi, który zapisuje.
4. Po trzech kolejkach następuje zamiana ról.
5. Wygrywa para z najwierniejszą kopią, nie najszybsza.

Warianty

- Wersja z tekstem zawierającym celowe błędy do poprawienia.
- Wersja z dialogiem zamiast tekstu ciągłego.
- Wersja trudniejsza: tekst usunięty po dwóch minutach.

> **WSKAZÓWKA**
> Podkreśl, że liczy się wierność zapisu. Inaczej uczniowie skupią się na szybkości i zignorują ortografię.

Odd One Out

Które słowo nie pasuje

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	8 minut
Materiały	lista zestawów czterech słów		
Cel językowy	pola znaczeniowe, uzasadnianie wyboru		

Przebieg gry

1. Zapisz na tablicy cztery słowa, na przykład apple, banana, carrot, cherry.
2. Uczniowie wskazują słowo, które nie pasuje.
3. Kluczowy warunek: muszą uzasadnić wybór po angielsku.
4. Akceptuj każde sensowne uzasadnienie, nie tylko przewidziane.
5. Uczniowie w parach tworzą własne zestawy dla reszty klasy.

Warianty

- Wersja gramatyczna: trzy czasowniki regularne i jeden nieregularny.
- Wersja fonetyczna: trzy słowa z tym samym dźwiękiem i jedno inne.
- Wersja z kolokacjami: make a decision, make progress, make homework.

> **WSKAZÓWKA**
> Akceptowanie nieprzewidzianych uzasadnień jest tu najważniejsze. Uczeń, który broni własnej logiki po angielsku, ćwiczy więcej niż ten, który zgadł poprawnie.

Word Association

Skojarzenia

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	5 minut
Materiały	brak		
Cel językowy	szybkie przywoływanie słownictwa		

Przebieg gry

1. Podaj słowo początkowe, na przykład summer.
2. Uczniowie kolejno podają skojarzenia: holiday, beach, sun.
3. Powtórzenie lub dłuższa pauza oznacza odpadnięcie.
4. Gra toczy się do trzech ostatnich osób.
5. Zapisz łańcuch na tablicy i omówcie ciekawe skojarzenia.

Warianty

- Wersja z wymogiem uzasadnienia po angielsku.
- Wersja alfabetyczna: każde słowo zaczyna się od ostatniej litery poprzedniego.
- Wersja tematyczna ograniczona do jednego działu.

> **WSKAZÓWKA**
> Świetna rozgrzewka na pierwsze pięć minut lekcji. Aktywuje słownictwo bez przygotowania materiałów.

Guess the Job

Zgadnij zawód

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	10 minut
Materiały	karteczki z nazwami zawodów		
Cel językowy	Present Simple, pytania z do i does, słownictwo zawodowe		

Przebieg gry

1. Każdy uczeń losuje karteczkę z nazwą zawodu i nie pokazuje jej nikomu.
2. Klasa zadaje pytania: Do you work indoors? Do you wear a uniform?
3. Odpowiedzi tylko twierdzące lub przeczące.
4. Po pięciu pytaniach klasa próbuje zgadnąć.
5. Następnie kolejna osoba losuje karteczkę.

Warianty

- Wersja z miejscami pracy zamiast zawodów.
- Wersja pantomimiczna dla najmłodszych.
- Wersja z opisem w trzeciej osobie: He works at night.

> **WSKAZÓWKA**
> Ćwiczenie naturalnie wymusza trzecią osobę liczby pojedynczej i pytania z operatorem, które sprawiają najwięcej trudności.

Chinese Whispers

Głuchy telefon

Uczestnicy	dwa rzędy	**Czas**	8 minut
Materiały	lista krótkich zdań		
Cel językowy	wymowa, rozumienie ze słuchu		

Przebieg gry

1. Ustaw uczniów w dwóch rzędach.
2. Szepnij pierwszej osobie w każdym rzędzie to samo zdanie.
3. Zdanie wędruje szeptem przez cały rząd.
4. Ostatnia osoba zapisuje je na tablicy.
5. Porównajcie wynik z oryginałem i omówcie miejsca przekłamań.

Warianty

- Wersja z dłuższymi zdaniami dla starszych.
- Wersja z parami minimalnymi: ship kontra sheep.
- Wersja z liczebnikami i datami.

> **WSKAZÓWKA**
> Miejsca, w których zdanie się zmieniło, wskazują dokładnie te dźwięki, które warto poćwiczyć.

Back to the Board

Tyłem do tablicy

Uczestnicy	dwie drużyny	**Czas**	12 minut
Materiały	tablica, dwa krzesła		
Cel językowy	definiowanie, słownictwo abstrakcyjne		

Przebieg gry

1. Po jednej osobie z każdej drużyny siada tyłem do tablicy.
2. Zapisz jedno słowo widoczne dla całej klasy.
3. Drużyny równocześnie podpowiadają swoim przedstawicielom.
4. Kto pierwszy odgadnie, zdobywa punkt dla drużyny.
5. Zmiana osób po każdej rundzie.

Warianty

- Wersja z pojęciami abstrakcyjnymi: freedom, jealousy, progress.
- Wersja z czasownikami frazowymi.
- Wersja cicha: podpowiedzi tylko rysunkiem.

> **WSKAZÓWKA**
> Hałas dwóch drużyn podpowiadających naraz jest częścią gry, ale ustal wcześniej sygnał kończący rundę.

Sentence Auction

Aukcja zdań

Uczestnicy	grupy trzyosobowe	**Czas**	20 minut
Materiały	lista dwudziestu zdań, połowa poprawnych, połowa z błędami; żetony		
Cel językowy	świadomość gramatyczna, wykrywanie błędów		

Przebieg gry

1. Każda grupa otrzymuje listę zdań i budżet tysiąca funtów.
2. Grupy licytują zdania, które uważają za poprawne.
3. Zdania sprzedawane są kolejno, najwyższej oferującej grupie.
4. Po zakończeniu aukcji ujawnij, które zdania były poprawne.
5. Wygrywa grupa z największą liczbą kupionych poprawnych zdań.

Warianty

- Wersja tematyczna ograniczona do jednego zagadnienia gramatycznego.
- Wersja z obowiązkiem poprawienia błędnie kupionego zdania.
- Wersja z podwójną stawką za wskazanie błędu.

> **WSKAZÓWKA**
> To najskuteczniejsze ćwiczenie na świadomość gramatyczną. Dyskusje wewnątrz grup przed licytacją są ważniejsze niż sam wynik.

Picture Description Race

Wyścig opisów

Uczestnicy	pary	**Czas**	10 minut
Materiały	dwa różne obrazki lub zdjęcia		
Cel językowy	Present Continuous, przyimki miejsca, there is		

Przebieg gry

1. Każdy uczeń w parze dostaje inny obrazek i nie pokazuje go partnerowi.
2. Uczniowie na przemian opisują swój obrazek po angielsku.
3. Zadaniem jest znaleźć pięć różnic między obrazkami.
4. Nie wolno pokazywać obrazka ani używać polskiego.
5. Para, która pierwsza znajdzie pięć różnic, wygrywa.

Warianty

- Wersja z rysowaniem: jeden opisuje, drugi rysuje.
- Wersja z czasem przeszłym: opisujecie, co się wydarzyło.
- Wersja z ograniczeniem słownictwa do jednego działu.

> **WSKAZÓWKA**
> Zakaz pokazywania obrazka wymusza precyzyjne użycie przyimków miejsca, których inaczej uczniowie unikają.

Two Truths and a Lie

Dwie prawdy i kłamstwo

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	12 minut
Materiały	brak		
Cel językowy	Past Simple, Present Perfect, zadawanie pytań dodatkowych		

Przebieg gry

1. Każdy uczeń zapisuje trzy zdania o sobie: dwa prawdziwe i jedno fałszywe.
2. Odczytuje je klasie bez zdradzania, które jest kłamstwem.
3. Klasa zadaje pytania dodatkowe, aby wykryć nieścisłości.
4. Następuje głosowanie.
5. Uczeń ujawnia prawdę i wyjaśnia szczegóły.

Warianty

- Wersja z Present Perfect: I have never broken a bone.
- Wersja o wakacjach lub dzieciństwie.
- Wersja pisemna jako zadanie domowe.

> **WSKAZÓWKA**
> Pytania dodatkowe są sercem tej gry. Bez nich zostaje samo zgadywanie, więc wymagaj co najmniej dwóch pytań przed głosowaniem.

Grammar Auction Wheel

Koło czasów

Uczestnicy	dwie drużyny	**Czas**	12 minut
Materiały	narysowane na tablicy koło podzielone na osiem czasów, kostka lub spinner		
Cel językowy	rozpoznawanie i tworzenie form czasowych		

Przebieg gry

1. Narysuj koło podzielone na osiem czasów gramatycznych.
2. Drużyna losuje czas i otrzymuje czasownik oraz osobę.
3. Musi ułożyć poprawne zdanie twierdzące, przeczące i pytające.
4. Trzy poprawne formy to trzy punkty.
5. Przy błędzie prawo odpowiedzi przechodzi na przeciwników.

Warianty

- Wersja tylko z czasami przeszłymi.
- Wersja z podanym kontekstem zdaniowym zamiast gołego czasownika.
- Wersja indywidualna jako powtórka przed testem.

> **WSKAZÓWKA**
> Wymaganie trzech form naraz sprawia, że uczniowie ćwiczą operator, który często gubią w pytaniach i przeczeniach.

Alibi

Alibi

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	25 minut
Materiały	brak		
Cel językowy	Past Simple, Past Continuous, mowa zależna, pytania szczegółowe		

Przebieg gry

1. Dwoje uczniów to podejrzani o wspólne przestępstwo z wczorajszego wieczoru.
2. Wychodzą na pięć minut i ustalają wspólne alibi ze szczegółami.
3. W tym czasie reszta klasy przygotowuje szczegółowe pytania.
4. Podejrzani są przesłuchiwani osobno, jeden po drugim.
5. Klasa porównuje zeznania i wskazuje sprzeczności.

Warianty

- Wersja z trzema podejrzanymi zwiększa trudność.
- Wersja z protokołem pisemnym w mowie zależnej.
- Wersja skrócona: tylko dziesięć pytań na osobę.

> **WSKAZÓWKA**
> Najlepsza gra na czasy przeszłe w całym zestawie. Wymaga czasu, ale jedna lekcja daje więcej praktyki niż kilka ćwiczeń pisemnych.

Preposition Treasure Hunt

Poszukiwanie skarbu

Uczestnicy	pary	**Czas**	10 minut
Materiały	drobny przedmiot do ukrycia		
Cel językowy	przyimki miejsca, tryb rozkazujący		

Przebieg gry

1. Jedna osoba wychodzi z sali.
2. Klasa ukrywa przedmiot, na przykład piórnik.
3. Osoba wraca i szuka, kierując się podpowiedziami po angielsku.
4. Podpowiedzi muszą zawierać przyimki: It is under the desk. It is behind the door.
5. Po znalezieniu przedmiotu zmiana osób.

Warianty

- Wersja z gorąco i zimno w języku angielskim.
- Wersja z mapą sali rysowaną na tablicy.
- Wersja z opisem trasy zamiast miejsca.

> **WSKAZÓWKA**
> Zakaz wskazywania palcem zmusza uczniów do precyzyjnego użycia przyimków zamiast gestów.

Categories

Kategorie na literę

Uczestnicy	grupy	**Czas**	10 minut
Materiały	kartki podzielone na kolumny		
Cel językowy	szybkie przywoływanie słownictwa, ortografia		

Przebieg gry

1. Każda grupa rysuje tabelę z kolumnami: animal, food, country, job, verb.
2. Losujesz literę alfabetu.
3. Grupy mają dwie minuty na wpisanie słów zaczynających się na tę literę.
4. Za unikalne słowo dwa punkty, za powtórzone jeden.
5. Wygrywa grupa z największą sumą po pięciu rundach.

Warianty

- Wersja z kategoriami gramatycznymi: irregular verb, adjective, phrasal verb.
- Wersja z obowiązkiem ułożenia zdania z jednym słowem.
- Wersja indywidualna jako rozgrzewka.

> **WSKAZÓWKA**
> Punktowanie słów unikalnych zachęca do sięgania po mniej oczywiste słownictwo zamiast najprostszych skojarzeń.

Question Ball

Piłka z pytaniami

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	8 minut
Materiały	miękka piłka lub zwinięta kartka		
Cel językowy	krótkie pytania i odpowiedzi, płynność		

Przebieg gry

1. Uczniowie stoją w kręgu.
2. Osoba z piłką zadaje pytanie i rzuca piłkę do kolegi.
3. Łapiący odpowiada pełnym zdaniem i zadaje własne pytanie.
4. Pytania nie mogą się powtarzać.
5. Kto się zawaha dłużej niż pięć sekund, siada.

Warianty

- Wersja z narzuconym czasem gramatycznym.
- Wersja tematyczna: tylko pytania o jedzenie.
- Wersja z pytaniami szczegółowymi zaczynającymi się od wh-.

> **WSKAZÓWKA**
> Wymaganie pełnego zdania w odpowiedzi zapobiega ograniczaniu się do samego Yes lub No.

Word Snake

Wąż słowny

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	6 minut
Materiały	tablica		
Cel językowy	ortografia, słownictwo		

Przebieg gry

1. Zapisz pierwsze słowo, na przykład English.
2. Kolejny uczeń dopisuje słowo zaczynające się od ostatniej litery poprzedniego.
3. Słowa nie mogą się powtarzać.
4. Błąd ortograficzny oznacza utratę kolejki.
5. Gra trwa, dopóki ktoś nie utknie.

Warianty

- Wersja tematyczna ograniczona do jednego działu.
- Wersja z czasownikami w formie podstawowej.
- Wersja pisemna w parach na czas.

> **WSKAZÓWKA**
> Litery kończące się na y, x i g są najtrudniejsze. Warto mieć przygotowane przykłady na wypadek zacięcia się klasy.

Silent Line-up

Ustawianie bez słów

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	6 minut
Materiały	brak		
Cel językowy	liczebniki, daty, miesiące		

Przebieg gry

1. Poproś uczniów o ustawienie się w kolejności urodzin.
2. Nie wolno mówić po polsku ani po angielsku, tylko pokazywać na palcach.
3. Gdy szereg jest gotowy, każdy podaje swoją datę po angielsku.
4. Sprawdźcie, czy kolejność jest poprawna.
5. Powtórz z innym kryterium, na przykład długością drogi do szkoły.

Warianty

- Wersja z alfabetycznym ustawieniem według imion.
- Wersja z liczbą rodzeństwa.
- Wersja z godziną porannego wstawania.

> **WSKAZÓWKA**
> Faza cicha buduje napięcie, a faza mówiona daje każdemu uczniowi krótką wypowiedź bez presji.

Dialogue Puzzle

Rozsypanka dialogowa

Uczestnicy	pary	**Czas**	10 minut
Materiały	poczęty na paski dialog		
Cel językowy	kolejność wypowiedzi, zwroty funkcyjne		

Przebieg gry

1. Rozdaj parom paski z pomieszanymi wypowiedziami dialogu.
2. Para układa dialog w logicznej kolejności.
3. Następnie odczytuje go na głos z podziałem na role.
4. Porównajcie wersje różnych par.
5. Omówcie zwroty, które zdradzały kolejność.

Warianty

- Wersja z brakującą wypowiedzią do dopisania.
- Wersja z dwoma pomieszanymi dialogami naraz.
- Wersja z nagraniem do sprawdzenia.

> **WSKAZÓWKA**
> Omówienie sygnałów kolejności, takich jak Yes, please czy Here you are, uczy strategii rozumienia tekstu.

Verb Tense Mime

Pantomima czasów

Uczestnicy	dwie drużyny	**Czas**	12 minut
Materiały	karteczki ze zdaniami w różnych czasach		
Cel językowy	rozróżnianie czasów, budowa zdań		

Przebieg gry

1. Uczeń losuje zdanie, na przykład He was cooking dinner.
2. Odgrywa je bez słów.
3. Drużyna musi odgadnąć nie tylko czynność, ale i czas gramatyczny.
4. Punkt za czynność i drugi punkt za poprawny czas.
5. Zmiana drużyny po każdej rundzie.

Warianty

- Wersja tylko z czasami przeszłymi.
- Wersja z czasami przyszłymi i planami.
- Wersja z rysowaniem zamiast pantomimy.

> **WSKAZÓWKA**
> Punktowanie czasu osobno zmusza uczniów do zwracania uwagi na aspekt, a nie tylko na słownictwo.

Shopping Roleplay

Scenka w sklepie

Uczestnicy	pary	**Czas**	12 minut
Materiały	karteczki z rolami i listą zakupów, sztuczne pieniądze		
Cel językowy	zwroty handlowe, liczebniki, uprzejmość		

Przebieg gry

1. Jedna osoba jest sprzedawcą, druga klientem.
2. Klient dostaje listę zakupów i ograniczony budżet.
3. Sprzedawca ma cennik z cenami produktów.
4. Para odgrywa rozmowę, używając zwrotów: How much is it? Can I pay by card?
5. Zamiana ról po zakończeniu transakcji.

Warianty

- Wersja z reklamacją wadliwego towaru.
- Wersja w sklepie odzieżowym z przymierzaniem.
- Wersja z targowaniem się o cenę.

> **WSKAZÓWKA**
> Ograniczony budżet wymusza prawdziwe liczenie po angielsku i podejmowanie decyzji, zamiast mechanicznego odczytania dialogu.

Grammar Detectives

Detektywi gramatyczni

Uczestnicy	grupy	**Czas**	12 minut
Materiały	krótki tekst z dziesięcioma błędami		
Cel językowy	korekta błędów, świadomość językowa		

Przebieg gry

1. Rozdaj grupom tekst zawierający dziesięć błędów.
2. Grupy szukają błędów i podkreślają je.
3. Każdy błąd trzeba poprawić i nazwać: czas, przyimek, szyk zdania.
4. Punkt za znalezienie i drugi punkt za poprawne nazwanie.
5. Omówcie wspólnie najtrudniejsze przypadki.

Warianty

- Wersja z tekstem napisanym przez samych uczniów.
- Wersja z jednym typem błędu do wyłapania.
- Wersja z limitem czasu dwie minuty.

> **WSKAZÓWKA**
> Wykorzystaj anonimowe fragmenty prac uczniów. Błędy własnej klasy angażują bardziej niż przykłady podręcznikowe.

Conditional Chain

Łańcuch warunkowy

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	10 minut
Materiały	brak		
Cel językowy	pierwszy i drugi okres warunkowy		

Przebieg gry

1. Rozpocznij zdaniem: If it rains tomorrow, I will stay at home.
2. Kolejny uczeń buduje zdanie zaczynające się od zakończenia poprzedniego.
3. Przykład: If I stay at home, I will watch a film.
4. Łańcuch biegnie przez całą klasę.
5. Błąd w konstrukcji oznacza rozpoczęcie nowego łańcucha.

Warianty

- Wersja z drugim okresem warunkowym i would.
- Wersja z trzecim okresem dla poziomu B2.
- Wersja pisemna z długim łańcuchem na tablicy.

> **WSKAZÓWKA**
> Łańcuch wizualizuje zależność przyczynowo-skutkową, która jest istotą okresów warunkowych.

Job Interview

Rozmowa kwalifikacyjna

Uczestnicy	pary	**Czas**	20 minut
Materiały	ogłoszenia o pracę i karty z rolami		
Cel językowy	język formalny, pytania otwarte, prezentacja siebie		

Przebieg gry

1. Rozdaj ogłoszenia o pracę i daj pięć minut na przygotowanie.
2. Jedna osoba jest rekruterem, druga kandydatem.
3. Rekruter zadaje pięć pytań, w tym o mocne i słabe strony.
4. Kandydat na koniec zadaje własne pytanie o stanowisko.
5. Zamiana ról, a następnie omówienie najlepszych odpowiedzi.

Warianty

- Wersja z nietypowymi zawodami dla rozluźnienia atmosfery.
- Wersja z trzyosobową komisją rekrutacyjną.
- Wersja z pisemnym listem motywacyjnym jako pracą domową.

> **WSKAZÓWKA**
> Wymaganie pytania od kandydata jest kluczowe. To element, o którym uczniowie zapominają, a który decyduje o ocenie w prawdziwej rozmowie.

Debate Cards

Karty do debaty

Uczestnicy	dwie grupy	**Czas**	25 minut
Materiały	karty z tezami		
Cel językowy	argumentowanie, zwroty opinii, spójniki		

Przebieg gry

1. Wylosuj tezę, na przykład Homework should be abolished.
2. Przydziel grupom stanowiska losowo, niezależnie od poglądów.
3. Pięć minut na przygotowanie trzech argumentów.
4. Każda grupa przedstawia argumenty, potem następuje wymiana replik.
5. Klasa głosuje, która strona argumentowała lepiej, nie która miała rację.

Warianty

- Wersja z zamianą stron w połowie debaty.
- Wersja z obowiązkowym użyciem podanych zwrotów.
- Wersja pisemna jako rozprawka.

> **WSKAZÓWKA**
> Losowe przydzielenie stanowiska jest istotą ćwiczenia. Uczniowie skupiają się na języku argumentacji, a nie na własnych przekonaniach.

Memory Tray

Taca pamięci

Uczestnicy	cała klasa	**Czas**	8 minut
Materiały	taca z dziesięcioma przedmiotami, chusta		
Cel językowy	słownictwo przedmiotów, there is i there are		

Przebieg gry

1. Pokaż tacę z dziesięcioma przedmiotami przez trzydzieści sekund.
2. Przykryj tacę chustą.
3. Uczniowie zapisują po angielsku wszystko, co zapamiętali.
4. Odkryj tacę i sprawdźcie wyniki.
5. Za każdy poprawnie zapisany przedmiot jeden punkt.

Warianty

- Wersja z usunięciem jednego przedmiotu: What is missing?
- Wersja z opisem położenia przedmiotów i przyimkami.
- Wersja z kolorami i liczebnikami.

> **WSKAZÓWKA**
> Punktowanie za poprawną pisownię sprawia, że ćwiczenie sprawdza słownictwo czynne, a nie tylko pamięć wzrokową.

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

Ponad 50 kolorowanek

do nauki języka angielskiego

Rysunki konturowe z angielską nazwą, tłumaczeniem, miejscem na napisanie słowa oraz poleceniem do wykonania po angielsku.

BONUS 4 · POZIOMY A1 – A2

Jak korzystać z kolorowanek

Kolorowanka jako ćwiczenie językowe, nie wypełniacz czasu

1. **Przeczytaj polecenie na głos.** Uczeń koloruje dopiero po zrozumieniu instrukcji po angielsku.
2. **Dyktuj kolory.** Powiedz: Colour the cat grey. To ćwiczenie rozumienia ze słuchu.
3. **Poproś o napisanie słowa.** Linia pod rysunkiem służy do samodzielnego zapisania nazwy.
4. **Zadaj pytanie końcowe.** What colour is it? How many can you see? Where does it live?
5. **Zbierz prace w teczkę.** Po roku powstaje własny słownik obrazkowy ucznia.

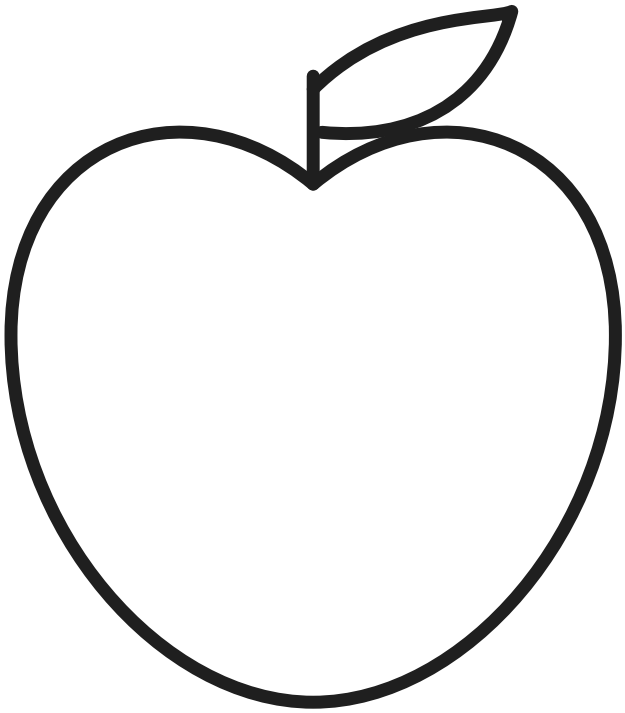
Tematy w zestawie

Temat	Liczba kart	Powiązane słownictwo
Food	10	owoce, słodycze, napoje
Animals	13	zwierzęta domowe, dzikie, owady
Home	6	dom i przedmioty codzienne
School	5	przybory szkolne
Play	5	zabawki i muzyka
Nature	10	pogoda, rośliny, pory roku
Transport	4	środki komunikacji
Clothes	4	ubrania i dodatki

WSKAZÓWKA

Największą wartość językową ma dyktowanie kolorów po angielsku. Samo kolorowanie bez polecenia nie ćwiczy niczego oprócz motoryki.

apple
jabłko

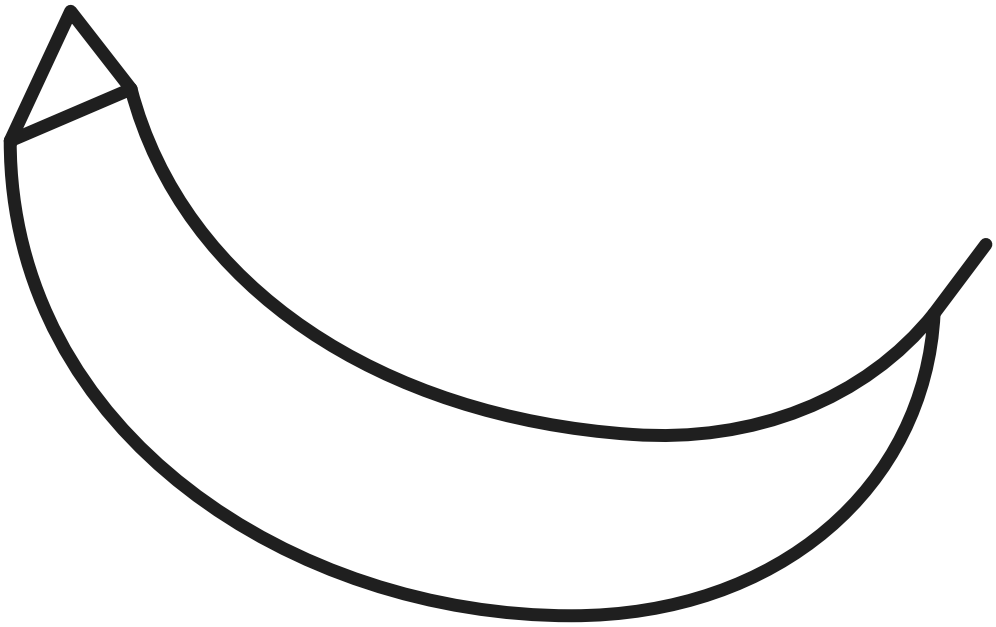
apple

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the apple red. Draw one more apple.

banana

banan

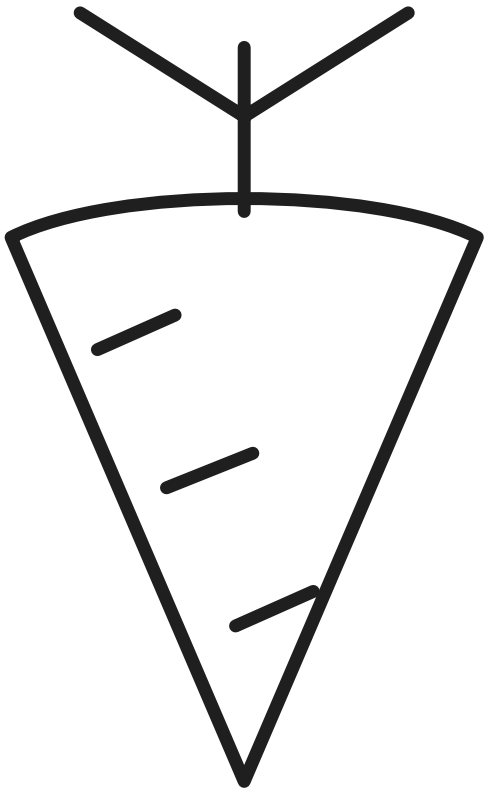

banana

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the banana yellow. How many bananas do you eat a week?

carrot
marchewka

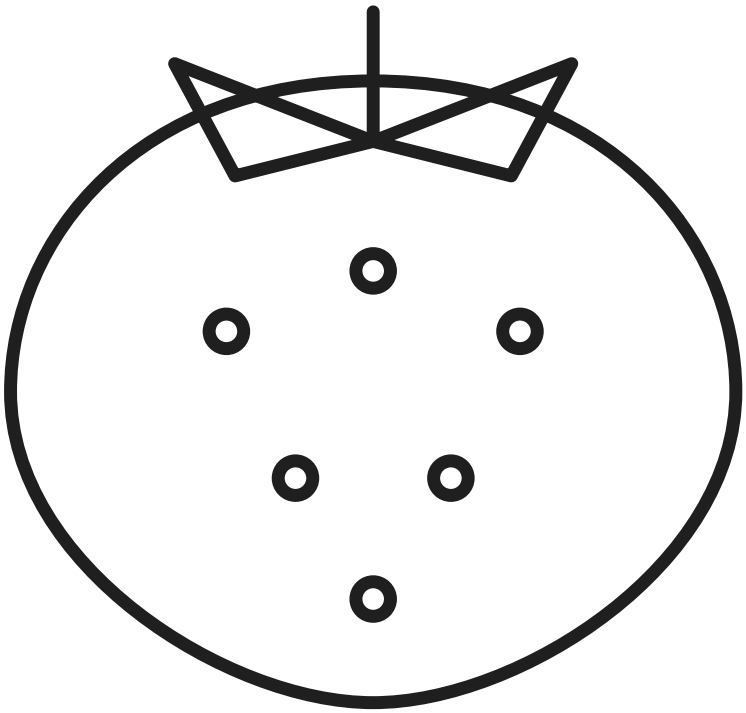
carrot

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the carrot orange and the leaves green.

strawberry

truskawka

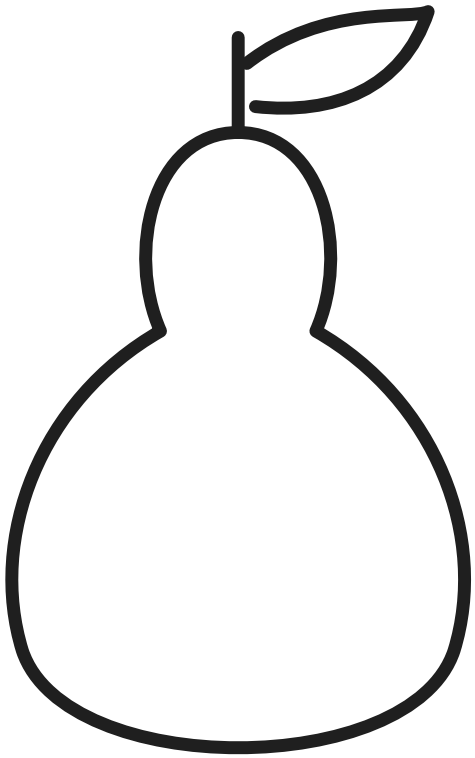

strawberry

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the strawberry red. Count the seeds.

pear
gruszka

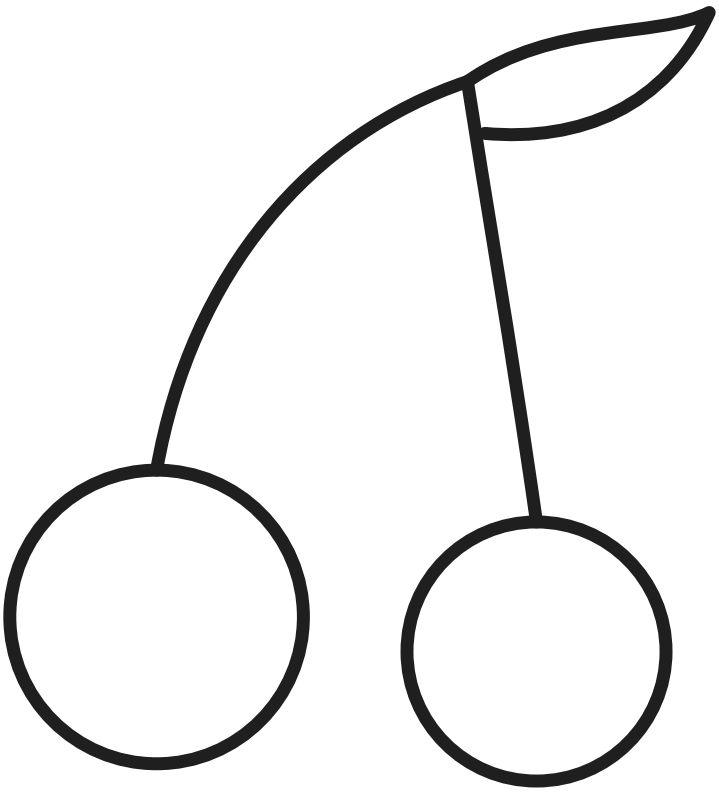
p e a r

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the pear green or yellow.

cherry

wiśnia

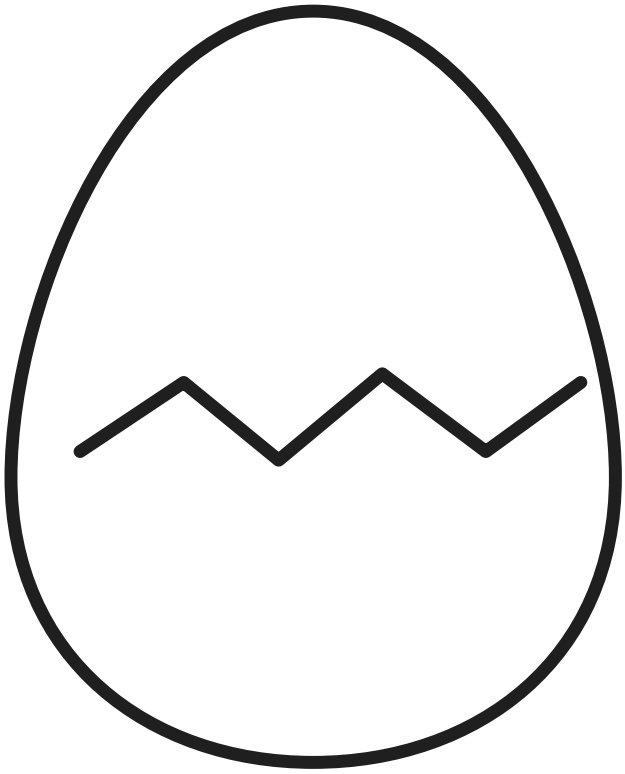

cherry

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the cherries dark red.

egg
jajko

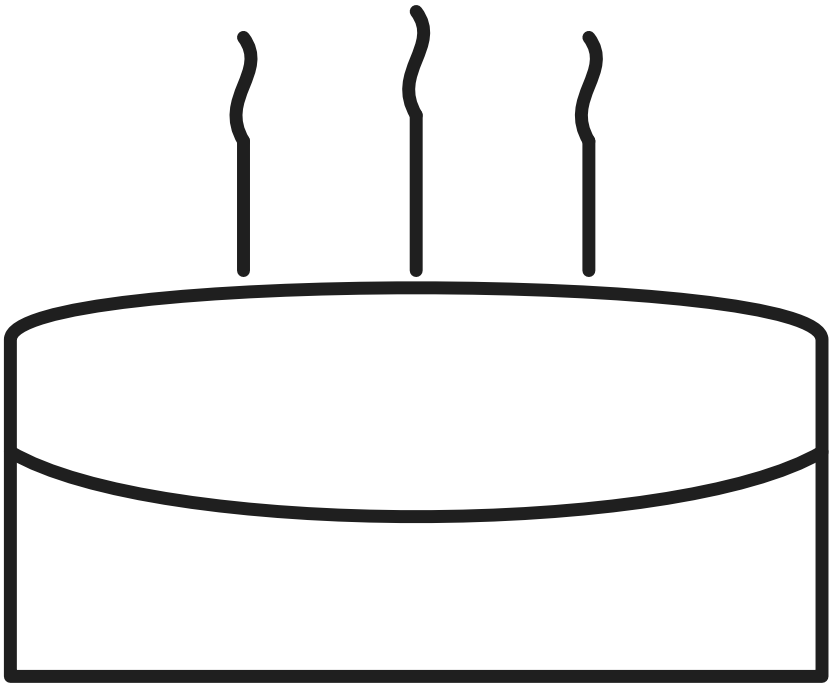

e g g

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the egg. Say: I have an egg for breakfast.

cake
ciasto

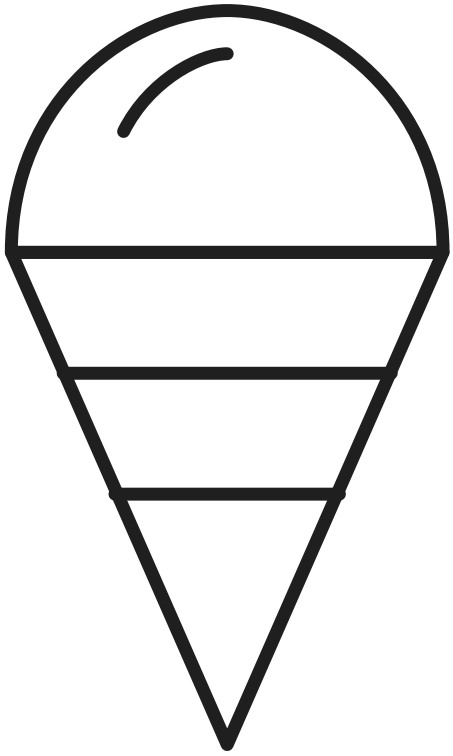
cake

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the cake. Count the candles and say the number.

ice cream

lody

ice cream

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the ice cream in your favourite flavour.

cup
filiżanka

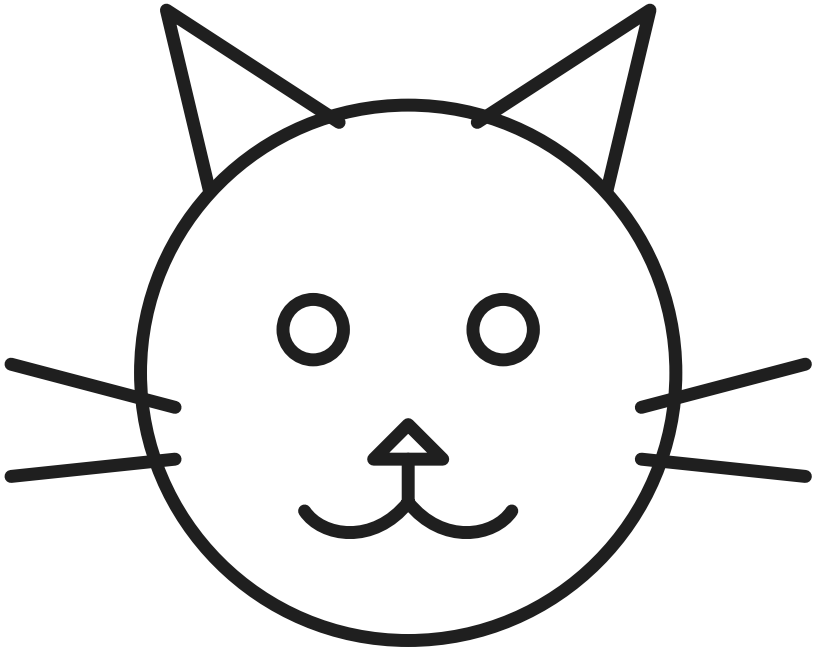

c u p

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the cup. Say: I drink tea from a cup.

cat
kot

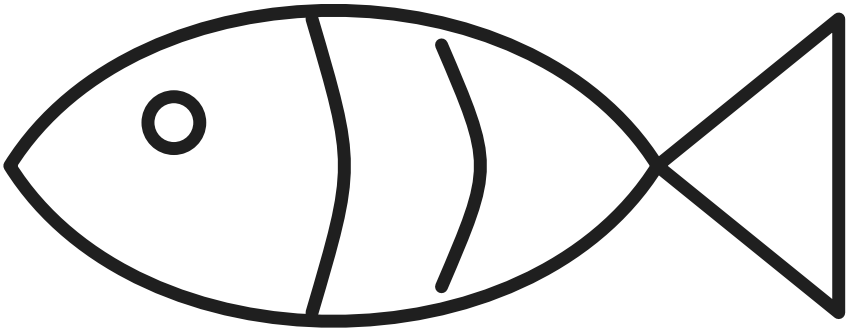
cat

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the cat grey. Give it a name.

fish

ryba

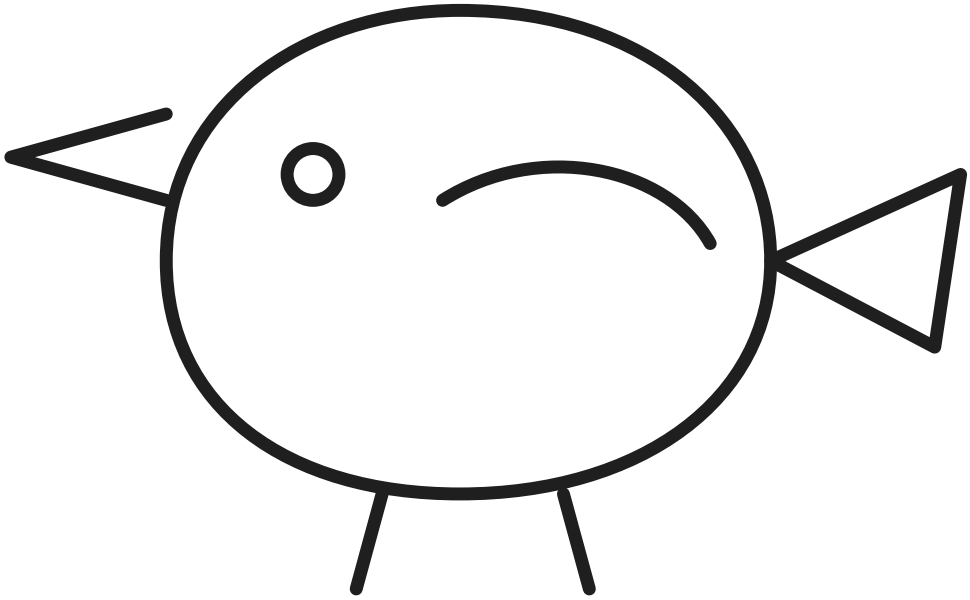
fish

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the fish blue and orange.

bird

ptak

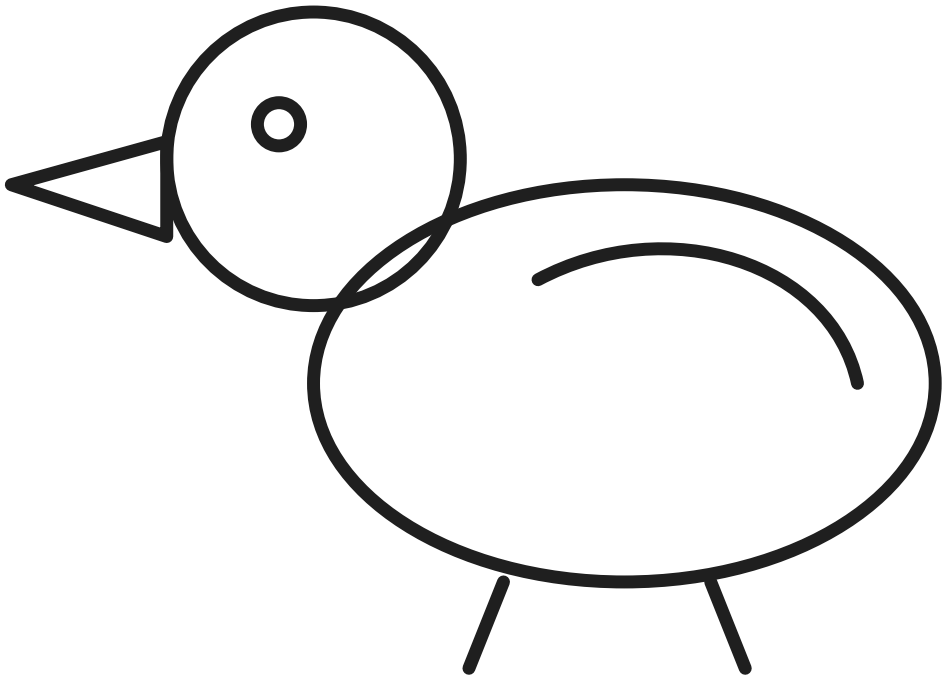

bird

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the bird. Say where it lives.

duck
kaczka

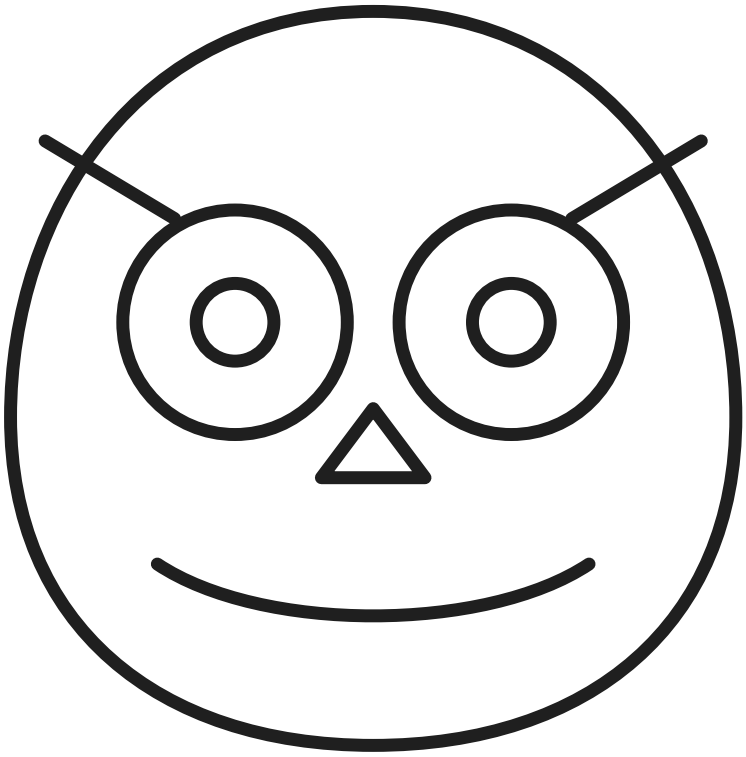
duck

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the duck yellow. Say: The duck can swim.

owl

sowa

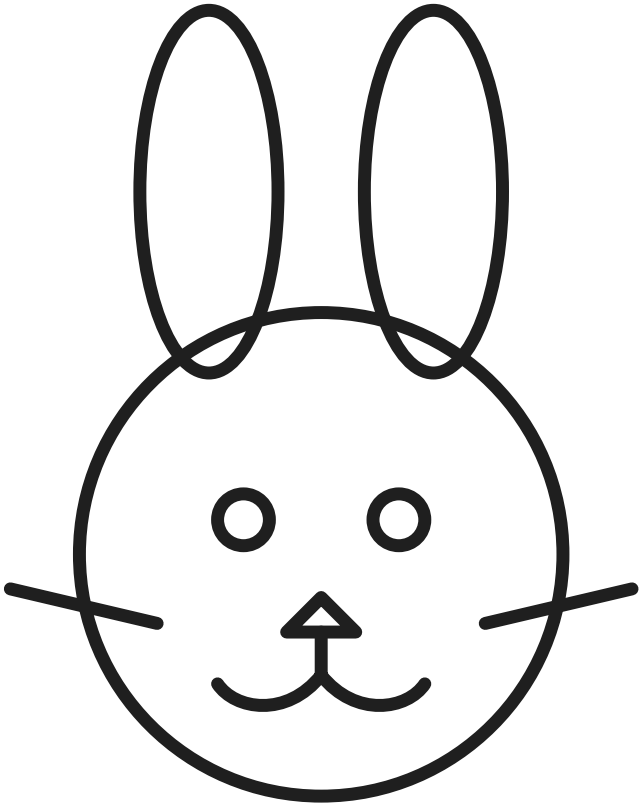

o w l

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the owl brown. Owls sleep in the day.

rabbit
królik

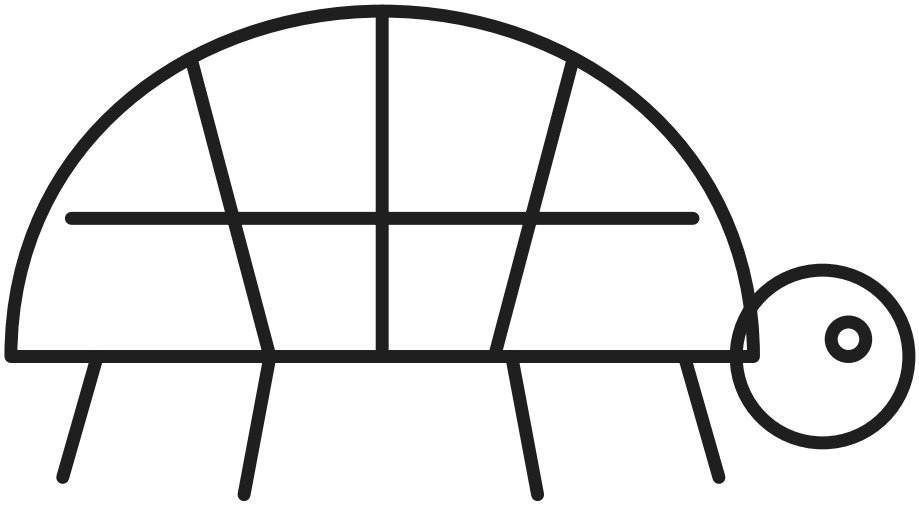
rabbit

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the rabbit. Say what rabbits eat.

turtle

żółw

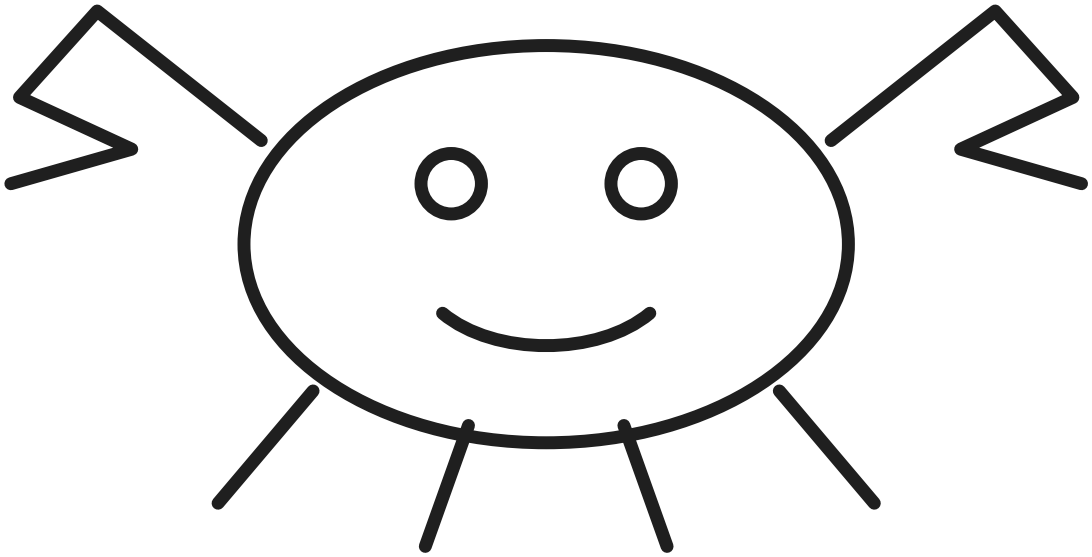
turtle

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the turtle green. Turtles are slow.

crab

krab

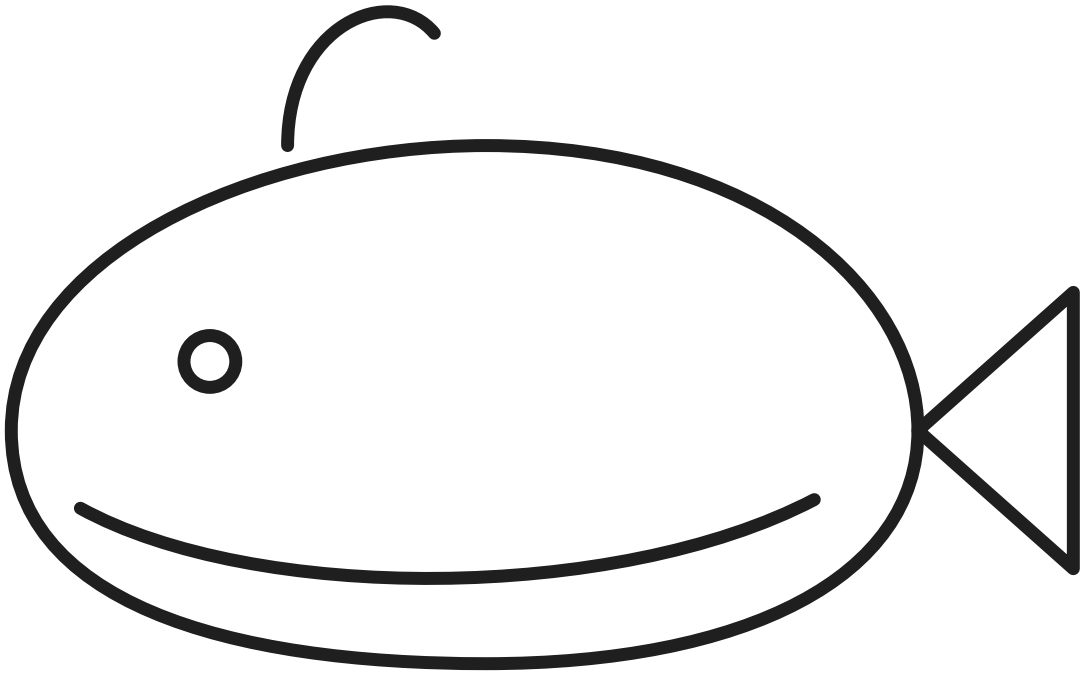

crab

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the crab red. Count its legs in English.

whale
wieloryb

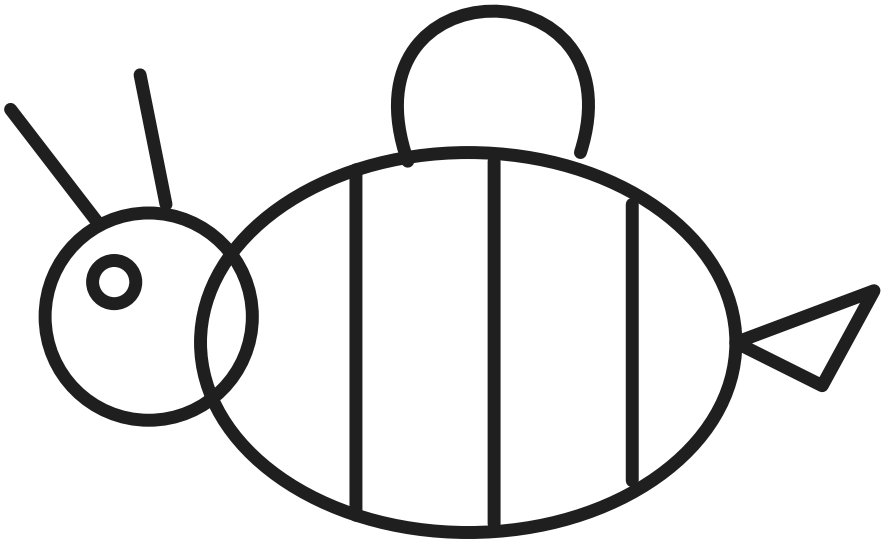

whale

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the whale blue. Whales live in the sea.

bee
pszczoła

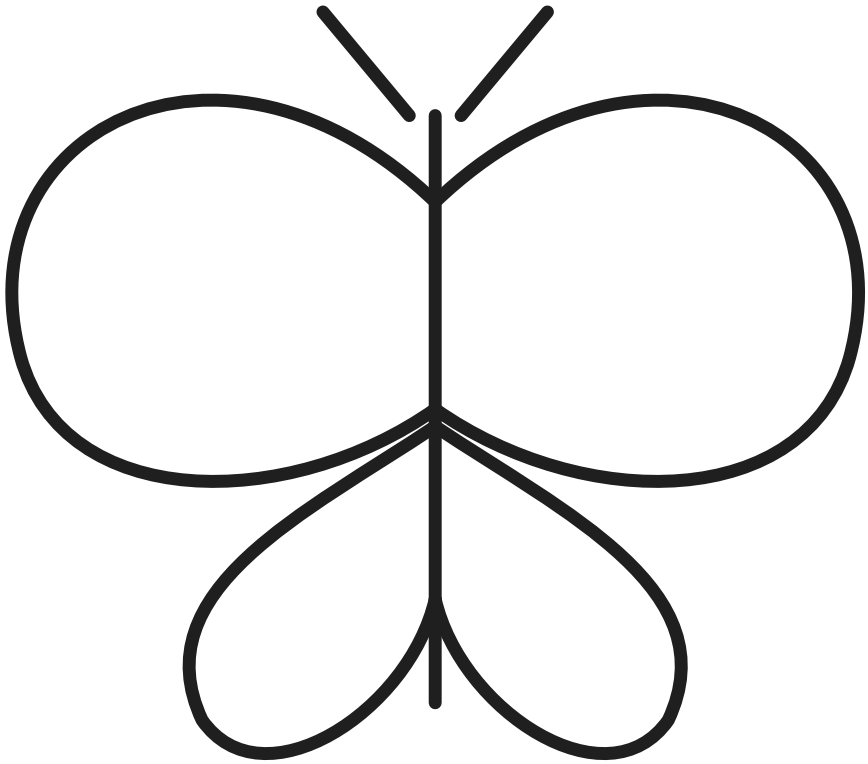
b e e

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the bee yellow and black.

butterfly

motyl

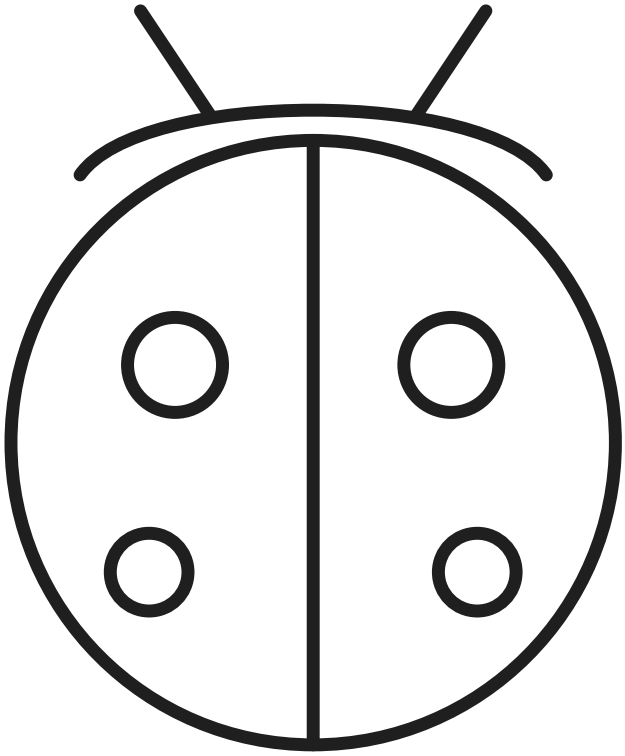
butterfly

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour both wings the same way.

ladybird

biedronka

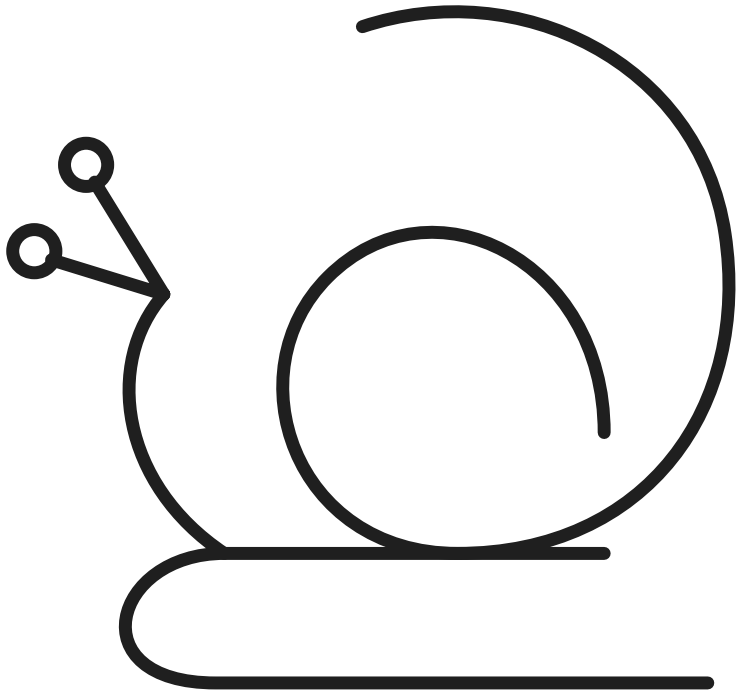

ladybird

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the ladybird red. Count the spots.

snail
ślimak

snail

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the snail brown. Snails are very slow.

house

dom

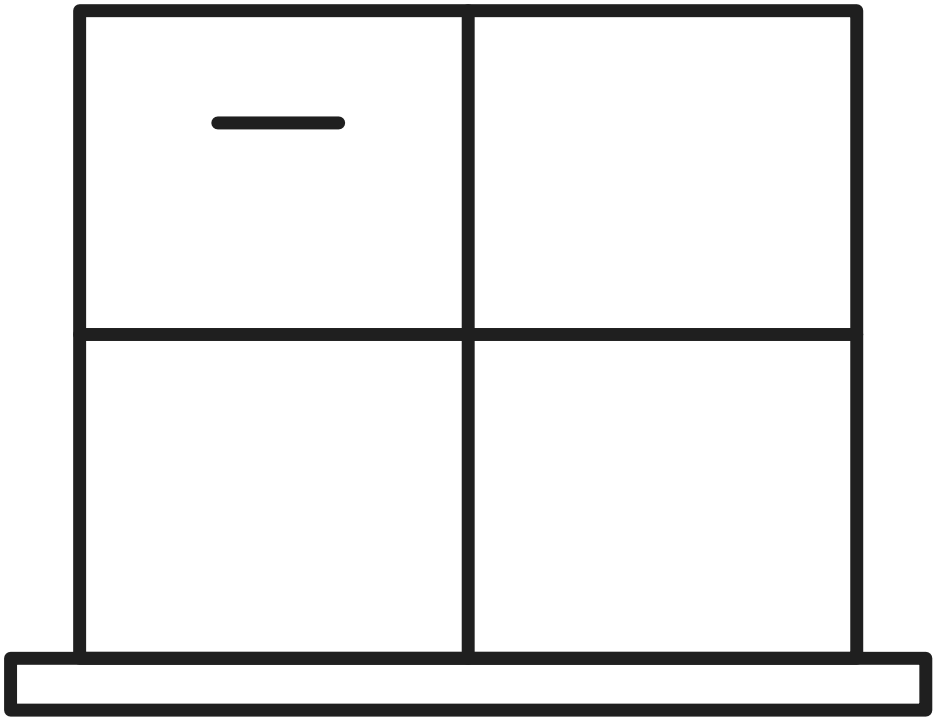
house

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the house. How many windows can you see?

window

okno

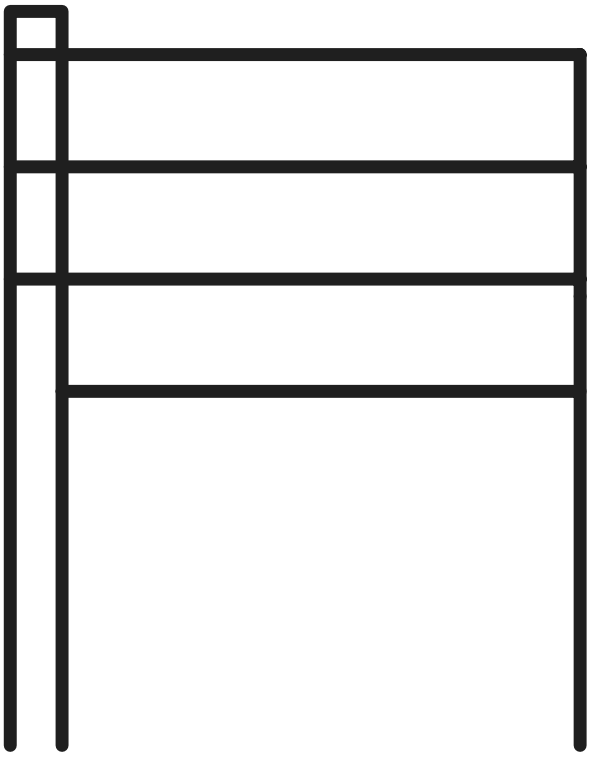
window

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the window. Draw something outside.

chair

krzesło

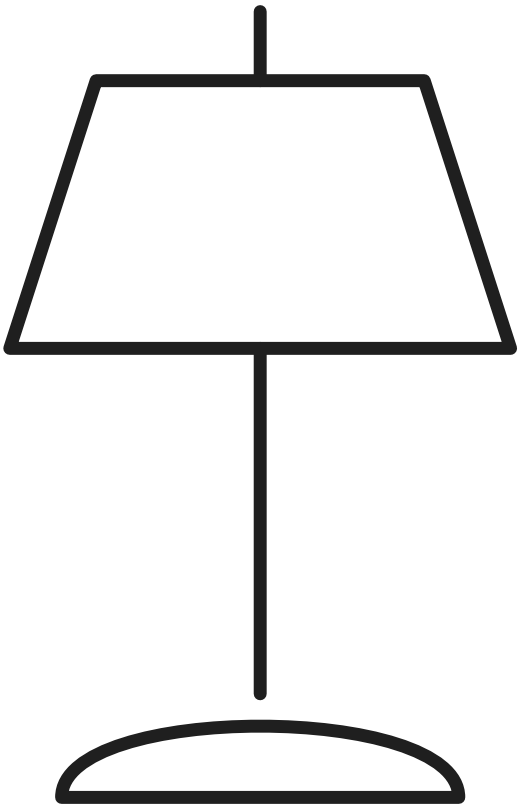
chair

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the chair brown. Say: I sit on a chair.

lamp

lampa

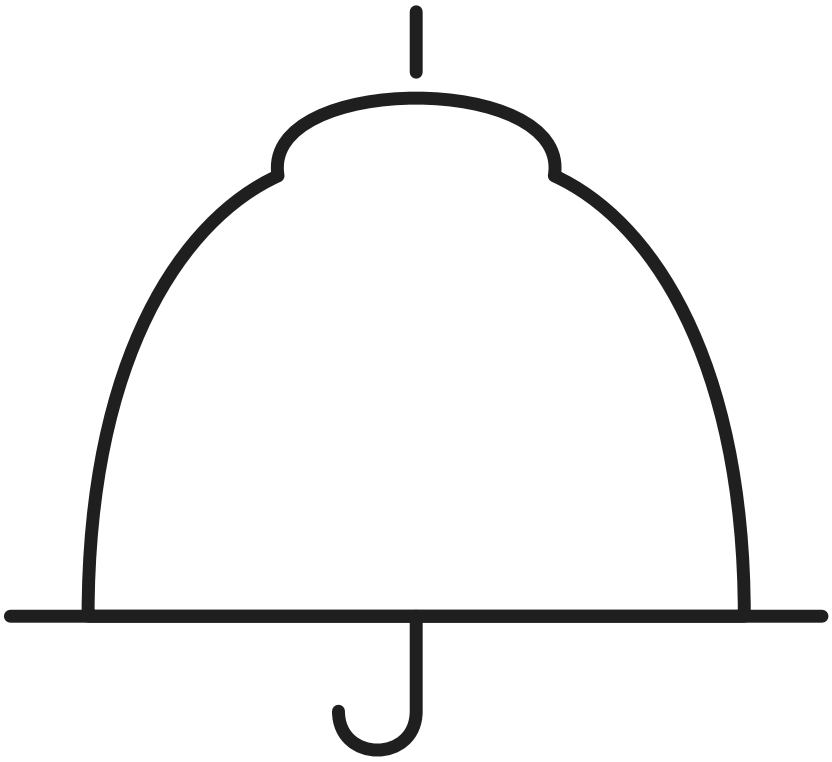

l a m p

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the lamp. Say: The lamp is on the table.

bell
dzwonek

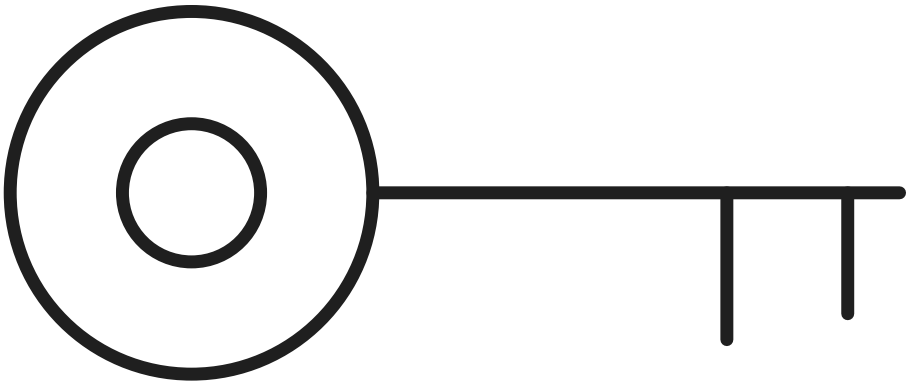

bell

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the bell gold.

key
klucz

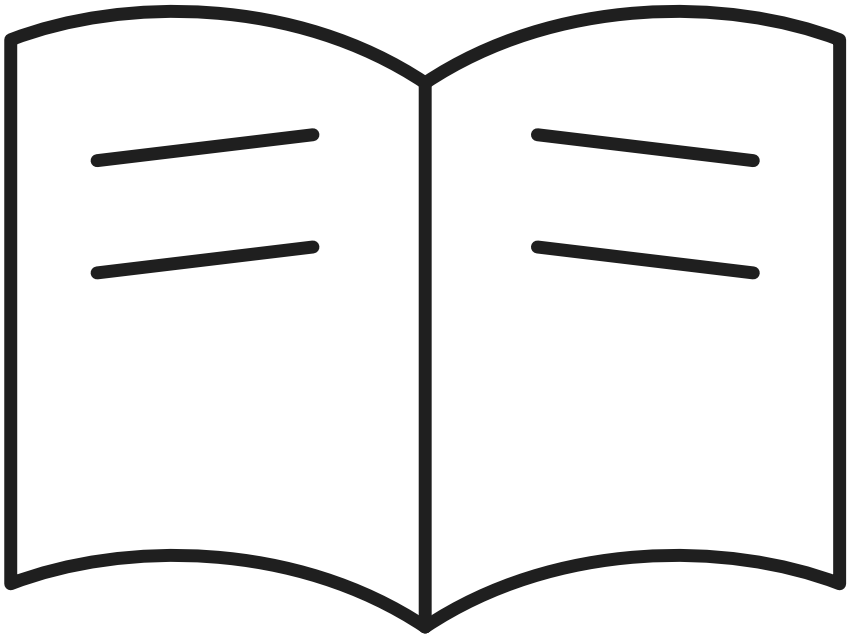

key

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the key. Say: This is my key.

book
książka

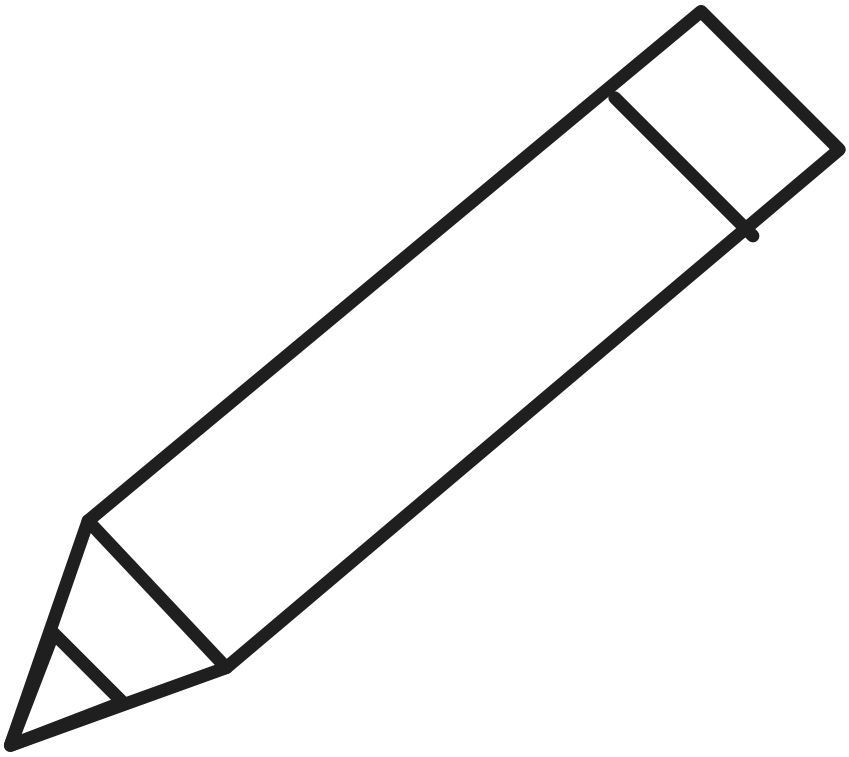

book

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the book. Write your favourite book title.

pencil
ołówek

p e n c i l

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the pencil. Say: I write with a pencil.

bag

torba

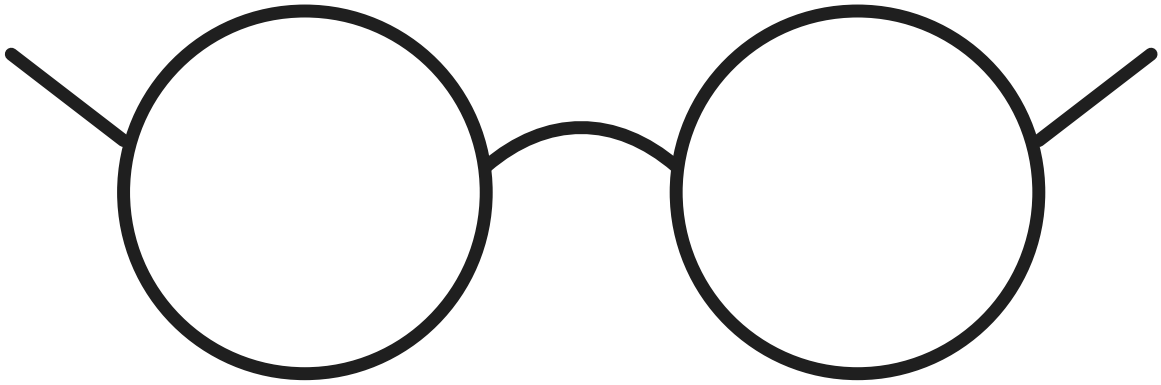
b a g

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the bag. Say what is inside.

glasses

okulary

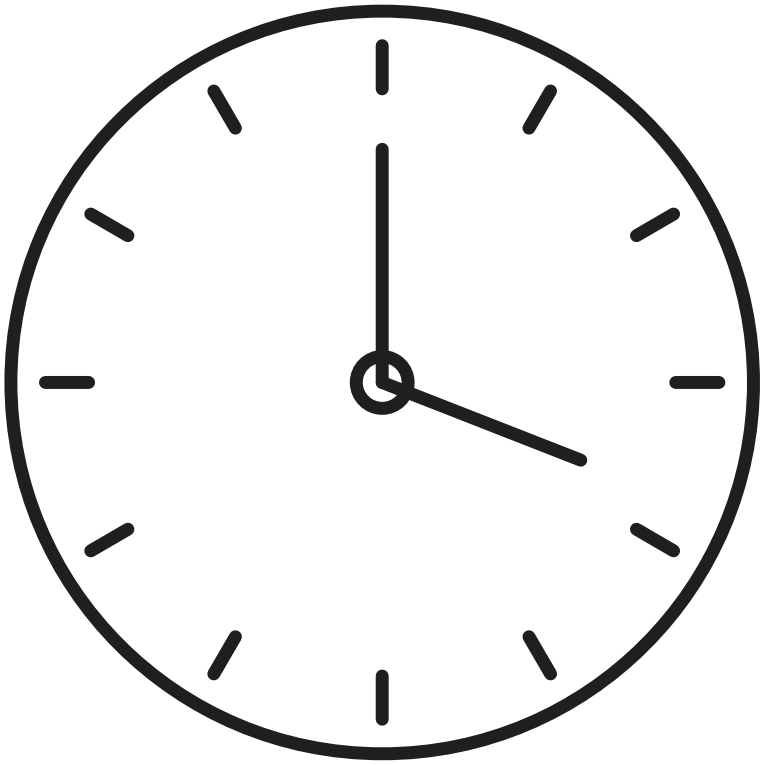
glasses

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the glasses. Who in your class wears glasses?

clock

zegar

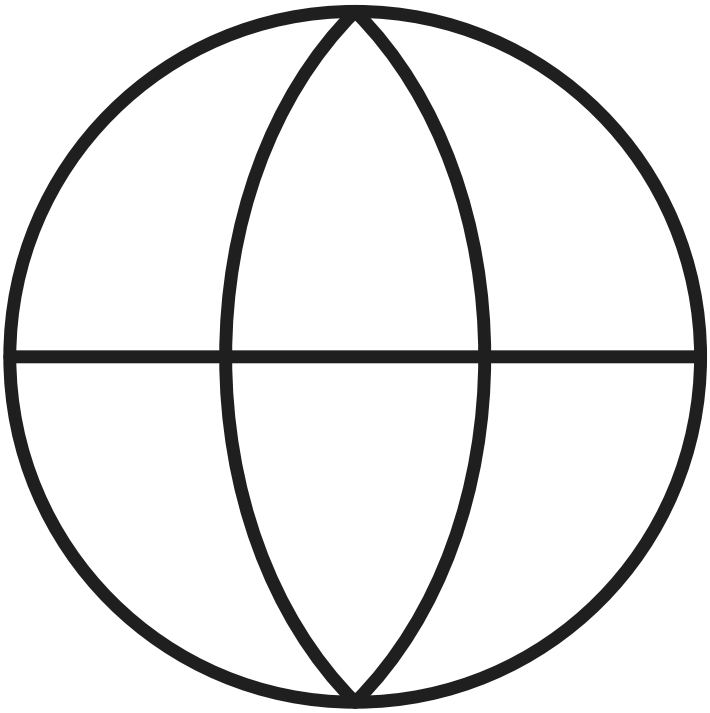
clock

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the clock. What time does it show?

ball

piłka

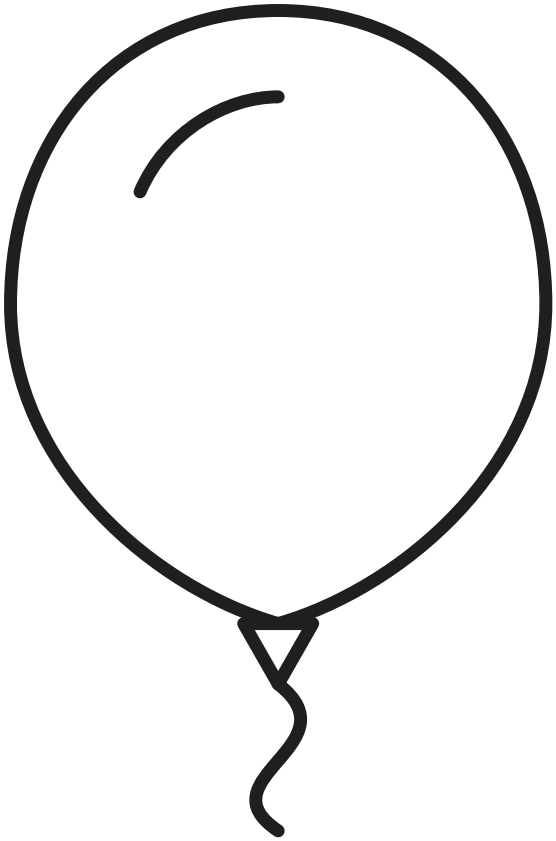
b a l l

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the ball. Say: I play football.

balloon

balon

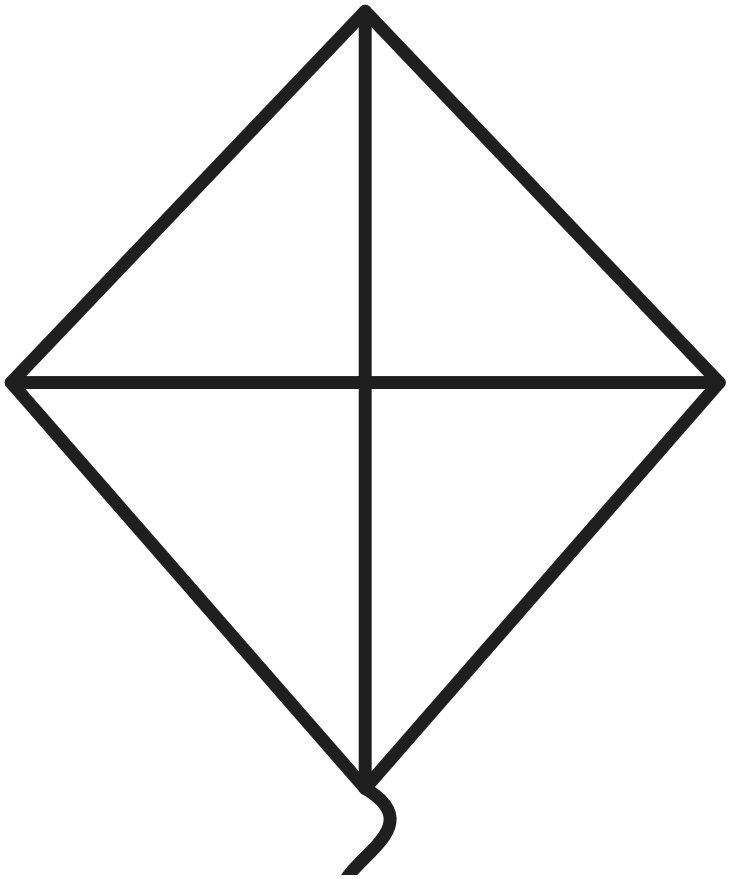

balloon

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the balloon. Draw two more balloons.

kite
latawiec

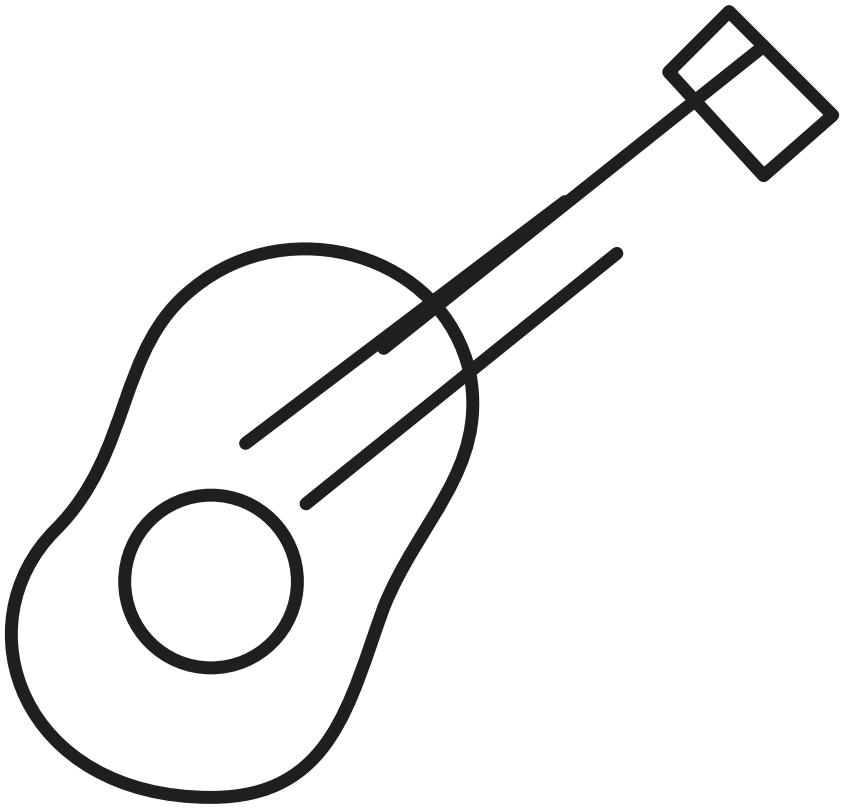

kite

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the kite. Kites fly on windy days.

guitar
gitara

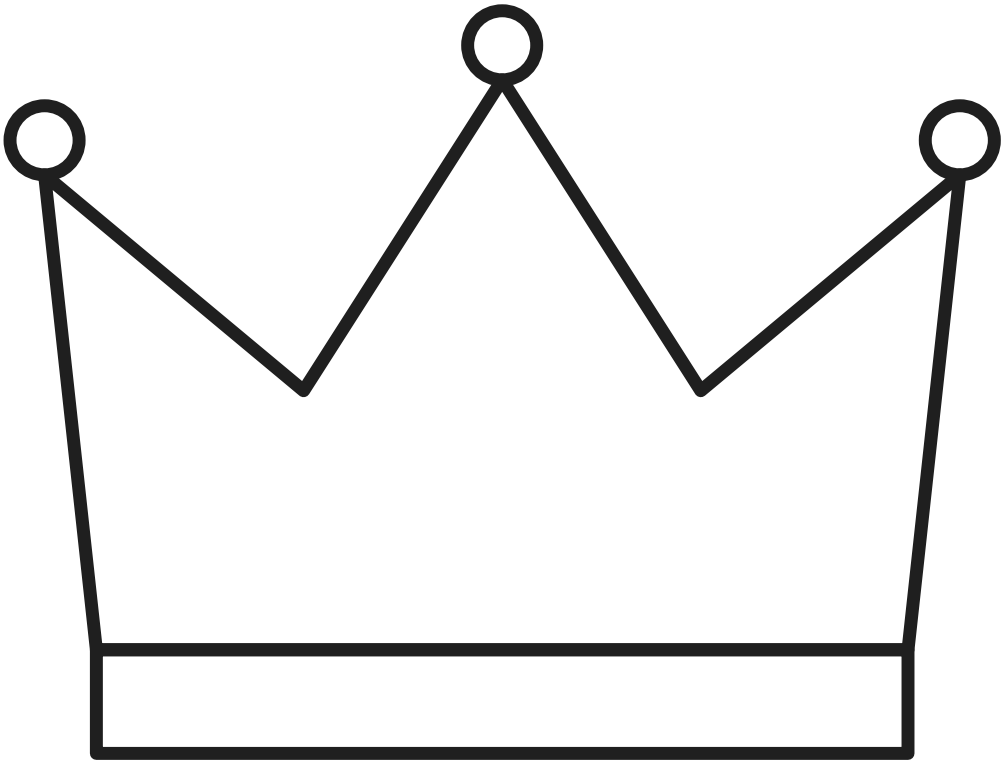

guitar

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the guitar brown. Can you play an instrument?

crown
korona

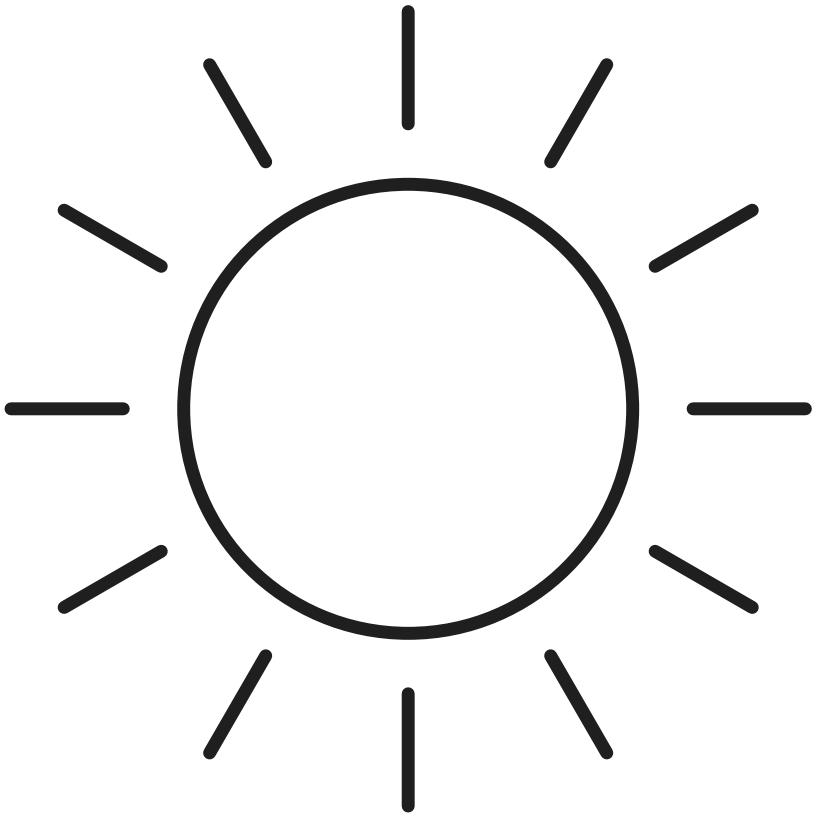

crown

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the crown gold.

sun
słońce

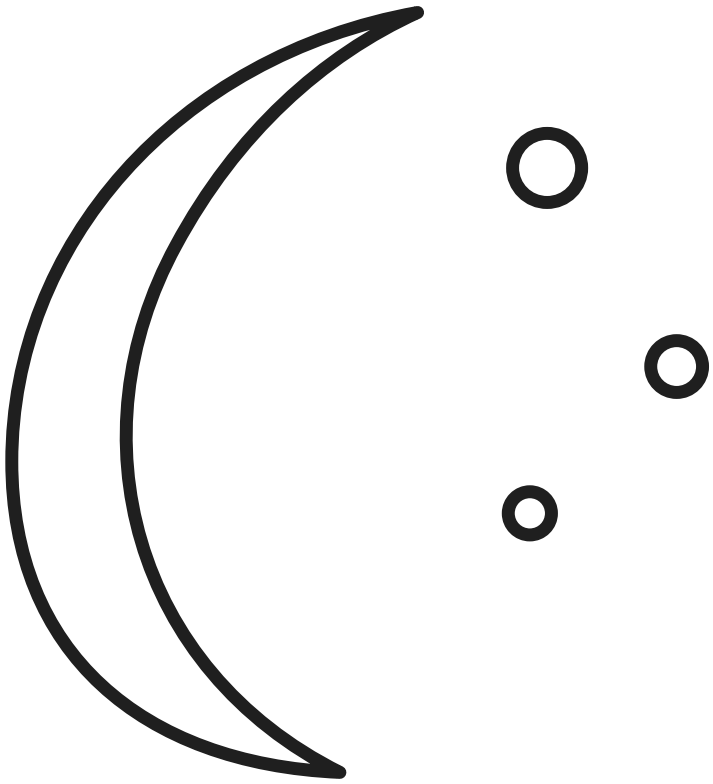
s u n

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the sun yellow. Say: It is sunny today.

moon

księżyc

moon

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the moon and the stars.

cloud

chmura

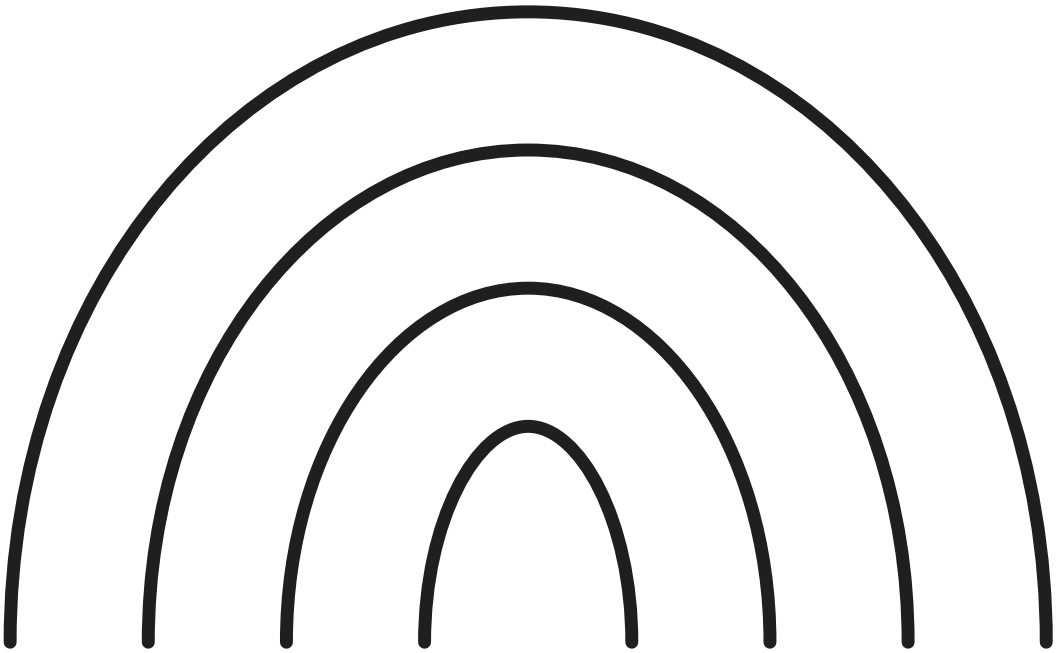
cloud

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the cloud grey. Say: It is raining.

rainbow

tęcza

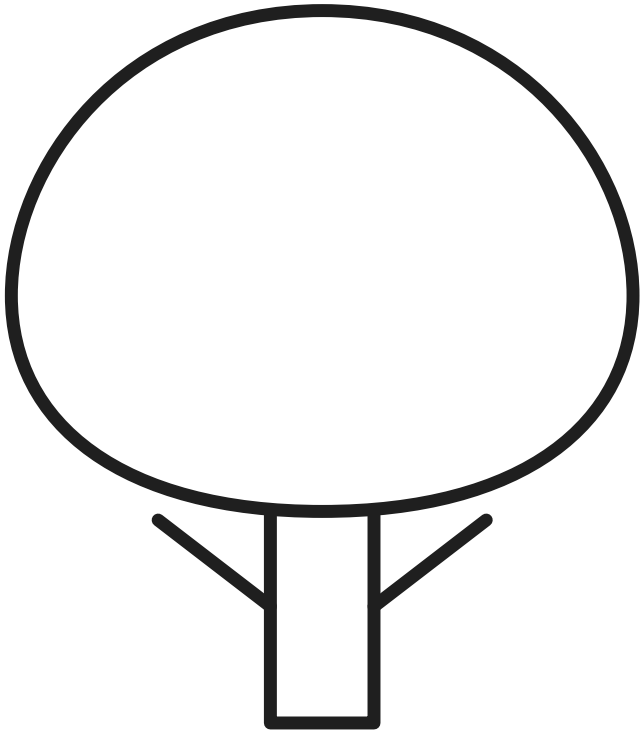

rainbow

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the rainbow: red, orange, yellow, green, blue.

tree
drzewo

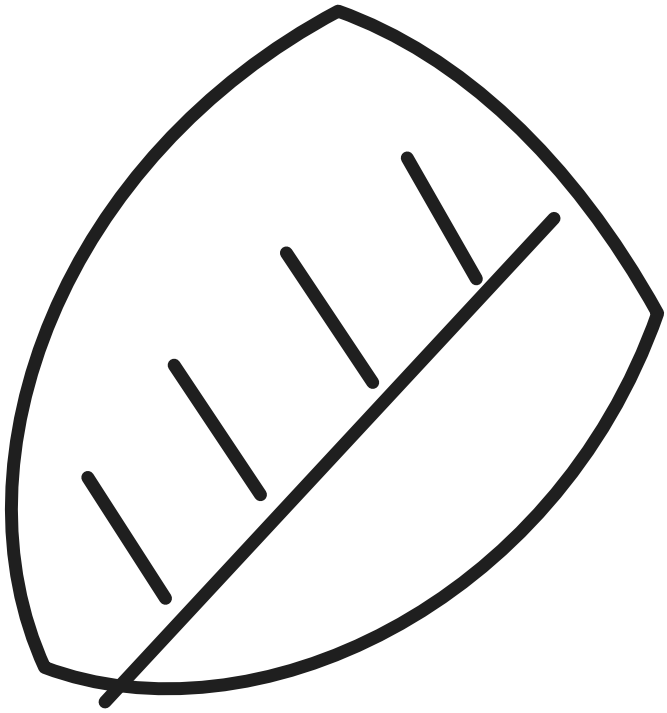
tree

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the tree green and brown.

leaf

liść

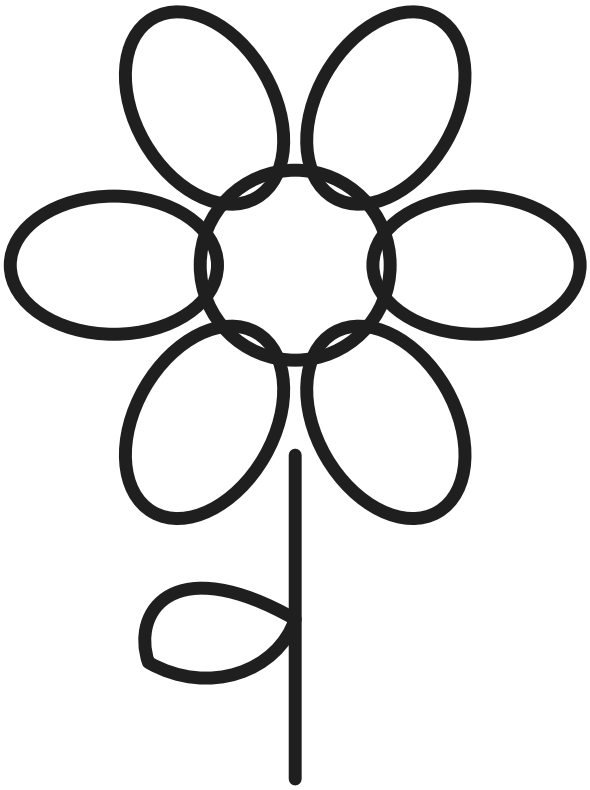
leaf

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the leaf. In autumn leaves are red and yellow.

flower

kwiat

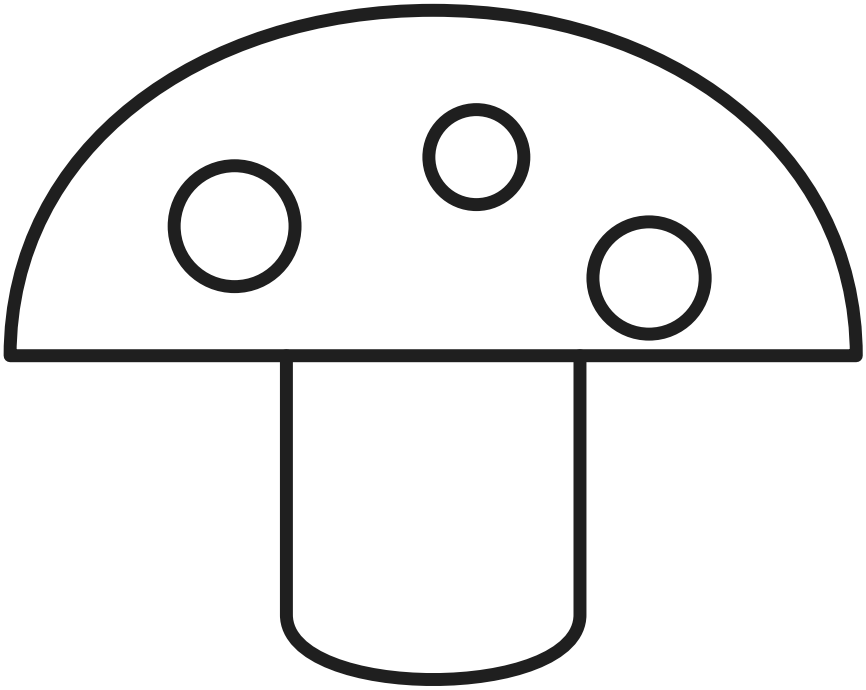
flower

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the flower. Say what colour it is.

mushroom

grzyb

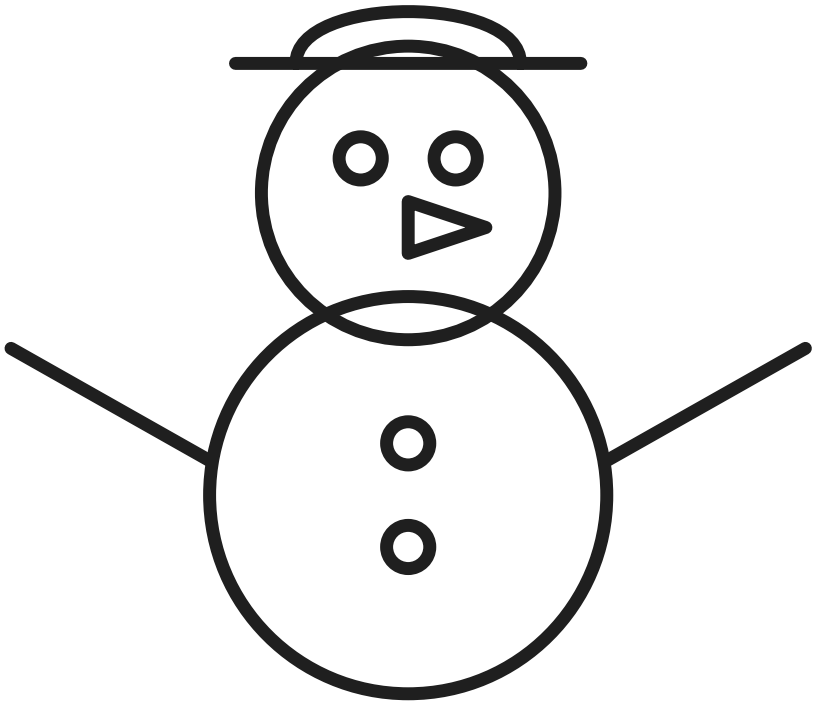
mushroom

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the mushroom red with white spots.

snowman

bałwan

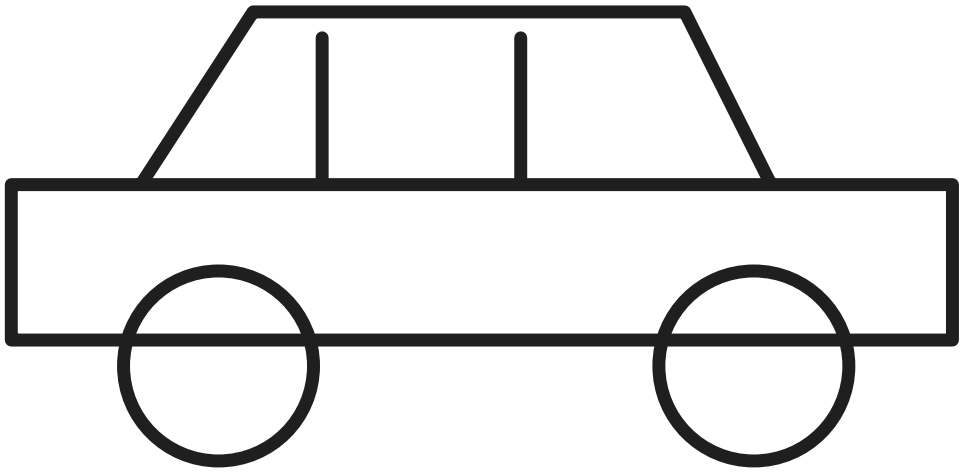

snowman

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the hat and the scarf. Say: It is cold.

car
samochód

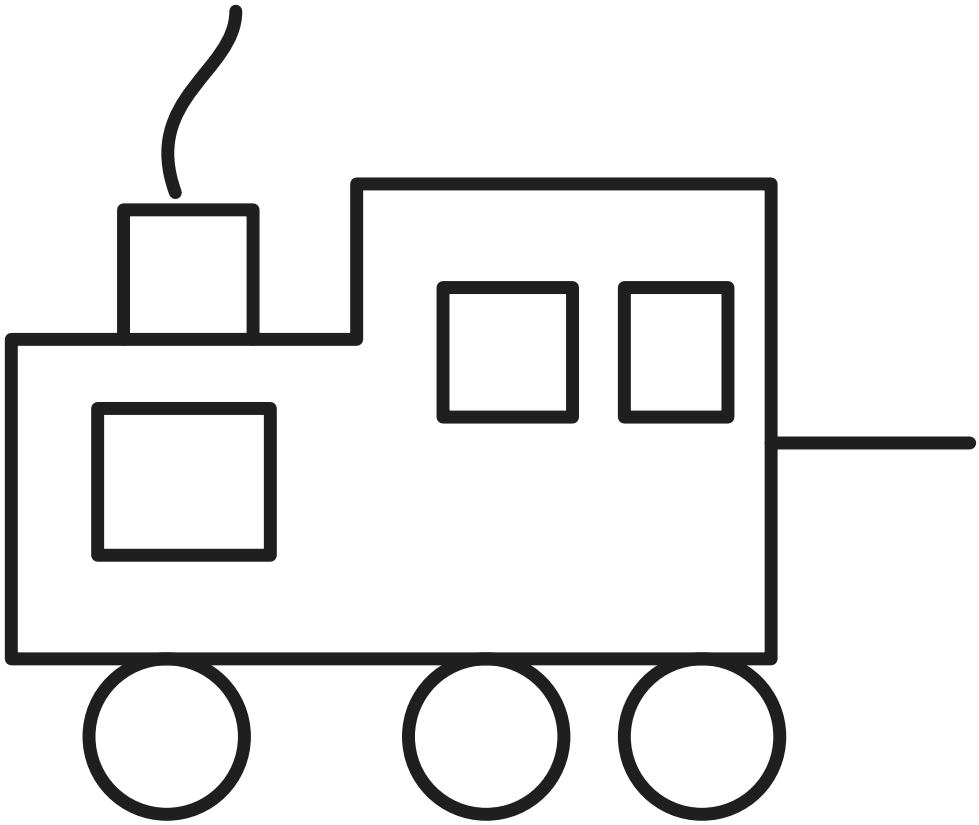

c a r

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the car. Say: I go to school by car.

train
pociąg

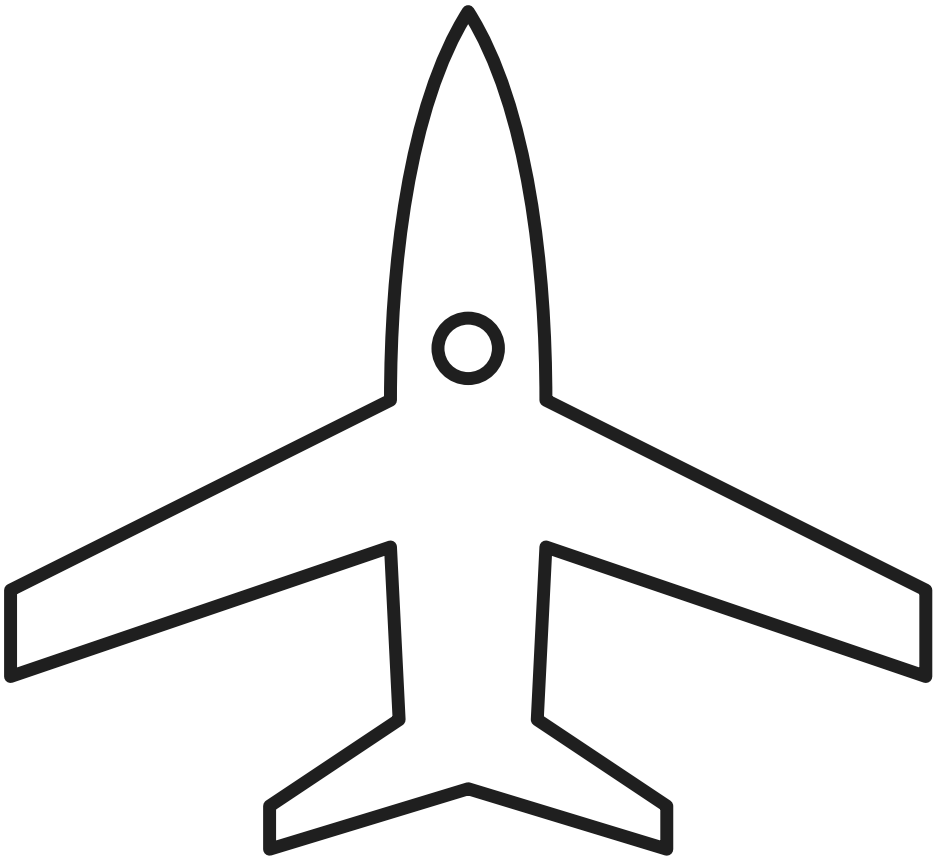
train

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the train. Trains stop at a station.

plane

samolot

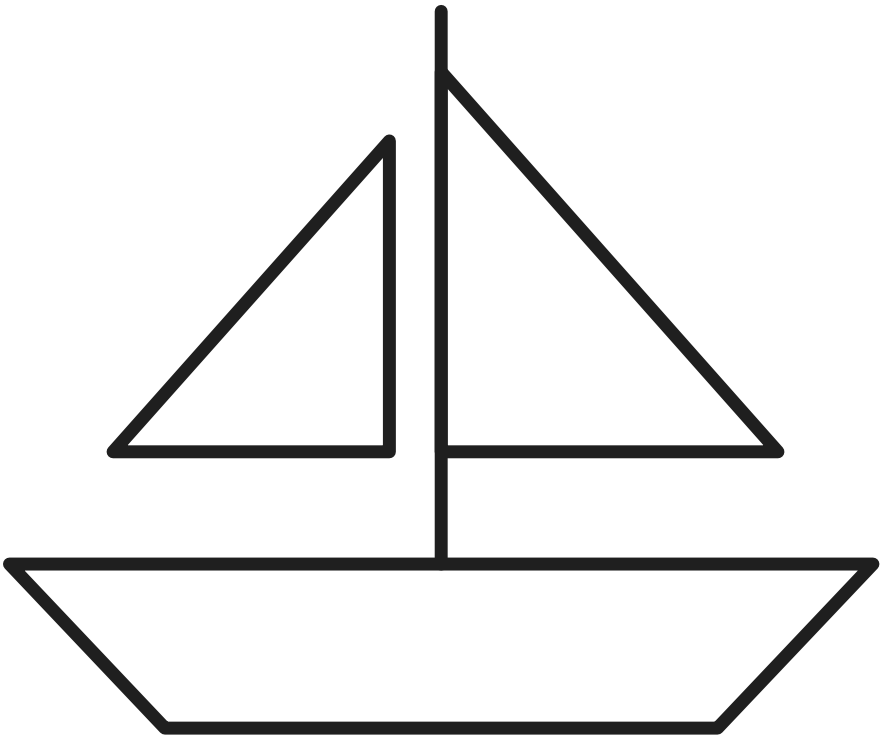
plane

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the plane. Say where you want to fly.

boat

łódź

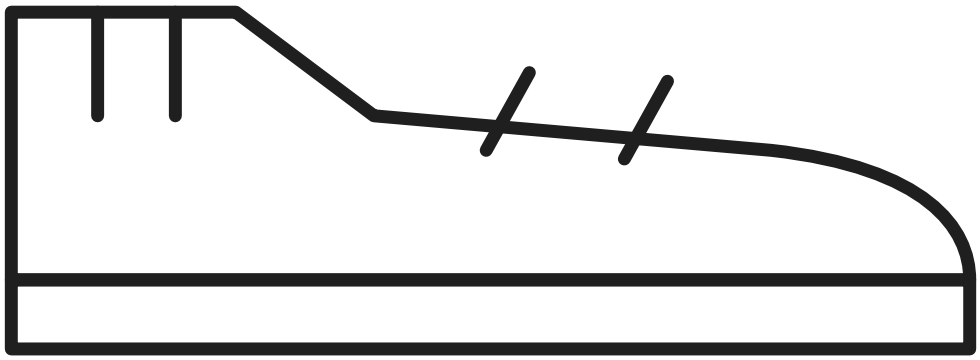

boat

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the boat and the sails.

shoe
but

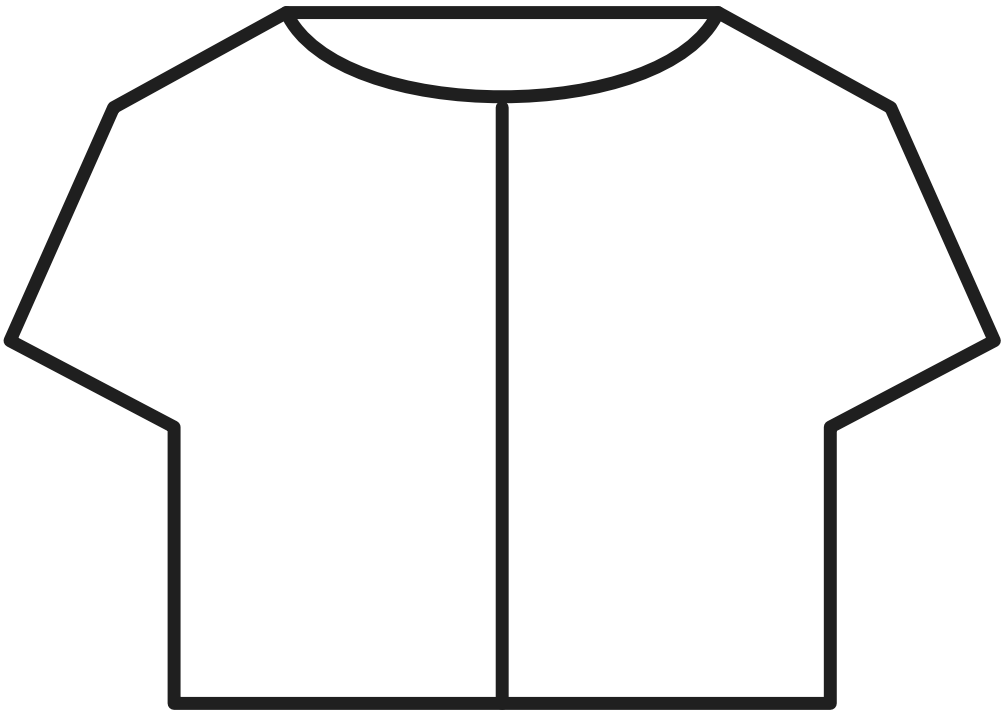

shoe

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the shoe. What colour are your shoes?

shirt
koszula

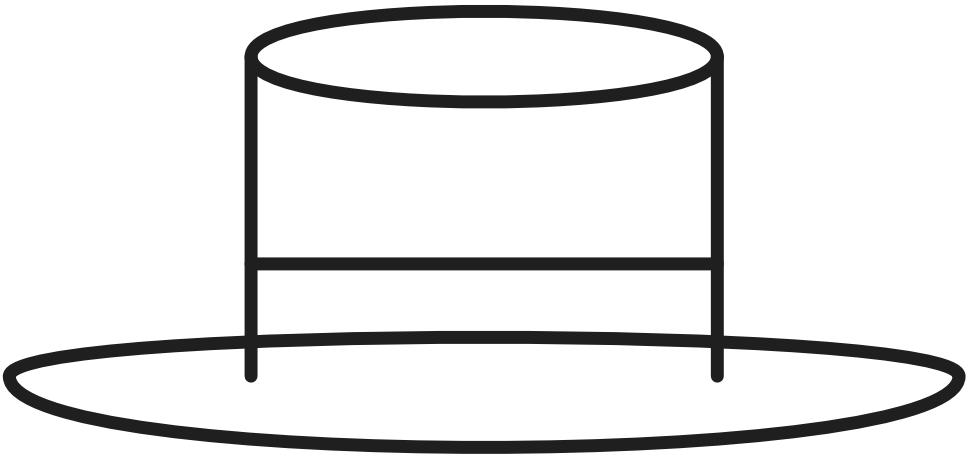
shirt

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the shirt. Say: I am wearing a shirt.

hat

kapelusz

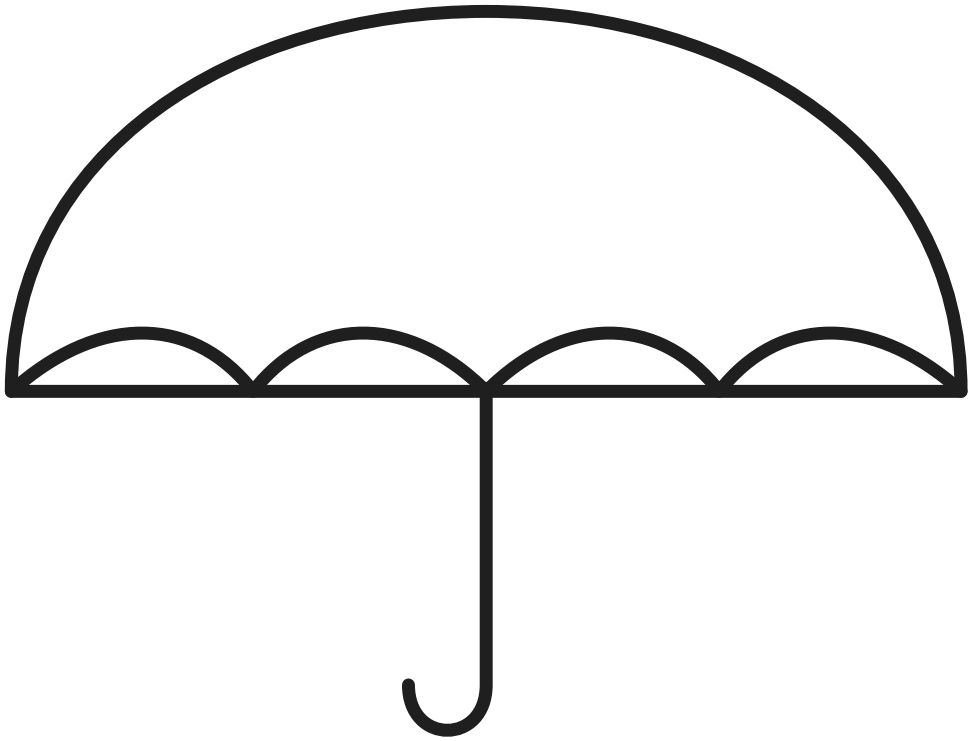
h a t

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the hat. Say: I put on my hat.

umbrella

parasol

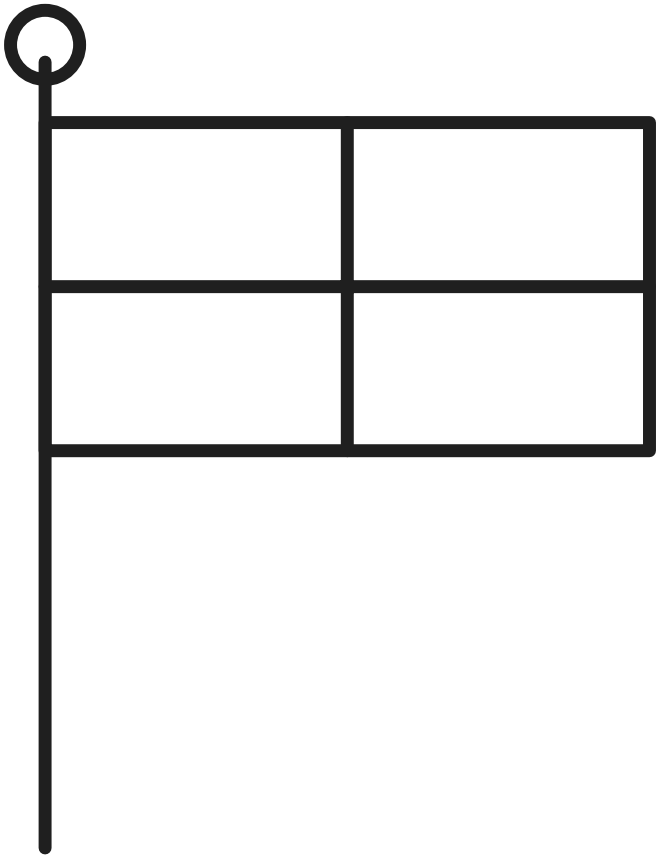
umbrella

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour each part of the umbrella differently.

flag

flaga

flag

NAPISZ SŁOWO: .....

Colour the flag of your country.

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

10 certyfikatów

dla uczniów

Gotowe do wydruku dyplomy w formacie A4: ukończenie kursu, postępy, sprawności językowe oraz udział w projektach i konkursach.

BONUS 5 · DO WYPEŁNIENIA RĘCZNIE

Jak korzystać z dyplomów

Druk, wypełnianie i dobór wyróżnienia

Nr	Certyfikat	Kiedy przyznać
1	Certificate of Achievement	Świadectwo ukończenia kursu
2	Star Student	Wyróżnienie za pracę w semestrze
3	Great Progress	Nagroda za postępy
4	Best Speaker	Nagroda za sprawność mówienia
5	Reading Champion	Nagroda za czytelnictwo
6	Excellent Writing	Nagroda za prace pisemne
7	Grammar Master	Nagroda za znajomość gramatyki
8	Team Player	Nagroda za współpracę
9	Vocabulary Champion	Nagroda za słownictwo
10	Certificate of Participation	Zaświadczenie o udziale

Zalecenia

- Drukuj na papierze 200 gramów.
- Ustaw skalę sto procent, bez dopasowania.
- Pola z kropkami wypełnij długopisem lub pisakiem.
- Dopisz krótkie zdanie osobiste pod treścią.
- Pieczątkę szkoły przystaw obok podpisu.
- Wręczaj publicznie, na forum klasy.

WSKAZÓWKA

Dyplom Great Progress przyznawaj uczniom, którzy nie osiągają najwyższych wyników, ale wyraźnie się rozwijają. Motywacyjnie działa najsilniej ze wszystkich.

Certificate of Achievement

ŚWIADECTWO UKOŃCZENIA KURSU

Niniejszym zaświadcza się, że

IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA

ukończył kurs języka angielskiego na poziomie ..... ,
opanował przewidziany materiał gramatyczny i leksykalny oraz
zaliczył wszystkie sprawdziany przewidziane programem.

DATA

PODPIS NAUCZYCIELA

Poziom A1 · A2 · B1 · B2

Star Student

WYRÓŻNIENIE ZA PRACĘ W SEMESTRZE

Niniejszym wyróżnia się

IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA

za wzorową postawę, systematyczność i zaangażowanie na lekcjach języka angielskiego w semestrze ..... roku szkolnego ..... .

DATA

PODPIS NAUCZYCIELA

Wyróżnienie semestralne

Great Progress

NAGRODA ZA POSTĘPY

Niniejszym potwierdza się, że

IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA

wykazał wyjątkowy postęp w nauce języka angielskiego, wytrwale pracował nad trudnościami i osiągnął wynik znacznie lepszy niż na początku roku.

DATA

PODPIS NAUCZYCIELA

Nagroda za rozwój

Best Speaker

NAGRODA ZA SPRAWNOŚĆ MÓWIENIA

Niniejszym przyznaje się tytuł

IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA

za odwagę w mówieniu po angielsku, aktywny udział w dialogach i scenkach oraz swobodę wypowiedzi na forum klasy.

DATA

PODPIS NAUCZYCIELA

Sprawność: mówienie

Reading Champion

NAGRODA ZA CZYTELNICTWO

Niniejszym przyznaje się tytuł

IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA

za przeczytanie ..... tekstów w języku angielskim, samodzielność w pracy ze słownikiem oraz umiejętność streszczania przeczytanej treści.

DATA

PODPIS NAUCZYCIELA

Sprawność: czytanie

Excellent Writing

NAGRODA ZA PRACE PISEMNE

Niniejszym wyróżnia się

IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA

za staranne, spójne i poprawne językowo prace pisemne oraz bogactwo słownictwa wykorzystanego w wypowiedziach.

DATA

PODPIS NAUCZYCIELA

Sprawność: pisanie

Grammar Master

NAGRODA ZA ZNAJOMOŚĆ GRAMATYKI

Niniejszym przyznaje się tytuł

IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA

za bardzo dobre opanowanie struktur gramatycznych języka angielskiego oraz najwyższy wynik w sprawdzianach z zakresu czasów i konstrukcji zdaniowych.

DATA

PODPIS NAUCZYCIELA

Sprawność: gramatyka

Team Player

NAGRODA ZA WSPÓŁPRACĘ

Niniejszym wyróżnia się

IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA

za wzorową współpracę w parach i grupach, pomoc udzielaną kolegom oraz życzliwą postawę wobec całego zespołu klasowego.

DATA

PODPIS NAUCZYCIELA

Postawa i współpraca

Vocabulary Champion

NAGRODA ZA SŁOWNICTWO

Niniejszym przyznaje się tytuł

IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA

za opanowanie ponad ..... nowych słów i zwrotów, systematyczną pracę z fiszkami oraz zwycięstwo w klasowym konkursie leksykalnym.

DATA

PODPIS NAUCZYCIELA

Sprawność: słownictwo

Certificate of Participation

ZAŚWIADCZENIE O UDZIALE

Niniejszym zaświadcza się, że

IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA

wziął udział w ..... , wykazał się zaangażowaniem i ukończył wszystkie przewidziane zadania.

DATA

PODPIS NAUCZYCIELA

Konkurs · projekt · warsztaty